

ФОП Десятник Володимир Павлович

43000, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Грушевського, 33/28

т. 097-65-77-456

Замовник: Виконавчий комітет
Луцької міської ради

ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Детальний план території
в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин
Луцького району Волинської області

ФОП

В.П. Десятник

Інженер-проектувальник
(кваліфікаційний сертифікат
Серія АР 015074)

І.В. Дуць

ЛУЦЬК, 2026

ЗМІСТ

№ п/п	Найменування	Аркуш
1	2	3
	ВСТУП	3
1	Методологія СЕО	4
2	Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	6
3	Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	22
4	Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	58
5	Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	62
6	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	69
7	Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, в тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	77
8	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	85
9	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	89
10	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	93
11	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	99
12	Резюме нетехнічного характеру інформації.	99
13	Список використаної літератури	104
	Інформація про виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку	106
	Додатки	107

Передмова

Документ державного планування «Детальний план території в межах вул. Польової - вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області» розробляється на підставі рішення Луцької міської ради №57/90 від 27.03.2024 «Про надання дозволу на розроблення детального плану території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської у селі Кульчин Луцького району».

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» документація державного планування підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Кваліфікаційний сертифікат виконавця - серія АР №015074 від 11.01.2019, виданий атестаційною архітектурно-будівельною комісією, м. Київ; Свідоцтво №01913 про підвищення кваліфікації.

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку.

Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів та населених пунктів України.

Стратегічна екологічна оцінка дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

1. Методологія СЕО

1.1. Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Реалізація екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (затверджено Законом України від 28 лютого 2019 року). В цьому законі стратегічна екологічна оцінка є одним з основних інструментів реалізації екологічної політики, що дасть змогу запобігти негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановити відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки згадується в основних принципах національної екологічної політики.

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 17.12.2012 р. № 659 затверджено “Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)”. Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог “Директиви 2001/42/ЄС від 28.01.2003 про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище”.

У Верховній Раді України 21 лютого 2017 року було зареєстровано нову редакцію законопроекту “Про стратегічну екологічну оцінку” (реєстраційний № 6106).

Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля.

Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України “Про стратегічну екологічну оцінку” був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу,

проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування затверджені Наказом №296 від 10 серпня 2018 року Міністерства екології та природних ресурсів України, розроблені на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до пункту 4 статті 2 та пункту 2 статті 11 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна діяльність підлягає стратегічній екологічній оцінці. Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (пункт 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).

Вимоги до структури та змісту Звіту про СЕО, визначені пунктом 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення детального плану території та здійснення СЕО

В рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки для детального плану території, була складена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки і оприлюднена відповідно до частини четвертої статті 10 Закону про стратегічну екологічну оцінку (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки № 14-01-19150-26) та на сайті Луцької міської ради від 14.01.2026р. Також Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки оприлюднено в публічних місцях (на зупинках громадського транспорту та на дошці для оголошень). Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегії екологічної оцінки (10 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

Відповідно до частини 6 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», у строк що не перевищує 10 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту ДПТ «Детальний план території в межах вул. Польової - вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області», Управлінням екології та природних ресурсів Волинської ОВА в межах своїх повноважень були надані зауваження та пропозиції, які були враховані при складанні звіту про стратегічну екологічну оцінку.

2. Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка визначає функціональне призначення, параметри забудови земельної ділянки з метою розміщення об'єктів будівництва.

Детальний план території передбачає урахування державних, громадських і приватних інтересів під час планування забудови, визначення зон пріоритетних та допустимих видів використання, основних факторів його формування.

Під час розробки детального плану території визначаються можливі планувальні обмеження використання території згідно з державними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами, формуються пропозиції щодо можливого розташування об'єктів будівництва в межах проектної території із дотриманням вимог містобудівного, санітарного, екологічного, природоохоронного, протипожежного та іншого законодавства, з метою залучення інвестицій згідно інтересів територіальної громади, та визначають заходи щодо реалізації містобудівної політики розвитку даної території, згідно п.4.1. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні», для визначення містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

Детальний план території розроблений з метою чіткого функціонального зонування та ефективного використання території, організації транспортних та пішохідних потоків по параметрах передбачених нормативними документами, з метою організації безпечного в'їзду та виїзду з прилеглих об'єктів які там розташовані, та створення нормативних умов для їх функціонування.

Під час розроблення детального плану було враховано законодавчі та нормативні документи:

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про основи містобудування»;
- Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
- Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року»;
- Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про землеустрій»;
- Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
- Закон України «Про охорону земель»;
- Закон України «Про тваринний світ»;
- Закон України «Про рослинний світ»;
- Закон України «Про управління відходами»;
- Закон України «Про екологічну мережу»;

- Закон України «Про природно-заповідний фонд України»;
- Закону України «Про систему громадського здоров'я»;
- Земельний кодекс України;
- Водний кодекс України;
- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. Затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. №173.
- ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
- ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів»;
- ДБН В.1.1.7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;
- ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
- ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди».

Об'єкт стратегічної екологічної оцінки – детальний план території в межах вул. Польової - вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області, розроблений на підставі наступних вихідних даних:

- рішення Луцької міської ради №57/90 від 27.03.2024 «Про надання дозволу на розроблення детального плану території в межах вул. Польової - вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району»;
- план існуючого використання території поєднаний із опорним планом та схемою планувальних обмежень М 1:1000;
- проектний план поєднаний із схемою прогнозованих планувальних обмежень та планом червоних ліній М 1:1000;
- ситуаційна схема.

Детальний план території виконаний для ділянки в південно-східній частині с. Кульчин, центральній частині Жидинської ОТГ (площею 9,48 га).

Мета розроблення детального плану полягає в деталізації планувальної структури території, просторової композиції, параметрів забудови та ландшафтної організації території с. Кульчин; уточнення меж всіх обмежень у використанні земель згідно із законодавством, державними будівельними нормами, санітарно-гігієнічними нормами; визначення розподілу територій згідно з будівельними нормами відповідно до функціонального призначення, режиму та параметрів забудови території; визначення цільового призначення земельних ділянок, відображення існуючих земельних ділянок та їх функціонального використання; попереднього проведення інженерної підготовки та інженерного

забезпечення території; створення транспортної інфраструктури, організації транспортного і пішохідного руху, розміщення місць паркування транспортних засобів; зміна цільового призначення сформованих земельних ділянок приватної власності.

Існуючий стан території детального планування:

Ділянки проектного розвитку в межах ДПТ площею – 9,48 га включає земельні ділянки як приватної так і комунальної форми власності; фактичне використання земельної ділянки - для ведення особистого селянського господарства, землі сільськогосподарського призначення; форма власності – комунальна та приватна; категорія земель - землі сільськогосподарського призначення вид цільового призначення - 01.03 Для ведення особистого селянського господарства.

Характеристика земельних ділянок, що входять в межі опрацювання

Головна | 0721882700:03:001:1211

Інформація про земельну ділянку

Інформація є довідковою. Для отримання офіційної інформації зверніться до ДЗК [↗](#).

0721882700:03:001:1211 [Інформація про речові права ↗](#)

Кадастровий номер	0721882700:03:001:1211
площа	0.4629 га
власність	Приватна власність
використання	для ведення особистого селянського господарства
призначення	01.03 Для ведення особистого селянського господарства
категорія	Землі сільськогосподарського призначення
адреса	немає даних
нормативна грошова оцінка	8930.40 грн від 2022-11-22

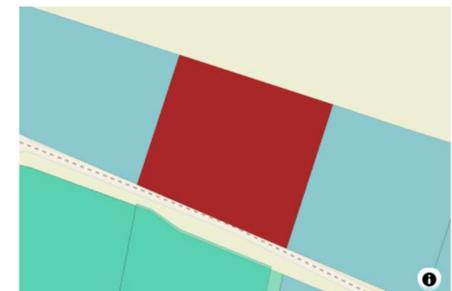
Головна | 0721882700:03:001:0211

Інформація про земельну ділянку

Інформація є довідковою. Для отримання офіційної інформації зверніться до ДЗК [↗](#).

0721882700:03:001:0211 [Інформація про речові права ↗](#)

Кадастровий номер	0721882700:03:001:0211
площа	0.5 га
власність	Приватна власність
використання	для ведення особистого селянського господарства
призначення	01.03 Для ведення особистого селянського господарства
категорія	Землі сільськогосподарського призначення
адреса	немає даних
нормативна грошова оцінка	9646.14 грн від 2022-11-22

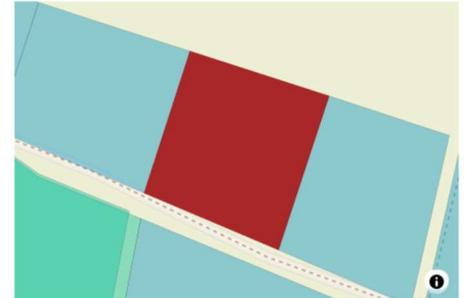

Інформація про земельну ділянку

Інформація є довідковою. Для отримання офіційної інформації зверніться до ДЗК [↗](#).

0721882700:03:001:0212 [Інформація про речові права](#) [↗](#)

Кадастровий номер	0721882700:03:001:0212
площа	0.5 га
власність	Приватна власність
використання	для ведення особистого селянського господарства
призначення	01.03 Для ведення особистого селянського господарства
категорія	Землі сільськогосподарського призначення
адреса	немає даних
нормативна грошова оцінка	9646.14 грн від 2022-11-22

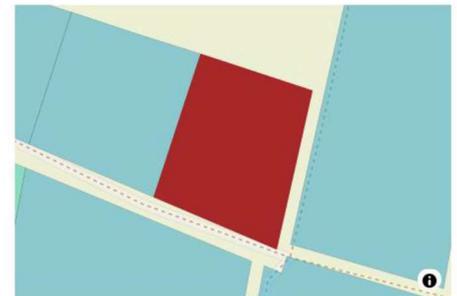

Інформація про земельну ділянку

Інформація є довідковою. Для отримання офіційної інформації зверніться до ДЗК [↗](#).

0721882700:03:001:0215 [Інформація про речові права](#) [↗](#)

Кадастровий номер	0721882700:03:001:0215
площа	0.5 га
власність	Приватна власність
використання	для ведення особистого селянського господарства
призначення	01.03 Для ведення особистого селянського господарства
категорія	Землі сільськогосподарського призначення
адреса	немає даних
нормативна грошова оцінка	9646.14 грн від 2022-11-25

В межах території відсутня існуюча забудова. Найближча на відстані 200м на північний схід та 155 м на південний захід від ділянки проектування.

Пішохідно-транспортна мережа територій ув'язана з існуючою вуличною мережею. До території детального планування примикає вул. Польова, по якій наявний рух громадського транспорту (автобус та маршрутне таксі). На відстані 1100 метрів від території проектування у північному напрямку є зупинка громадського транспорту.

Забезпечення населення підприємствами і закладами обслуговування в межах території проектування забезпечується за рахунок закладів та підприємств, що знаходиться в с. Кульчин та с. Жидичин. До них відносяться установи освіти, охорони здоров'я, культури, спорту, підприємства торгівлі, харчування і інші. Надання адміністративних послуг населенню здійснюється Центром надання адміністративних послуг, що розташований в у м. Луцьку та с. Жидичин.

В межах проектування та території, для якої розробляється детальний план, об'єктів культурної спадщини їх територій та зон охорони

пам'яток культурної спадщини, історичних ареалів населених місць, історико-культурних заповідників, охоронюваних археологічних територій, музеїв в межах території розроблення детального плану не виявлено.

Існуючі інженерні мережі та благоустрій на території ДПТ відсутні.

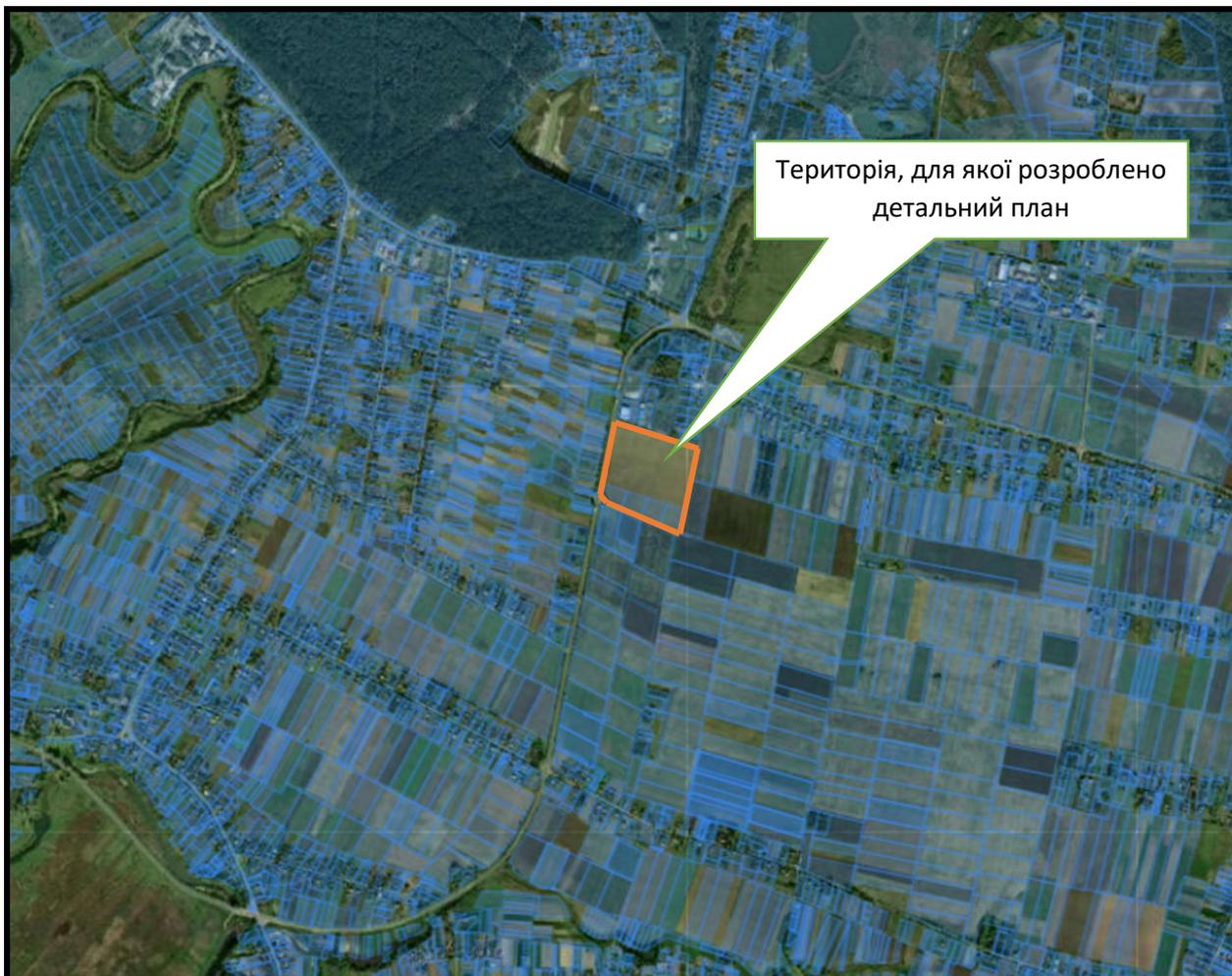

Рис. 1 Фрагмент Публічної кадастрової карти України

<https://kadastrova-karta.com.ua/>

Територія, для якої розроблено детальний план межує: південь – вул. Озерцівська, землі сільськогосподарського призначення; житлової та громадської забудови; північ – землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення; сільськогосподарського призначення; житлової та громадської забудови; схід – землі сільськогосподарського призначення; захід – автодорога М19 «Доманове-Порубне/Е85 (вулиця Польова в межах населеного пункту) та землі сільськогосподарського призначення.

Існуючі планувальні обмеження відображені в графічній частині на основі отриманих вихідних даних зі схеми планувальних обмежень Генерального плану населеного пункту.

До планувальних обмежень, які діють на даній території, відносяться:

- автодорога Е85 /М19 із обмеженням 100,0м;

- кладовище , що розташоване в північно західному напрямку від проєктної території має санітарну захисну зону - 300,0м.

Територія детального планування складається з приватизованих земельних ділянок з кадастровими номерами 0721882700:03:001:0215; 0721882700:03:001:0212; 721882700:03:001:0211; 721882700:03:001:1211 – з цільовим призначенням: для ведення особистого селянського господарства; та вільної території не зареєстрованої в ДЗК.

Згідно рішення генерального плану Жидичинської ОТГ дана територія за функціональним використанням планується для транспортної інфраструктури (територія закладів обслуговування автотранспортних засобів).

При розробці детального плану на територію, обмеженою ділянками і вулицями, прийняті межі впливу, які визначені виходячи з впливу навколишніх територій на проєктні рішення детального плану.

Для визначення функціонального призначення суміжних територій використовувались матеріали Публічної кадастрової карти України, інтегрованої в геопросторові дані території населеного пункту.

В цілому, територія проєктування за критеріями розташування щодо основних транспортних потоків знаходиться в сприятливих для розвитку умовах.

Проєктна забудова:

Проєктними рішеннями передбачається розміщення на території проєктованої забудови - закладів дорожнього сервісу V класу шкідливості (станції техогляду, виробничі будівлі), з паркомісцями для вантажного та легкового транспорту, а також велопарковки. Відповідно до вимог чинного законодавства, не менше 10% машино-місць на відкритих парковках повинні бути обов'язково передбачені для користування людьми з інвалідністю та іншими маломобільними особами.

Детальні характеристики проєктних будівель будуть визначені на подальших етапах проєктування.

Просторова композиція зумовлена раціональним використанням території та протипожежними вимогами. Планувальними рішеннями по проєктній будівлі буде передбачено забезпечення нормативних відстаней (санітарних розривів) від відкритих стоянок до стін з вікнами (що використовуються для провітрювання та згідно визначення вважаються вікнами, а не світлопрозорими конструкціями) проєктної будівлі. А також забезпечення дотримання санітарно-захисних зон та санітарних розривів для запроектованих об'єктів V класу небезпеки, відповідно до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених МОЗ України від 19.06.96 №173 (Додаток №4 та №10).

В межах проєктування виділено територію інженерної інфраструктури (проєктна ТП; локальні очисні споруди (ЛОС), ЛОС поверхневих вод, майданчики для влаштування сміттєвих баків роздільного

збору відходів, свердловина). Для повноцінного функціонування забудови, відповідно пожежних норм передбачені пожежні резервуари 2x100м³ із підземною насосною станцією. На перспективу передбачено прокладання протипожежного водопроводу з подальшим встановленням на ньому пожежних гідрантів, на відстані 150м один від одного.

Благоустрій території передбачений відповідно до вимог ДБН Б.2.2-5.

Під'їзд транспорту на проектну територію здійснюється з боку існуючих вулиць Озерцівська та Польова.

Проектом не передбачено збільшення кількості населення.

Інженерне забезпечення планованої забудови:

- водопостачання проектної забудови передбачене від проектної свердловини. До проведення лабораторних аналізів якості води для питних потреб буде використовуватися привозна бутильована вода.

- водовідведення планується у два етапи: на першому етапі реалізації проекту передбачено прокладання самопливної каналізаційної мережа із проектними локальними очисними спорудами з подальшим вивозом асенізаторними автомобілями згідно укладених договорів.

II-ий етап - централізована мережа відповідно до рішень закладених у генеральному плані села.

Відведення поверхневих стоків з території, що проектується, враховуючи рельєф місцевості, передбачається здійснювати комбінованою водовідвідною системою з влаштуванням дощоприймачів та лотків, перекритих решітками, в комплексі з заходами по вертикальному плануванню. Для очищення дощових та талих вод передбачено використання очисних споруд поверхневих стічних вод. Після очищення стічні води нагромаджуються в резервуарі-накопичувачі, з якого очищена вода використовується для поливання заощеної території та зелених насаджень об'єктів ДПТ;

- газопостачання проектними рішеннями не передбачається;

- теплопостачання передбачається автономне, від індивідуальних твердопаливних котлів або електричне;

- електропостачання об'єкту передбачається від проектної ТП 04/10кВт;

- управління відходами - передбачається облаштування майданчиків з твердим покриттям для контейнерів тимчасового зберігання відходів згідно сортування та вивезення їх транспортними засобами спеціального призначення для збирання та перевезення відходів відповідно до договорів про надання послуги з управління відходами із спеціалізованими підприємствами.

Межі відповідних обмежень, що повинні бути встановлені в результаті реалізації проектних рішень детального плану території:

- 100м – санітарний розвив від автодороги E85/M19;

- 300м – санітарно-захисна зона від території кладовища;
- 5м - санітарно-захисна зона проектних ЛОС типу «Біотал» для глибокої очистки побутових стічних вод;
- 25м – санітарно-захисна зона від ЛОС поверхневого стоку;
- 20м - санітарно-захисна зона від сміттєзбірників;
- 10м - охоронна зона трансформаторної підстанції.

При проектуванні свердловини для водопостачання об'єкту обов'язковим є дотримання Правового режиму зон санітарної охорони водних об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024, а також ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», зокрема щодо зон санітарної охорони (далі – ЗСО). Згідно з підпунктом 15.2.1.1 ДБН В.2.5-74:2013 межі першого поясу зон санітарної охорони (далі – ЗСО) підземних джерел водопостачання слід встановлювати від одиночної водозабірної споруди (свердловина, шахтний колодязь, каптаж тощо) або від крайніх водозабірних споруд, розташованих у групі, на відстані 30 м лише у випадку захищених, а для недостатньо захищених – на відстані 50 м. Розмір першого поясу ЗСО допускається зменшувати – не менше ніж 15 м лише для водозабірних споруд, розташованих на території об'єкта, на якій неможливе забруднення ґрунту та підземних вод, а для водозабірних споруд, розташованих у сприятливих санітарних, топографічних та гідрогеологічних умовах, – не менше ніж 25 м.

Функціональне зонування території детального планування

Генеральним планом Жидичинської ОТГ функціональне використання територія детального плану передбачено як виробнича територія.

Таблиця 1 - Класифікатор видів функціонального призначення територій та їх співвідношення з видами цільового призначення земельних ділянок

Коди класифікаційного угруповання			Код виду функціонального призначення території	Назва виду функціонального призначення території	Код згідно з Класифікатором видів використання земельних ділянок	
підгрупи	класу	підкласу			Переважаючі (основні) види	Супутні види
2			Проектні рішення ВИРОБНИЧІ ТЕРИТОРІЇ			
	06	05	20605.0	території закладів з обслуговування автотранспортних засобів	08.01; 12.04; 12.11	03.07; 3.08; 03.14; 4.10; 05.01; 1.04; 11.07; 2.13; 13.01; 3.03; 14.02
			20600.0	території транспортно-складської забудови	08.01; 10.04; 10.05; 10.10;	02.05; 2.06; 02.09; 3.07; 03.08; 3.14; 04.10; 5.01;

					12.01; 12.02; 12.03; 12.04; 12.05; 12.06; 12.07; 12.08; 12.09; 12.11; 13.02	11.02; 1.04; 11.07; 2.13; 13.01; 3.03; 14.02
			20601.0	території зовнішнього транспорту	08.01; 12.01; 12.02; 12.03; 12.04; 12.05	03.07; 3.08; 03.14; 4.10; 05.01; 1.04; 11.07; 2.13; 13.01; 3.03; 14.02
			20601.1	території автомобільного транспорту	08.01; 12.04	03.07; 3.08; 03.14; 4.10; 05.01; 1.04; 11.07; 2.13; 13.01; 3.03; 14.02
			20602.0	території транспортних підприємств	08.01; 12.04; 12.07; 12.08; 12.09	04.10; 5.01; 11.04; 1.07; 12.13; 3.01; 13.03; 14.02
		04	20604.0	території автостоянок і гаражів	08.01; 02.05; 02.06; 02.09; 12.04	04.10; 5.01; 11.04; 1.07; 12.13; 3.01; 13.03; 14.02

Проектна зона 20605.0 - територія закладів обслуговування автотранспортних засобів Відповідно до Наказу Державного комітету України із земельних ресурсів №548 від 23.07.2010 року «Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель».

Назва функціональної зони: зона транспортної інфраструктури населеного пункту (за умови дотримання нормативних санітарних розривів до житлової та громадської забудови) зона військових об'єктів (з дотриманням будівельних норм та санітарних правил).

Цільове призначення земельної ділянки: 12.04 Для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства.

Відповідно Земельного кодексу країни:

Стаття 71. Землі автомобільного транспорту та дорожнього господарства

1. До земель автомобільного транспорту належать землі під спорудами та устаткуванням енергетичного, гаражного і

паливороздавального господарства, автовокзалами, автостанціями, лінійними виробничими спорудами, службово-технічними будівлями, станціями технічного обслуговування, автозаправними станціями, автотранспортними, транспортно-експедиційними підприємствами, авторемонтними заводами, базами, вантажними дворами, майданчиками контейнерними та для перечеплення, службовими та культурно-побутовими будівлями й іншими об'єктами, що забезпечують роботу автомобільного транспорту.

2. До земель дорожнього господарства належать землі під проїзною частиною, узбіччям, земляним полотном, декоративним озелененням, резервами, кюветами, мостами, тунелями, транспортними розв'язками, водопропускними спорудами, підпірними стінками і розташованими в межах смуг відведення іншими дорожніми спорудами та обладнанням, а також землі, що знаходяться за межами смуг відведення, якщо на них розміщені споруди, що забезпечують функціонування автомобільних доріг, а саме:

а) паралельні об'їзні дороги, поромні переправи, снігозахисні споруди і насадження, протилавинні та протисельові споруди, вловлюючі з'їзди;

б) майданчики для стоянки транспорту і відпочинку, підприємства та об'єкти служби дорожнього сервісу;

в) будинки (в тому числі жилі) та споруди дорожньої служби з виробничими базами;

г) захисні насадження.

Відповідно до додатку 60 Порядку ведення Державного земельного кадастру земельна ділянка детального плану відноситься до

ЦП 12.11- Для розміщення та експлуатації об'єктів дорожнього сервісу

ЦП 12.04.-Для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства

Посилаючись на ЗУ Про автомобільні дороги Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України об'єкти дорожнього сервісу - спеціально облаштовані місця для зупинки маршрутних транспортних засобів, майданчики для стоянки транспортних засобів, майданчики відпочинку, видові майданчики, автозаправні станції, пункти технічного обслуговування, мотелі, пункти приймання їжі та питної води, автопавільйони, туалети, урни та контейнери для сміття.

Переважні види використання

12.11 Для розміщення та експлуатації об'єктів дорожнього сервісу

12.04 Для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства

Супутні види використання

03.07 Для будівництва та обслуговування будівель торгівлі

03.08 Для будівництва та обслуговування об'єктів туристичної інфраструктури та закладів громадського харчування

03.14 Для розміщення та постійної діяльності органів і підрозділів ДСНС

04.10 Для збереження та використання пам'яток природи

05.01 Земельні ділянки іншого природоохоронного призначення (земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу наукову цінність, та які надаються для збереження і використання цих об'єктів, проведення наукових досліджень, освітньої та виховної роботи)

11.04 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд технічної інфраструктури (виробництва та розподілення газу, постачання пари та гарячої води, збирання, очищення та розподілення води)

11.07 Земельні ділянки загального користування, які використовуються як зелені насадження спеціального призначення

12.13 Земельні ділянки загального користування, які використовуються як вулиці, майдани, проїзди, дороги, набережні

13.01 Для розміщення та експлуатації об'єктів і споруд електронних комунікацій

13.03 Для розміщення та експлуатації інших технічних засобів

14.02 Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної енергії

Саме за цією ознакою встановлюється відповідний правовий режим земельної ділянки. Під правовим режимом землі розуміють встановлений нормами права порядок та умови використання за цільовим призначенням земель усіх категорій і всіх форм власності на землю, забезпечення та охорона прав власників землі і землекористувачів, здійснення державного управління земельними ресурсами, контролю за раціональним використанням землі і додержанням земельного законодавства, ведення земельного кадастру, проведення землеустрою, моніторингу землі, справляння плати за землю і застосування юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства

Код зони: ТР-1-3 - зона транспортної інфраструктури, транспортних вузлів, підприємств, АЗК, СТО, великих стоянок, гаражів, установ і організацій транспортного господарства, призначених для експлуатації, утримання, 29 будівництва, ремонту, розвитку наземних та підземних будівель та інших об'єктів транспорту).

Зона формується з об'єктів обслуговування автотранспорту (АЗС, СТО, автомийок, автомобільних центрів) та створення логістичних центрів і передбачається вздовж головних вулиць, доріг та на виїздах з населених пунктів.

Переважні види використання:

- об'єкти пов'язані з експлуатацією, утриманням, ремонтом автомобільного транспорту (СТО, автомобільні комплекси, автомийка);

- автомобільні центри;
- гаражі наземні;
- стоянки автомобільні криті;
- автостоянки відкритого типу загального користування;
- логістичний комплекс.

Супутні види використання:

- основні службово-технічні будівлі та споруди;
- підприємства громадського харчування;
- об'єкти дрібно роздрібної торгівлі (кіоски, павільйони);
- торгові центри, універмаги, магазини;
- зелені насадження спеціального призначення;
- підходи, проїзди, доріжки, велосипедні доріжки;
- споруди комунальної та інженерної інфраструктури, необхідної для обслуговування зони;
- водонапірні башти, фонтани;
- будівлі поліцейських та пожежних служб;
- малі архітектурні форми декоративно-технологічного призначення.

Використання території зони, розміщення підприємств і установ здійснюється відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019.

Відповідність заходів документу державного планування (ДДП) цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини - невід'ємна умова сталого економічного та соціального розвитку України.

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» (ст. 2), містобудівна документація підлягає стратегічній екологічній оцінці в порядку, встановленому Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку». Цей розділ «Охорона навколишнього природного середовища» у складі проекту містобудівної документації одночасно є Звітом про стратегічну екологічну оцінку (далі – СЕО), який повинен відповідати вимогам Закону (стаття 11).

Проаналізувавши зміст ДДП можна визначити основні природоохоронні цілі планованої діяльності в межах ДПТ та заходи, для запобігання негативного впливу на довкілля (таблиця 2).

Таблиця 2 - Відповідність заходів ДДП цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Цілі з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Запобігання забруднення атмосферного повітря	Проектом не передбачається встановлення обладнання та устаткування, що зумовило б надмірне забруднення атмосферного повітря. Проектом ДПТ передбачено застосування автономних систем тепlopостачання на основі сучасних індивідуальних твердопаливних котлів чи

	<p>електрообладнання.</p> <p>При експлуатації об'єктів дорожнього сервісу і автостоянок не передбачено викидів забруднюючих речовин (вихлопних газів) більших, ніж гранично-допустимі. Озеленення вільних від забудови територій сприятиме покращенню стану повітряного середовища.</p>
Запобігання забруднення водних ресурсів	<p>Негативних впливів на водне середовище від проектного об'єкту не передбачається.</p> <p>Водопостачання передбачено від проектної свердловини. До проведення лабораторних досліджень якості води для питних потреб буде використовуватися привозна бутильована вода.</p> <p>Водовідведення планується у два етапи: на першому етапі реалізації проекту передбачено прокладання самопливної каналізаційної мережа із проектними локальними очисними спорудами з подальшим вивозом спеціалізованими автомобілями згідно укладених договорів.</p> <p>II-ий етап - централізована мережа відповідно до рішень закладених у генеральному плані села.</p> <p>Відведення поверхневих стоків з території, що проектується, враховуючи рельєф місцевості, передбачається здійснювати комбінованою водовідвідною системою з влаштуванням дощоприймачів та лотків, перекритих решітками, в комплексі з заходами по вертикальному плануванню. Для очищення дощових та талих вод передбачено використання очисних споруд поверхневих стічних вод. Після очищення стічні води нагромаджуються в резервуарі-накопичувачі, з якого очищена вода використовується для поливання заощеної території та зелених насаджень об'єктів ДПТ.</p> <p>Обов'язковим є дотримання Правового режиму зон санітарної охорони водних об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 №2024, а також вимог ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування». Негативних впливів на водне середовище від проектного об'єкту не передбачається.</p>
Відновлення земель, порушених під час підготовчих та будівельних робіт	<p>Відповідно ст.48 Закону України «Про охорону земель» проектом передбачено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для благоустрою території; - недопущення порушення гідрологічного режиму земельної ділянки; - забезпечення під'їздів та роботи транспорту по існуючих під'їзних шляхах з твердим покриттям до майданчика, встановлення контейнерів для побутових відходів та будівельного сміття на спеціальних майданчиках з твердим покриттям, запобігати забрудненню території паливно-мастильними матеріалами будівельної техніки; - дотримання екологічних вимог, встановлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів. <p>Проектом передбачається благоустрій та озеленення території.</p>
Безпечне поводження з відходами	<p>Проектом передбачається управління утвореними відходами згідно санітарних норм, а саме: облаштування майданчиків з твердим покриттям для контейнерів тимчасового зберігання</p>

	відходів згідно сортування та вивезення спеціалізованими підприємствами, що надають послуги з управління відходами.
Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Всі будівлі та споруди розміщуються з дотриманням нормативних протипожежних відстаней між ними.
Збереження культурної спадщини	Будівництво будівель і споруд на території детального проектування здійснювати за проектною документацією, розробленою та погодженою в порядку, визначеному законодавством та державними нормами. Якщо під час проведення земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, забудовник повинен зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це органи охорони культурної спадщини та органи місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи, згідно з частиною 1 статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини». У відповідності до частини 1 ст. 37 Закону будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Згідно з Додатком 4 Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 19.06.1996 № 173 (далі – ДСП), зареєстрованого в Мін'юсті 24.07.1996 379/1404, санітарно-захисна зона для виробничих будівель V класу становить 50м. Відстані від станцій техобслуговування, відкритих стоянок, призначених для постійного і тимчасового зберігання легкових автомобілів, з урахуванням проїздів до них, до житлових і громадських будівель, а також до ділянок шкіл, дитячих ясел-садків, лікувальних закладів стаціонарного типу і закладів відпочинку прийнято не менше наведених у додатку № 10 ДСП. Найближча житлова забудова знаходиться далеко за межами нормативних СЗЗ та санітарних розривів (155 м на південний захід від ділянки проектування).

Інші плани та програми, що мають відношення до ПДП:

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкта внесення змін до детального плану:

Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 13.10.2020 №32/3.

Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року є головним плановим документом розвитку Волині на довгострокову перспективу.

Стратегічною метою регіонального розвитку області на період до 2027 року є створення умов для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення.

Даний проєкт відповідає цілям Стратегії, оскільки його реалізація передбачає стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу, створення нових робочих місць, розбудову інженерної інфраструктури та благоустрій території, створення сприятливих умов для розвитку транспортної інфраструктури та підвищення інвестиційної привабливості території.

Стратегічна ціль розвитку економіки Волинської області має велику значимість і визначена одним з найважливіших пріоритетів, оскільки сучасний розвиток характеризується посиленням конкуренції на внутрішньому і зовнішньому ринках. Конкуренентоздатність стає вирішальним фактором, що може забезпечити стратегічний розвиток регіону, оскільки це здатність виробляти товари та послуги, що відповідають внутрішньому та зовнішнім ринкам.

Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», затверджений Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII.

Даний закон є документом довгострокового програмування та планування у галузі охорони довкілля.

Метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

Основні цілі Стратегії:

- формування в суспільстві екологічних цінностей і засад сталого споживання та виробництва;
- забезпечення сталого розвитку природно-ресурсного потенціалу України;
- забезпечення інтеграції екологічної політики у процес прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку України;
- зниження екологічних ризиків з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення;
- удосконалення та розвиток державної системи природоохоронного управління.

Даний проєкт відповідає цілям Стратегії та спрямований на зниження екологічних ризиків під час виконання рішень детального плану з метою мінімізації їх впливу на екосистеми, соціально-економічний розвиток та здоров'я населення.

Національний план управління відходами до 2033 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. №1353-р.

Метою цієї Стратегії є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження

з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання, а також запобігання утворенню відходів.

З метою реалізації Національного плану до 2033 року визначено такі пріоритетні цілі:

ціль 1 — удосконалення та наближення національного законодавства до вимог законодавства ЄС на виконання положень Угоди про асоціацію у сфері управління відходами;

ціль 2 — впровадження економічних інструментів для удосконалення сфери управління відходами;

ціль 3 — удосконалення інституційної структури та зміцнення кадрового потенціалу у сфері управління відходами;

ціль 4 — реформування системи інформаційного забезпечення у сфері управління відходами;

ціль 5 — забезпечення розбудови та модернізації інфраструктури управління відходами;

ціль 6 — підвищення обізнаності населення щодо управління відходами.

Детальний план враховує зобов'язання у сфері охорони довкілля, визначені «Національною стратегією управління відходами в Україні до 2033 року» та передбачає організацію сортування відходів на території проектування та управління ними згідно санітарних норм.

Також враховано Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р «Про схвалення Стратегії формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024 – 2026 роках». При розробці ДПТ враховані питання запобігання зміні клімату шляхом озеленення території планованої території та використання енергозберігаючих технологій.

Стратегія розвитку Луцької міської територіальної громади до 2030 року, що розроблена відповідно до чинного законодавства України. У рамках напрацювання Стратегії Луцької громади до 2030 року були взяті до уваги та подальшого аналізу стратегічні цілі розвитку міста Луцька до 2030 року, затверджені рішенням міської ради від 30.01.2019 № 52/78, а також Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 13.10.2020 № 32/3, Паспорт Луцької міської територіальної громади станом на 01.01.2022. Стратегія передбачає та включає у себе заходи на виконання глобальних цілей сталого розвитку ООН, євроінтеграційних домовленостей між Україною на шляху до вступу в Європейський Союз, План дій Ради Європи для України на 2023-2026 роки «Стійкість, відновлення та відбудова», національних програм щодо відбудови регіонів України.

Стратегія характеризується комплексним підходом та охоплює соціально-економічні, екологічні, культурно-історичні, інноваційні й

інфраструктурні напрями розвитку громади. Вона базується на широкому залученні громадськості (близько 3 500 осіб, 13 воркшопів, 600 репрезентативних опитувань тощо).

Детальний план враховує цілі Стратегії розвитку Луцької міської територіальної громади до 2030 року, орієнтуючись на забезпечення збалансованого просторового розвитку, стимулювання економічної активності та інвестиційної привабливості.

3. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Характеристика поточного стану довкілля сформована на основі загальних даних, що є у відкритому доступі, таких як: «Екологічний паспорт Волинської області», «Регіональна доповідь про стан навколишнього середовища Волинської області», статистичної інформації щодо стану навколишнього середовища, даних відповідних ДБН, ДСП, карт та схем і т.д. Кліматична характеристика сформована на основі даних Волинського обласного центру з гідрометеорології, ДСТУ-Н Б В.1.1–27:2010 «Будівельна кліматологія».

3.1. Географічне розташування та кліматичні особливості

Фізико-географічні умови

Волинська область розміщена на північному заході України. Область належить до регіонів із відносно збереженими природно-територіальними комплексами (геосистемами). Хоча простежують суттєві відмінності в їх освоєності у різних частинах області. Найбільше перетворені ландшафти південної лісостепової частини Волинської області. Основні фізико-географічні особливості ландшафтів області Волинського Полісся – це наявність крейдових порід, рівнинність, значний розвиток льодовикових форм рельєфу, карсту, високе залягання ґрунтових вод, значні показники густини річкової мережі та заозереності, перезволоженість і заболоченість, широкий розвиток долинних ландшафтів.

Місто Луцьк - це адміністративний центр Волинської області, що є складовою частиною Луцької міської територіальної громади. Місто входить до складу «Єврорегіону Буг», займає площу 4 023,17 га (40,23 км²). Із заходу на схід і з півночі на південь місто протягається відповідно на 10 і 15 км. Місто розташоване у поліській і лісостеповій фізико-географічних зонах. Географічні координати: 50°44'52" пн. ш., 25°19'28" сх. д.

Основна частина міста, в тому числі і центр, знаходяться на правому березі річки Стир. Луцьк є важливим транспортним вузлом Волині. Через місто проходять залізничні та автошляхи національного й міжнародного значення.

Відстань від Луцька до столиці України – м. Київ – становить 398 км. Луцьк знаходиться на невеликій відстані від інших великих міст Західної України та з'єднаний з ними якісними автомобільними магістралями. Відстань до Рівного становить 70 км, Львова – 178 км, Тернополя – 176 км. Крім того, Луцька громада розташована на перетині шляхів з України в країни Європейського Союзу. Через місто проходять автодороги міждержавного значення, що сполучають Україну з Польщею. Відстань до державного кордону з Республікою Польща (МПП «Устилуг») – 85 км.

Село Кульчин входить до складу Луцької міської громади і знаходиться на північ від міста Луцьк. Площа населеного пункту становить 4,541 км². Географічні координати: 50°49'17" пн. ш., 25°19'2" сх. д. Територія детального планування знаходиться в південно-східній частині с. Кульчин, площею 9,48 га.

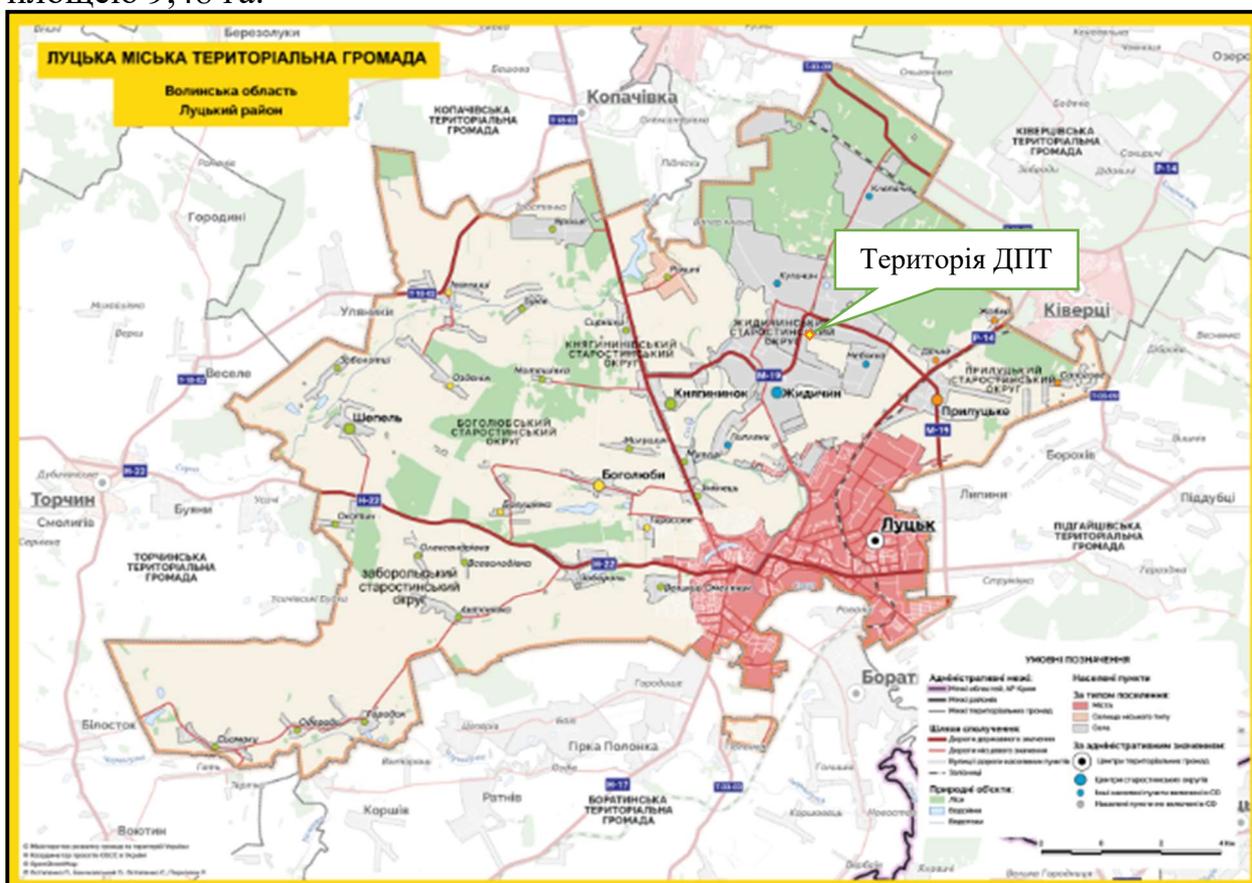

Рис.2 Карта-схема Луцької територіальної громади

<https://www.lutskrada.gov.ua/pages/korotka-informatsiia-pro-lutsku-misku-terytorialnu-hromadu-roztashuvannia-klimat/>

Природно-кліматичні умови

За даними ДСТУ-Н Б В.1.1–27:2010 «Будівельна кліматологія» клімат Луцької територіальної громади помірно - континентальний, з м'якою зимою і теплим літом, характеризується чітко означеною підвищеною вологістю. Середньорічна температура повітря становить +7,4 °С, найнижча вона у січні (-4,9 °С), найвища — в липні (18,0 °С). Найхолодніша п'ятиденка

з середньодобовою температурою -20°C , найтепліша п'ятиденка з середньодобовою температурою 23°C .

У середньому за рік випадає 560 мм атмосферних опадів, найменше — у березні, найбільше — в липні. Щороку на території громади утворюється сніговий покрив, проте його висота незначна. Відносна вологість повітря в середньому за рік становить 78 %, найменша вона у травні (64 %), найбільша — у грудні (89 %). Найменша хмарність спостерігається в серпні, найбільша — в грудні. Найбільшу повторюваність мають вітри із заходу, найменшу — з північного сходу. Найбільша швидкість вітру — у листопаді, найменша — влітку. У січні вона в середньому становить 4,1 м/с, у липні — 2,8 м/с.

В останні 100-120 років температура повітря в Луцькій громаді, як і в цілому на Землі, має тенденцію до підвищення. Протягом цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася щонайменше на $1,0^{\circ}\text{C}$. Більшим, у цілому, є підвищення температури в першій половині року. Глибина промерзання ґрунту в області незначна і в середньому становить 20-25 см. Навіть у найсуворіші зими промерзання ґрунту не перевищує 110 см, але в окремі роки він не промерзає і сніг випадає на мокрий ґрунт.

Метеорологічні характеристики для м. Луцька наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Метеорологічні характеристики території ДПТ

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	180
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середній з абсолютних максимумів температури повітря найтеплішого місяця року Т, $^{\circ}\text{C}$	+19,5
Середній з абсолютних мінімумів температури повітря найхолоднішого місяця року Т, $^{\circ}\text{C}$	-5
Середньорічна роза вітрів, %	
Пн	7,3
ПнСх	6,7
Сх	11,2
ПдСх	14,7
Пд	14,5
ПдЗх	14,3
Зх	20,9
ПдЗх	10,4
Штиль	3

Клімат не має значних територіальних коливань і у цілому сприятливий для господарського освоєння території.

Кліматичні зміни при виконанні документа державного планування

Індикатором прояву потепління є зростання середньорічної температури повітря та збільшення кількості опадів за рік. За даними

досліджень, в Україні на початку ХХІ ст. відмічається підвищення середньої річної температури повітря від 0,7 до 1,0 °С. Середнє багаторічне значення річної температури повітря по області становить 7,5 °С. Починаючи з 1998 р., на території Волині спостерігається стійке підвищення середньорічної температури повітря: за останні 20 років на 1,0 °С (до 8,5 °С), а в 2015 р. до +9,8 °С. 2015 рік став рекордсменом зі зміни температури повітря на Волині – від 9,6 °С (метеостанція Маневичі) до 9,9 °С (метеостанції Світязь, Луцьк, Ковель). В умовах змін температури повітря спостерігаються відмінності в кількості опадів. По всій території області максимальна їх кількість спостерігається в липні місяці (більше 100 мм). На північному сході області, в центрі Волинського Полісся спостерігається загальне зменшення суми опадів у червні місяці та добре виражене від'ємне відхилення в жовтні. Максимум опадів змістився на кінець літа липень– серпень. У межах південної частини Волинського Полісся спостерігається найбільш рівне зростання кількості опадів упродовж року з позитивними відхиленнями в жовтні місяці. Височинна територія області характеризується загальним зменшенням кількості опадів у напрямку на схід (від м. Володимир-Волинський до м. Луцьк). Найбільші відхилення суми опадів за місяць спостерігається в м. Луцьк (у липні кількість опадів за період із 1998 р. зросла на 30 мм), а в листопаді та грудні опадів випадає дещо менше норми. По всій території області відмічаємо загальну тенденцію до збільшення суми опадів за рік із позитивними відхиленнями. Такі зміни є проявом глобального потепління. Проте трапляються аномалії, які виражені різкою зміною додатного відхилення на від'ємне.

За останні 15 років середня річна температура на Волині підвищилася на два градуси, що підкреслює загальну тенденцію щодо зміни клімату. Перший температурний рекорд, який зафіксували синоптики влітку 2024 року, відбувся 13 липня: температура перевищила на 2,3°С рекордне значення 2016 року і сягнула +35,9°С.

Основними наслідками глобальної зміни клімату є посухи, які перериваються зливами значної інтенсивності, що призводить до небезпеки затоплень, підтоплень, зміна тривалості вегетаційного періоду, зміщення кліматичних сезонів, висихання дерев (дуб, ялина), поширення видів-вселенців, деградація ґрунтів, зменшення водності малих рік, зменшення рівня ґрунтових вод, зміна біорізноманіття, зміна екосистем тощо.

Описана тенденція кліматичних змін є наслідком глобальних змін клімату, які пов'язані з ростом кількості в атмосферному повітрі парникових газів.

Луцька територіальна громада одна із 14 українських громад - підписантів Угоди Мерів, які мають затверджені Плани дій сталого енергетичного розвитку та клімату, отримала технічну підтримку від секретаріату Угоди Мерів у розробці і фінансуванні муніципальних проєктів. Угода Мерів – це перша і найбільш амбітна ініціатива Європейського Союзу, яка впроваджується Європейською Комісією та спрямована безпосередньо

на те, щоб органи місцевої влади та їх громадяни почали відігравати провідну роль у боротьбі з глобальними змінами клімату. За період з 2008 року Угода Мерів переросла в активний рух органів місцевої влади, готових до розширення своїх прагнень у сфері сталої енергетики та зміни клімату. Приєднуючись до Угоди Мерів, місцевий орган влади добровільно бере на себе зобов'язання щодо скорочення викидів парникових газів та покращення стійкості до змін клімату шляхом впровадження Плану дій зі сталого енергетичного розвитку (і клімату).

Громада активно використовує в своїй діяльності відновлювані джерела енергії. Так, завдяки встановленню чотирьох сонячних електростанцій вдалося забезпечити безперебійну роботу «Луцькводоканалу» в умовах війни, а також покрити частину потреб в електриці. Вуличне освітлення облаштовується з використанням LED-ламп. Проводяться роботи з термомодернізації будівель, розширюються площі озеленення. Також громада проводить політику щодо розширення масштабів використання екологічних видів транспорту.

В ході розробки матеріалів стратегічної екологічної оцінки відповідно до Методичних рекомендацій щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля, затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31 жовтня 2024 року №1382 були визначені прогнозовані кліматичні характеристики за моделлю CMIP5 для території детального планування та околиць на порталі Climate Explorer в розділі Climate Change Atlas. Кліматичний сценарій (кліматична зміна температури та опадів) наведені на рис. 3 і рис.4.

mean rcp45 temperature 2081-2100 minus 1986-2005 Jan-Dec full CMIP5 ensemble

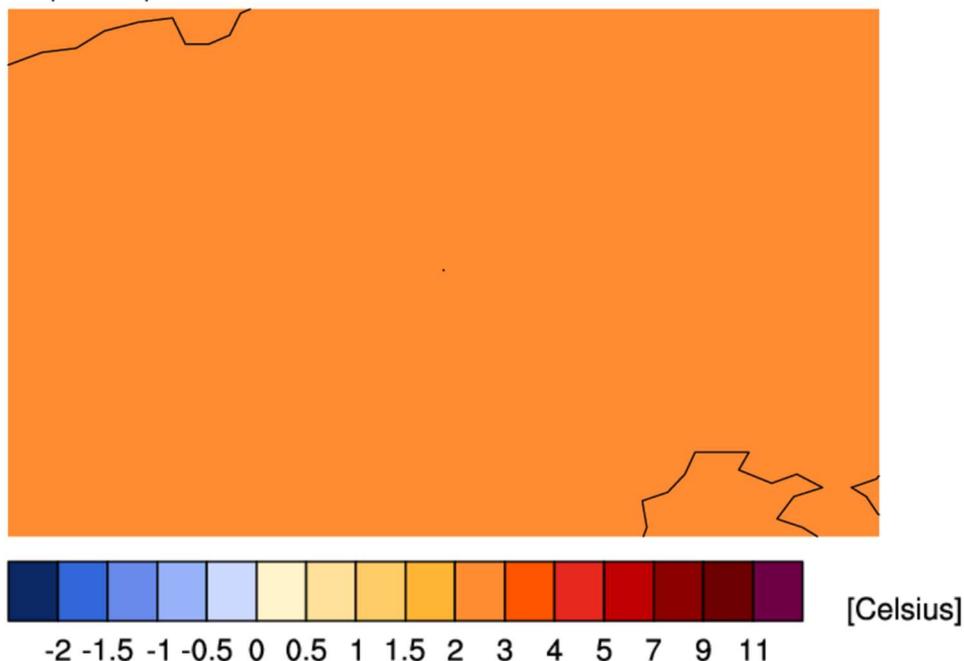

Рис.3. Кліматична зміна температури
(<https://crt-climate-explorer.nemac.org/>)

mean rcp45 precipitation 2081-2100 minus 1986-2005 Jan-Dec full CMIP5 ensemble

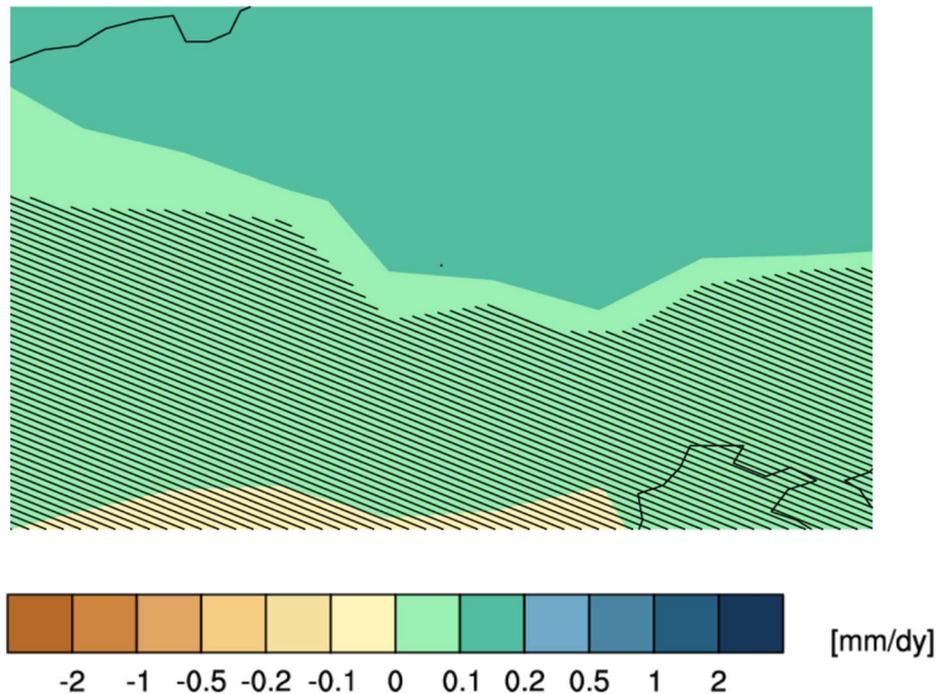

Рис.4. Кліматична зміна опадів
(<https://crt-climate-explorer.nemac.org/>)

Прогнозовані кліматичні зміни, визначені на основі моделі CMIP5 через портал Climate Explorer (розділ Climate Change Atlas), свідчать про стійку тенденцію до підвищення середньорічної температури повітря на досліджуваній території. Згідно з отриманими даними, у перспективі найближчих десятиліть очікується збільшення середньої температури на 2–3 °C порівняно з базовим кліматичним періодом (1986–2005 рр.). Така динаміка є типовою для регіону в умовах глобального потепління та відповідає загальносвітовим прогнозам.

Щодо режиму опадів, спостерігається менш однозначна, але помітна варіативність. Зокрема, моделювання вказує на можливе незначне зменшення або збільшення кількості опадів у межах від -0,1 до +0,2 мм на добу. Ці зміни свідчать про потенційне зростання кліматичної нестабільності, що може призводити як до більш тривалих періодів посухи, так і до зростання інтенсивності опадів у певні сезони.

Ймовірні зміни поточного стану клімату без здійснення планованої діяльності: зміни кліматичних характеристик на території розміщення планованої діяльності та прилеглої території не прогножуються.

3.2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозовані змін цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

Атмосферне повітря

Волинська область традиційно асоціюється з відносно невеликою кількістю викидів, проте з року в рік у зв'язку із збільшенням навантаження

пересувних та стаціонарних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин. Найвища щільність викидів від стаціонарних джерел спостерігається у чотирьох містах Волинської області: м. Луцьк, м. Ковель, м. Нововолинськ та у м. Володимир.

Таблиця 4 - Інформація про забруднення атмосферного повітря (відповідно до даних Проєкту Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Волинської зони на 2026-2030 роки)

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
Загальна кількість підприємств, що здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, од	191	180	172	173
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	222	164	172	164
першої групи	-	-	-	-
другої групи	50	33	47	49
третьої групи	172	131	125	115
Загальний обсяг викидів забруднюючих речовин, тис. т	45,0	43,8	43,5	*
Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел (тис. т) всього, у тому числі:	5,5	4,8	4,4	5,7
05001 діоксид сірки	0,34	0,2	1,1	0,2
04001 діоксид азоту та оксиди азоту (NOx)	0,70	0,70	0,58	0,61
06000 оксид вуглецю	1,2	1,1	0,9	1,7
03000 речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом (TSP)	1,6	1,2	1,2	1,1
04003 аміак	0,1	0,1	0,1	0,1
11000 неметанові леткі органічні сполуки	0,2	0,2	0,2	0,2
Викиди забруднюючих речовин від пересувних джерел, тис. т	30,8	*	*	*

* з урахуванням умов воєнного стану, статистичні відомості відсутні

Таблиця 5 - Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації (агломераціях)

Назва забруднюючої речовини	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин
1	2	3	4	5
Волинська зона (м. Луцьк)				
Пил	ПСЗ №4	0,0617		
	ПСЗ №5	0,1		
	ПСЗ №7	0,0612		

Діоксид сірки	ПСЗ №4	0,0024	
	ПСЗ №5	0,0029	
	ПСЗ №7	0,0025	
	М.Світязь	0,001	
Оксид вуглецю	ПСЗ №4	0,3247	
	ПСЗ №5	0,4158	
	ПСЗ №7	0,3058	
Діоксид азоту	ПСЗ №4	0,0815	ПСЗ №4 (13 випадків перевищень ГДКм.р) ПСЗ №5 (18 випадків перевищень ГДКм.р) ПСЗ №7 (2 випадків перевищень ГДК м.р)
	ПСЗ №5	0,0989	
	ПСЗ №7	0,0782	
	М.Світязь	0,004	
Оксид азоту	ПСЗ №4	0,039	
Фенол	ПСЗ №4	0,0058	ПСЗ №4 (8 випадків перевищень ГДКм.р) ПСЗ №5 (35 випадків перевищень ГДКм.р) ПСЗ №7 (12 випадки перевищень ГДКм.р)
	ПСЗ №5	0,0065	
	ПСЗ №7	0,006	
Формальдегід	ПСЗ №5	0,0071	ПСЗ №5 (15 випадків перевищень ГДКм.р)
	ПСЗ №7	0,0047	

Протягом 2024 року за даними Волинського обласного центру з гідрометеорології спостерігалось 103 випадки перевищення ГДК проти 143 випадків перевищення ГДК у 2023 році, з них: 33 випадки по діоксиду азоту, 55 випадків по фенолу та 15 випадків по формальдегіду.

Основними забруднювачами повітря були підприємства переробної промисловості, сільського, лісового та рибного господарства, здійснення діяльності у сфері постачання електроенергії, газу, пари та конденсованого повітря, а також транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської доставки. На них припадає понад 87% загальнообласних викидів.

Серед основних забруднювачів – ТзОВ «Птахокомплекс Губин» (6,5%), Локачинський ЦВНТК ПАТ «Укргазвидобування» (3,1 %), ТзОВ «Луцька аграрна компанія» (14,2 %), ТзОВ «Радехівський цукор» (19,4 %), ТзОВ «Кроноспан УА» (3,8 %), ЛВУМГ ТОВ «Оператор газотранспортної системи» (7,9%).

Таблиця 6 - Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік

№ п/п	Підприємство - забруднювач	Відомча приналежність	Валовий викид, т		Зменшення/- збільшення/+	Причина зменшення/ збільшення
			2023 р.	2024 р.		
1.	Локачинський ЦВНТК ГПУ «Львівгазвидобування» ПАТ «Укргазвидобування»	Міністерство енергетики України	215,956	172,942	-43,014	Зменшення технологічних викидів
2.	ТзОВ «Радехівський цукор» с. Рованці	-	-	1098,714	-	Нове підприємство, утворене у 2024 році
3.	ТзОВ «Птахокомплекс Губин»	-	299,351	367,531	+ 68,18	Збільшення виробничих потужностей
4.	ТзОВ «Луцька аграрна компанія»	-	805,544	805,544	-	Без змін у виробництві
5.	ТзОВ «Кроноспан УА»	-	200,700	217,351	+ 16,651	Збільшення виробничих потужностей
6.	Ковельський промисловий майданчик Бібрське ЛВУМГ ТОВ «Оператор газотранспортної системи України»	-	64,461	449,521	+ 385,1	Збільшення потужностей

За даними Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища у Волинській області протягом 2024 року викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря надійшли від 173 стаціонарних джерел підприємств та організацій області, що становило 5,7 тис. тонн. В порівнянні з минулим 2023 роком викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел суб'єктів господарювання збільшились на 1,3 тис. тонн. У зв'язку із збільшенням навантаження пересувних джерел на атмосферне повітря відбувається погіршення якості довкілля, санітарного стану території, фіксуються перевищення концентрацій забруднюючих речовин.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2020 -2024 р.р. наведені в таблиці 7.

Таблиця 7 - Динаміка викидів в атмосферне повітря, тис. т

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.			Щільність викидів у розрахунку на 1 кв.км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис.т/млн. грн
	Всього	у тому числі				
		стаціонарними джерелами	пересувними джерелами			
2020	*	5,0	*	200,0	4,9	0,000001
2021	*	5,6	*	200,0	4,8	0,0000005
2022	*	4,8	*	200,0	4,7	**
2023	*	4,4	*	400,0	4,3**	**
2024	*	5,7	*	300,0	5,5**	**

* розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60 про визнання таким, що втратив чинність наказ Державного комітету статистики України від 13 листопада 2008 року № 452 "Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів".

** обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг та значення ВРП за даними Головного управління статистики у Волинській області не оприлюднено. Значення надаються розрахунковим методом орієнтовно.

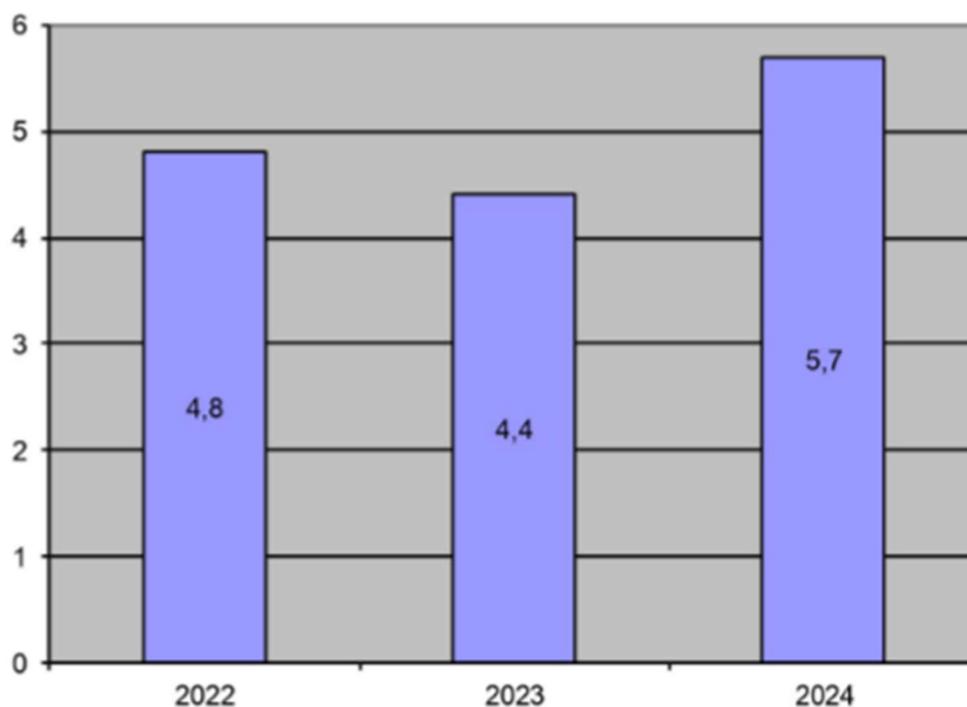

Рис.5 Динаміка викидів шкідливих речовин від стаціонарних джерел за період 2022-2024 роки

Таблиця 8 - Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств, які мали викиди, одиниць	Обсяги викидів за регіоном		Викинуто в середньому одним підприємством, т
			тис. т	відсотків до загального підсумку у % до 2023 р.	
1	2	3	4	5	6
Усього			4,4	100 %	
За видами економічної діяльності, у тому числі:		173	5,7	128,8	32,7
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	36	1,2	104,8	33,2
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,2	83,9	65,0
3	Переробна промисловість	49	2,9	134,6	59,5
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	20	0,4	93,0	18,3
5	"Водопостачання; каналізація, поводження з відходами"	3	0,03	102,9	10,4
6	Будівництво	4	0,03	67,3	6,8
7	"Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"	6	0,03	552,7	46,3
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	11	0,05	550,2	42,6
9	Тимчасове розміщення й організація харчування	1	0,0001	163,3	0,1
10	Інформація та телекомунікації	1	0,0009	68,4	0,9
11	Операції з нерухомим майном	3	0,003	91,8	1,1
12	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1	0,0004	107,8	0,4
13	"Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування"	6	0,07	50,9	11,0
14	Освіта	11	0,05	83,9	4,65
15	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17	0,07	108,6	4,1
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,0007	64,2	0,7

Упродовж 2020-2024 років забруднення атмосферного повітря на території м. Луцька, характеризується відносною стабільністю показників у межах гранично-допустимих концентрацій викидів. По окремих показниках ступінь забруднення атмосфери перебуває в градаціях, що становлять підвищений рівень.

У м. Луцьку спостереження за рівнем забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології, Державна установа «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та система SaveEcoBot.

Державною гідрометеорологічною службою в області оцінка стану забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними спостережень в місті Луцьку на 3-х стаціонарних постах спостереження. Програма обов'язкового моніторингу якості атмосферного повітря включає сім забруднюючих речовин: пил, оксид азоту, діоксид азоту (NO₂), діоксид сірки (SO₂), оксид вуглецю, фенол, формальдегід (H₂CO), а також показники радіоактивного забруднення (гамма-фон, мкР/год).

Таблиця 9 - Вміст основних забруднюючих речовин

Речовина	Клас небезпеки	Кількість міст, охоплених спостереженнями	Середнь о-річний вміст, мг/м ³	Середньо-добові ГДК	Максимальний вміст, мг/м ³	Максимально разові ГДК	Частка міст (%), де середньорічний вміст перевищував:			Частка міст (%), де максимальний разовий вміст перевищував:			
							1 ГДК	5 ГДК	10 ГДК	1 ГДК	5 ГДК	10 ГДК	
Пил		1	0.0702	0.15	0.3	0.5				-	-	-	
Діоксид сірки	3	2 1-Луцьк, 2-Світязь	0.0023 0,0004	0.05	0.0215	0.5				-	-	-	
Оксид вуглецю	4	1	0.2127	3	3,0	5,0				-	-	-	
Діоксид азоту	3	2 1-Луцьк 2-Світязь	0.0749 0,0045	0.04	0,3422	0.2	50% Луцьк				-	-	-
Оксид азоту	3	1	0.0358	0.06	0.1277	0.4				-	-	-	
Фенол	2	1	0.0064	0.003	0,0174	0.01				-	-	-	
Формальдегід	2	1	0.007	0.003	0.0662	0.035				-	-	-	

Рівень забруднення атмосферного повітря м.Луцька середній по Україні. Індекс забруднення атмосфери ІЗА м.Луцька за 2024 рік становить 8,63, у 2023 році він склав 8,23.

Таблиця 10 - Рівень забруднення атмосферного повітря за значенням ІЗА

Міста	значення ІЗА	Забруднюючі речовини, які визначають високий рівень забруднення атмосферного повітря
м.Луцьк	3,01	Формальдегід
м.Луцьк	1,87	Діоксид азоту
м.Луцьк	2,68	Фенол
м.Луцьк	0,47	Пил

м.Луцьк	0,6	Оксид азоту
---------	-----	-------------

Протягом 2024 року за даними Волинського обласного центру з гідрометеорології спостерігалось 103 випадки перевищення ГДК проти 143 випадків перевищення ГДК у 2023 році, з них: 33 випадки по діоксиду азоту, 55 випадків по фенолу та 15 випадків по формальдегіду.

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Для оцінки стану атмосферного повітря на території проектування актуальним є визначення величин фонових концентрацій забруднюючих речовин.

Згідно з наказом Міністерства екології та природних ресурсів України № 286 від 30.07.2001, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2001 р. за № 700/5891 «Про затвердження Порядку визначення величин фонових концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі», зі змінами по Наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів №638 від 31.03.2025 року, для міст (з населенням до 250 тис. осіб) та інших населених пунктів, у яких не проводяться регулярні спостереження за забрудненням атмосферного повітря, у випадку відсутності значних промислових джерел викидів, беруться величини фонових концентрацій для основних загальнопоширених забруднюючих речовин, які наведено в таблиці.4.1 цього Порядку. Для інших забруднюючих речовин (при неможливості визначення величин фонових концентрацій розрахунковим способом) допускається обчислювати їх значення самостійно суб'єктом господарювання множенням коефіцієнта 0,4 на величину максимальної разової гранично допустимої концентрації відповідної речовини.

Відповідно для території опрацювання ДПТ з врахуванням кількості населення (1408 осіб для с. Кульчин) величини фонових концентрацій забруднюючих речовин зазначені в таблиці 11.

Таблиця 11 - Фонові концентрації основних загальнопоширених забруднюючих речовин на території проекрованої діяльності

Населення (тис.осіб)	Забруднюючі речовини							
	Пил		Діоксид азоту		Оксид вуглецю		Діоксид сірки	
	мг/м ³	в долях ГДК м.р.	мг/м ³	в долях ГДК м.р.	мг/м ³	в долях ГДК м.р.	мг/м ³	в долях ГДК м.р.
< 50	0,05	0,1	0,018	0,09	0,4	0,08	0,02	0,04

В м. Кульчин відсутні підприємства, що є потужними забруднювачами атмосферного повітря.

Спостереження за радіаційним забрудненням атмосфери є важливою та найоперативнішою ланкою в системі моніторингу радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища. Система спостережень за радіоактивним забрудненням атмосфери є невід'ємною частиною національної радіаційної безпеки.

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир, Ковель, Луцьк, смт Любешів, Маневичі та с. Світязь.

За рівнем природної радіоактивності проводяться спостереження приладами ДБГ-06Т та ДРГ-01Т та планшетні спостереження (крім м.Ковель).

Протягом 2024 року перевищення радіаційного забруднення атмосферного повітря не виявлено, максимально-разовий рівень природного фону за рік на території області становив 12-15 мкР/год. Найбільший рівень потужності експозиційної дози гама-випромінювання було зафіксовано на М Світязь (15 мкР/год), мінімальний - на М Ковель та М Луцьк (12 мкР/год).

В порівнянні з 2023 роком, середньорічні та максимальноразові значення гама-фону коливалися у межах 1-2 мкР/год, залишаючись значно нижче рівня природного фону.

Ймовірні зміни поточного стану атмосферного повітря без здійснення планованої діяльності: погіршення фонових показників забруднення атмосфери не передбачається. Через невирішеність наявних проблем, пов'язаних з діяльністю промислових підприємств та зростання кількості автотранспортних засобів, цілком ймовірно збільшення надходжень шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Водні ресурси

За інформацією Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, згідно даних Водного Кадастру, станом на 01.01.2025 року на території області нараховувалося 1530 водних об'єктів, з них: 1256 ставків – площею дзеркала 5398,02 га, 263 озер - площею дзеркала 13026,29 га, 11 водосховищ - площею дзеркала 2171,2 га.

Найбільшою водною артерією Луцької територіальної громади є річка Стир, що протікає через центральну частину району з півдня на північ. Основні притоки: праві – р. Конопелька, р. Сапалаївка, ліві – р. Черногузка, р. Жидувка, р. Омелянівка (Омеляник).

Таблиця 12 - Морфометричні характеристики річок, що протікають територією м. Луцька

Назва річки (п-права; л – ліва притока головної річки)	Головна річка	Площа водозбору, км ²	Довжина, км	Протяжність по території м. Луцька, км	Середня витрат води річки, м ³ /с
Стир (п)	Прип'ять	13100	494	11,2	49,5
Сапалаївка (п)	Стир	39,2	12,4	8,3	0,25
Омелянівка (л)	Стир	40	12,6	3,5	0,18
Жидувка (л)	Стир	9,5	4	4	0,03

Загальна площа водних об'єктів на території міста Луцьк близько 105 га. За морфологічними особливостями своїх русел та будові долин річки досить різноманітні. В межах Волинської лесової височини долини рік порівняно неширокі і значно врізані в лесовий покрив височини. Русла звивисті, малорозгалужені, швидкість течії – 0,1 – 0,5 м/с , на перекатах – 0,7– 0,9 м/с. Нахили русел в верхів'ях, в середньому – 0,0008. Заплави, як правило, заболочені. За хімічним складом річкові води характеризуються невисокою мінералізацією: 300–400 мг/дм³ – в межінь та 200–300 мг.екв/дм³ – в повінь, жорсткість відповідно змінюється від 5–6,5 до 3–4 мг.екв/ дм³. Води переважно гідрокарбонатні кальцієві, рідше гідрокарбонатні натрієві або гідрокарбонатні магнієві.

Село Кульчин у Луцькому районі розташоване на правому березі річки Стир. Річка Стир - права притока Прип'яті, бере початок на Волинській височині недалеко від села Пониква Бродівського району Львівської області. Стир протікає Львівською, Волинською і Рівненською областями (територія Волинської височини та Поліської низовини), після чого перетинає межу з Брестською областю Білорусі, де двома рукавами впадає у Прип'ять (басейн Дніпра). Поверхневі води міста представлено основною водною артерією міста р. Стир, її притоками, штучними водоймами та водотоками меліоративного призначення.

Русло р. Стир звивисте, місцями каналізоване, в нижній течії розгалужене. Ширина: у верхів'ї – 2-10 м, у пониззі 30-50 м. Глибина: на плесах – 2,0-3,5 м, на перекатах – 0,5-1,5 м. Швидкість течії становить 0,2-0,5 м/с. Дно річки переважно рівне, на плесах – мулисто-піщане; на окремих перекатах – нерівне, кам'янисте.

Ширина заплави Стиру в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. При цьому лівостороння частина заплави зазвичай ширша (досягає 1000 м і більше), ніж правостороння, яка місцями (наприклад, на ділянці річки нижче Рованецького мосту) звужується до 100-0 м.

Схили першої надзаплавної тераси Стиру переважно круті, особливо правий, висота якого над заплавою становить переважно 10-15 м. На схилах – місцями обриви висотою до 3-5 м. Схил лівобережної надзаплавної тераси

Стиру в районі міста вирізняється чергуванням досить крутих і дуже пологих ділянок, як це проявляється, зокрема, на ділянці мікрорайон Гнідава – с. Рованці.

На якість води річки Стир, у створі вище міста, мають вплив забруднення, що потрапляють з річки Іква ЖКП «Млинівське» та ДКП «Дубнівське» Рівненської області, також стічні води, що переносяться з Львівської області – КП «Радехівське ВКГ» (через річку Острівка) та КП «Бродиводоканал» (через річку Бовдурка).

Контроль якості поверхневих вод у 2024 році проводився: Регіональним офісом водних ресурсів у Волинській області, ДУ «Волинський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» та Волинським обласним центром з гідрометеорології.

Вміст розчиненого кисню у воді даного створу коливався в межах $6,27 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$ – $13,5 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$ при середньорічному значенні – $9,9 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$.

Біохімічне споживання кисню коливалось від $1,26$ до $5,06 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$, з середньорічним значенням $2,45 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$.

Хімічне споживання кисню впродовж року фіксувалось на рівні $22,5$ – $27,0 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$ при середньорічному значенні – $25,3 \text{ мгO}_2/\text{дм}^3$.

Рівень забруднення води нітрогеном амонійним в середньому за рік становив $0,25 \text{ мгN}/\text{дм}^3$ при максимальному значенні $0,48 \text{ мгN}/\text{дм}^3$.

Діапазон коливань концентрацій нітрогену нітритного становив $0,004$ – $0,061 \text{ мгN}/\text{дм}^3$; та нітрогену нітратного $0,02$ – $0,76 \text{ мгN}/\text{дм}^3$.

Забруднення води фосфором фосфатів в середньому за рік становило $0,049 \text{ мгP}/\text{дм}^3$; фосфором загальним – $0,095 \text{ мгP}/\text{дм}^3$.

Дослідження якості води річки проводились в пунктах спостереження м.Луцьк (питний водозабір м. Луцьк). Якість води у річці Стир в цілому залишається задовільною.

Основним джерелом господарсько-питного водопостачання міста є підземні води Луцького родовища. Біля 90% об'єму забраних природних вод - це підземні води. Системою централізованого водопостачання охоплено 83,3% населення обласного центру; решта населення користується трубчастими і шахтними колодзями. В районах садибної забудови частково використовується водоносний горизонт четвертинних відкладів, чутливий до техногенного забруднення. В межах Княгининівського старостинського округу спостерігається погіршення якості питної води у колодзях через вплив полігону твердих побутових відходів.

За даними санітарних служб місто має доброякісну питну воду, якість якої відповідає вимогам діючих ДСанПіН 2.2.4-170-10, з невеликим перевищенням вмісту заліза. Контроль за якістю питної води здійснює ДУ «Волинський ОЛЦ МОЗ України» та Головне управління Держпродспоживслужби в області.

За даними КП «Луцькводоканал» для водозабірних площадок передбачено зони санітарної охорони (ЗСО) I, II і III поясів. Витримується перший пояс (зона суворого режиму радіусом до 50,0 м), де розміщено

технічну зону (власне водозабір з водопровідними спорудами), використання якої передбачено лише для експлуатації водопровідних споруд.

Поверхневі води річки Стир і її притоків, які є головними джерелами поповнення експлуатаційних запасів на діючих та детально розвіданих водозаборах, порівняно чисті. Вміст шкідливих компонентів у поверхневих водах не досягає передбачених норм.

На перспективу підземні води залишаються основним джерелом питного водопостачання міста. Централізоване водопостачання передбачається для всього населення міста з передбачуваною продуктивністю питного водопроводу на розрахунковий період 115 тис.м³/добу.

Для оздоровлення річок/водойм та покращення їх гідрологічного режиму за останні роки проведені роботи з відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану р. Сапалаївка, комплекс заходів з благоустрою Теремнівських ставків, створення пляжної зони; розчищення русла р. Стир, розчищення каналів, пляжів, стариці р. Стир у с. Жидичин від надмірної водної рослинності, відновлено водність ставів в смт Рокині; щороку проводиться зариблення водних об'єктів рослинніми видами риб з метою біологічної меліорації водойми та відновлення біорізноманіття водойми.

Річка Сапалаївка – права притока Стиру, протікає по території Луцького району Волинської області та м. Луцька. Має довжину 12,4 км (в межах Луцька – 8,3 км), площу басейну – 39,2 км².

Сапалаївка бере початок на північно-східній околиці с. Струмівка Луцького району. Протікає північними околицями цього села, а далі – через м. Луцьк. Впадає у р. Стир на 302 км від її гирла у північно-західній частині обласного центру.

Теремнівські ставки споруджено на р. Сапалаївка при вході річки на територію Луцька (район Теремно). Це два ставки загальною площею 5,91 га, які відіграють важливу роль у регулюванні гідрологічного режиму річки (зрізання піку весняної повені чи дощових паводків та забезпечення стоку у межений період року). У 1993 р. цим ставкам надано статус гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Теремнівські ставки».

Нижче за течією у межах Парку культури й відпочинку імені 900-річчя Луцька у руслі річки також утворено декоративний ставок. Водойми перебувають у віданні міського КП «Зелене господарство».

На території м. Луцька русло Сапалаївки розчищено, каналізовано (спрямлено). В центральній частині (на відтинку близько 0,5 км) в районі комплексу «Сіті-парк» прибережну територію річки благоустроєно (з елементами ревіталізації). Таким чином, було реалізовано міський проект «Благоустрій р. Сапалаївка від вул. Потапова до вул. Кліма Савура», яким опікувався відділ екології Луцької міської рад.

Незадовільна якість води у річці Сапалаївка проявляється через перевищення нормативів ГДК, встановлених відповідно до діючого законодавства для водних об'єктів господарсько-питного та культурно-

побутового водокористування (ДСанПіН 2.2.4-171 -10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною). Перевищення ГДК характерно для таких показників: завислі речовини – перевищення ГДК у середньому у 4–5 разів; хімічне споживання кисню (ХСК) – у 2–2,5 рази; вміст синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР) – у 1,5–2 рази; заліза – у 4–5 разів. Це пов'язано з тим, що єдина централізована система дощової каналізації відсутня. Відведення дощових вод здійснюється окремими локальними багаточисельними колекторами у напрямку річки. Очисні споруди дощових вод відсутні або не функціонують, поверхневі стоки без будь-якого очищення скидаються в річку.

Річка Омелянівка (Омеляник) – ліва притока Стиру, протікає по території Луцького району Волинської області та м. Луцька. Має довжину близько 12,6 км (в межах Луцька – 3,5 км), площу басейну – близько 40 км². Відстань від території ДПТ до р. Омелянівка орієнтовно становить 580м в північно-західному напрямку.

Починається річка Омелянівка на східній околиці села Антонівка Луцького району Волинської області, прямуючи далі на схід, перетинає приміське село Великий Омеляник Луцького району, на території Луцька перетинає вулиці Володимирську, Ковельську, Чернишевського, Зарічну і впадає в центрі міста (в районі вулиці Шевченка) в річку Стир. Середня витрата води – 0,18 м³/с. Річище прямолінійне, місцями штучно спрямлене. У 1980-і р.р. у межах міста на р. Омелянівка було збудовано каскад з 5-ти ставків для розведення риби. Зараз, у зв'язку з втратою рибогосподарського значення, вони не експлуатуються. Береги річки використовуються для рекреації.

Річка Жидувка – ліва притока Стиру, протікає по території м. Луцька, має довжину близько 4 км, площу басейну – 9,5 км². Починається р. Жидувка західніше вулиці Львівської, протікає поруч з колишнім Луцьким підшипниковим заводом, майже паралельно вулицям Боженка та Мамсурова, далі перетинає вулицю Потебні і впадає в р. Стир. Середня витрата води – 0,03м³/с.

Гнідавське болото – загальнозоологічний заказник місцевого значення на лівобережжі Стиру. Розташований у межах Луцького району Волинської області та міста Луцька (між селом Рованці, мікрорайоном Гнідава і центральною частиною Луцька). Створений з метою збереження частини заболоченої лівобережної заплави р. Стир. Площа болотного масиву 116,6 га. Він гідрологічно зв'язаний з р. Стир системою каналів.

За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області у 2024 році обсяги забору води становили 45,71 млн.м³, що на 1,981 млн.м³ більше, ніж у 2023 році. З підземних водоносних горизонтів забрано 36,3 млн.м³, з поверхневих водних об'єктів – 9,41 млн.м³.

Водопостачання в області експлуатують шість спеціалізованих підприємств, які створені в містах: Луцьк, Ковель, Нововолинськ, Володимир, Ківерці, Любомль. В інших районних центрах області системи

водопостачання експлуатуються районними виробничими управліннями житлово-комунального господарства. Загалом аналіз водного балансу засвідчує, що запасів води достатньо для забезпечення в необхідній кількості водокористувачів і водоспоживачів усіх галузей господарства. Забір прогнозних запасів підземних вод становить 990 млн.м³, що становить 4% використаної води користувачами за 2024 рік, щоб забезпечити не лише побутові потреби населення, а й технічні потреби значної кількості промислових підприємств. Основними водоспоживачами в області є комунальне господарство, сільське господарство та промисловість (харчова, цукрова).

Таким чином, запаси поверхневих вод області достатні для їх використання на різні потреби. Використання водних ресурсів в області є раціональним, водний баланс бездефіцитний.

В 2024 році в області нараховувалось 504 основних водокористувачів, охоплених звітом 2-ТП (водгосп), якими за рік було використано 31,762 млн.м³ свіжої води, що на 0,895 млн.м³ більше, ніж у попередньому році. У 2024 році всього скинуто зворотних вод 29,082 млн. м³, що на 0,905 млн.м³ більше, ніж у 2023 році.

Обсяги водокористування та водовідведення в області подано в таблиці 13.

Таблиця 13 – Основні показники використання і відведення води, млн.м³

Показники	2022	2023	2024
Забрано води з природних водних об'єктів - всього	42,077	43,729	45,71
Спожито свіжої води (включаючи морську) з неї на	31,094	30,867	31,762
виробничі потреби	12,303	11,628	12,61
побутово-питні потреби	17,689	18,07	17,931
зрошення	0,777	0,887	0,934
сільськогосподарські потреби	0,064	0,283	-
ставково-рибне господарство	4,203	3,675	3,14
Втрати води при транспортуванні	6,443	8,624	7,729
Загальне водовідведення з нього	27,102	28,177	29,082
у поверхневі водні об'єкти	н/д	25,253	25,987
у тому числі			
забруднених зворотних вод	-	0,046	-
з них без очищення	-	-	-
нормативно очищених	17,748	19,897	20,257

нормативно чистих без очистки	5,639	5,227	5,687
Обсяг оборотної та послідовно використаної води	2,281	7,856	7,825
Частка оборотної та послідовно використаної води, %	15	20	19
Потужність очисних споруд	76,2	76,521	75,795

На території Волинської області експлуатуються очисні споруди різних типів (повного біологічного очищення, механічного очищення) з подальшим скидом очищеної стічної води у водні об'єкти. Переважну більшість становлять очисні споруди повного біологічного очищення.

Потужність очисних споруд в області становить 75,795 млн.м³. Забезпечують нормативне очищення зворотньої води підприємства водопровідно-каналізаційного господарства, які експлуатують каналізаційно-очисні споруди.

Ймовірні зміни поточного стану водних ресурсів без здійснення планованої діяльності: погіршення показників забруднення гідрологічних об'єктів не очікується.

Геологічна та геоморфологічна характеристика.

Геологічну будову Волинської області, можна констатувати на її території такі морфоструктури:

Львівсько-Волинська морфоструктура, що являє собою глибоку западину з кристалічним фундаментом на глибині 6-7 тис. м, заповнену потужними шарами палеозойських та мезозойських осадових порід. Ця западина виявлена в рельєфі західною частиною Волинської височини і є прикладом оберненої оротектоніки, при якій тектонічна западина виступає на сучасній поверхні не низовиною, а височиною; Львівсько-Волинська морфоструктура, починаючись у Львівській області і продовжуючись в ПНР, поширена на невеликій, південно-східній частині області.

Волино-Подільська морфоструктура виявлена однойменною монокліналлю, яка утворена ступінчастим опусканням докембрійського кристалічного фундаменту в бік Львівсько-Волинського прогину. В рельєфі ця морфоструктура утворює високу рівнину – Волино-Подільське плато, і має пряму оротектоніку.

Ковельсько-Ратнівська (Волинська) морфоструктура, в якій докембрійський кристалічний фундамент розташований на глибині 600-2000 м і перекритий лише крейдовими, палеогеновими і четвертинними відкладами. Ця морфоструктура теж має пряму оротектоніку, піднята не дуже високо і служить вододілом між ріками Прип'ять та Західний Буг.

Зазначені морфоструктури ускладнені численними розломами кристалічного фундаменту, які поділили земну кору в межах області на

окремі блоки. Найважливіший розлом, що відділяє Львівсько-Волинську і Волино-Подільську морфоструктури від Ковельсько-Ратнівської, геологи назвали Володимир-Волинським розломом, який простягається від м. Володимира-Волинського на смт. Голоби і Маневичі. Цей розлом добре виявлений у сучасному рельєфі, тому що він відділяє Волинську височину від Поліської низовини і визначає напрямок р. Стохід (від витoku до с. Угли) та р. Стир (від с. Навіз до с. Старий Чорторійськ).

Крім Володимир-Волинського розлому спостерігаються і інші, наприклад розломи, по яких докембрійський фундамент східцями спускається в бік Волино-Подільської западини. Вони визначають напрямки верхів'їв рік Горині, Стиру та Західного Бугу, долини яких завдяки цьому прорізують Волинську височину, поділяючи її на декілька відтинків.

Серед екзогенних форм важливу роль в межах області відіграли материкові зледеніння і ріки. Материкові зледеніння, центр яких розташований далеко на півночі, на так званому Балтійському щиті, двічі досягали території Волинської області. Перший раз – під час окського зледеніння (приблизно 500 тис. років тому) і другий раз – під час дніпровського зледеніння, яке зайняло територію Європи приблизно 200 тис. років тому. Окський льодовик вкривав лише західну частину області, в основному Львівсько-Волинську морфоструктуру, а дніпровський льодовик вкривав переважно її північну частину, приблизно по лінії Любомль – Ковель – Любитів – Старий Чорторійськ.

Відклади окського зледеніння – морени та флювіогляціальні валунні піски, поховані під молодшими відкладами – лесовидними суглинками та алювіальними супісками, і тому не утворюють видимих рельєфних форм. Зате відклади дніпровського зледеніння в багатьох місцях утворюють виразні форми рельєфу: кінцево-моренні горби, флювіогляціальні озери, валунно-суглинисті конуси виносів, відклади прильодовикових озер, які облямовують кінцево-моренні горби. Ці форми рельєфу і відклади, вперше описані П. А. Тутковським ще в 1902 р., простягаються від Любомля на Ковель, Любитів, Маневичі, Старий Чорторійськ, далі на Дубровицю, Володимирець (Ровенська область) та Столин (БРСР).

Льодовики древніх зледенінь, насуваючись на територію області, натикалися тут на дольодовиковий рельєф, представлений головним чином річковими долинами та межиріччями. Здебільшого ці дольодовикові долини поховані під відкладами зледенінь, проте деякі з них збереглися більш або менш чітко. Найвиразнішою є долина прадавньої Прип'яті, яку зайняли води сучасної Прип'яті. Другою великою дольодовиковою долиною є прадолина Стир-Словечно, яка починалась близько с. Затурці і простягалась на Крлки – Старий Чорторійськ і далі на Сарни і Глинне (Ровенська область) та Миклашевичі і Наровлю (БРСР), де з'єднувалась з прадолиною Прип'яті. У межах області ця прадолина займає майже весь простір між сучасними долинами Стоходу і Стиру і виявлена в сучасному рельєфі широкою смугою боліт, які починаються у верхів'ї Стоходу і простягаються на села Вічині,

Пожарки, Сокіл, Граддя, Будки і Ровенську область. Прадолина Стир-Словечно не має тепер великої річки, тому вона менш виразна від прадолини Прип'яті.

Давні зледеніння залишили різноманітні четвертинні відклади, представлені переважно валунними пісками, супісками та суглинками, які в північній частині Волинського Полісся досягають 25-50 м, У південній частині Полісся потужність четвертинних відкладів набагато менша (5-10 м), а в багатьох місцях вони відсутні, і там виступають на денну поверхню корінні породи – мергелі крейдові системи. Ці крейдові породи прикриті лише ґрунтом і являють собою дольодовикову денудаційну поверхню, на якій малопотужні льодовикові відклади були повністю або частково змиті. Отже, у Волинському Поліссі поширені також і денудаційні форми рельєфу (рис. 6).

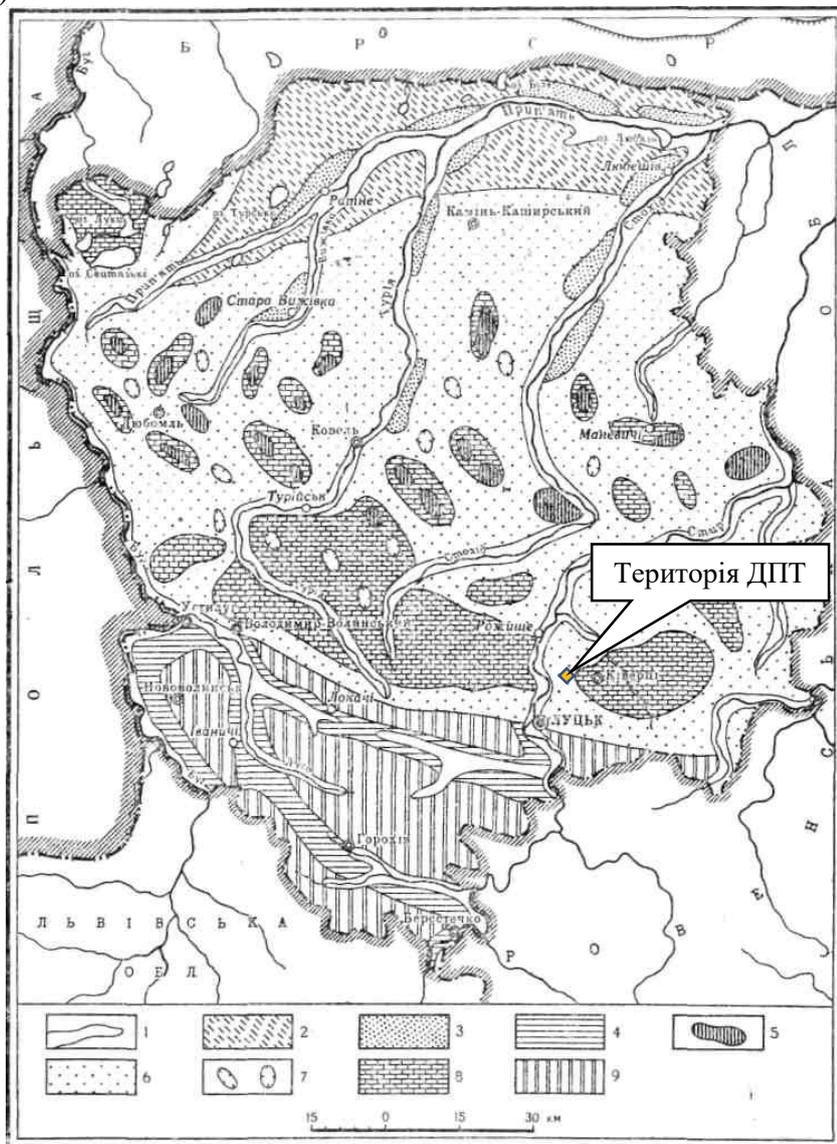

Рис. 6. Геоморфологічна схема Волинської області (за К. І. Геренчуком):
 1 – заплави рік; 2 – надзаплавні тераси р. Прип'яті; 3 – боріві (піщані) тераси; 4 – лесові надзаплавні тераси; 5 – кінцево-моренні горби; 6 – флювіогляціальні та озерно-алювіальні рівнини; 7 – карстові форми; 8 – денудаційні хвилясті рівнини; 9 – лесові хвилясті і горбисті рівнини.

Територія населеного пункту розташована в межах північної окраїни Волино–Подільського плато – Волинської лесової височини з характерними особливостями природи: значним поширенням надзаплавних терасових місцевостей з опідзоленими і малогумусними чорноземами, широкими заплавами з поширенням лучно–болотних місцевостей тощо. За геоморфологічними ознаками місто знаходиться на тектонічному піднятті у перехідній зоні від Волино–Подільської височини до Поліської низовини. Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно–сірі, сірі і світло–сірі, які займають східну частину територіальної громади, місцями в південній та західній частині сформувались чорноземи неглибокі малогумусні. В цілому ґрунти сприятливі для організації зелених зон, парків, гідроморфні ділянки – лугопарків. В районі розташування території ДПТ ґрунти світло- та темно–сірі опідзолені, чорноземи опідзолені здебільшого середньої родючості.

Рис. 7. Ґрунтовий покрив території планованої діяльності
(<https://gisfile.com/map/>)

Джерелом механічного забруднення ґрунтів є несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території населеного пункту. На території Луцька та Луцької територіальної громади практично постійно виникають

несанкціоновані та стихійні сміттєзвалища, які є основним джерелом механічного забруднення.

Ймовірні зміни поточного стану земельних ресурсів без здійснення планованої діяльності: зміни геолого–геоморфологічного середовища не прогнозуються.

Надра

В надрах Волині знаходиться досить значний мінерально-сировинний потенціал. Мінерально-сировинна база області складається з корисних копалин паливно-енергетичного напрямку (газ, вугілля, торф) - 29,12%, сапропелю - 45,35%, сировини для виробництва будівельних матеріалів - 19,33%, прісних та мінеральних підземних вод - 5,73%, металічних та гірничохімічних корисних копалин - по 0,24%.

У межах області відоме одне розвідане родовище газу – Локачинське, яке введено в експлуатацію і передане в промислову розробку в 1999 р. Балансові (видобувні) запаси вільного газу по родовищу складають 1,022 млрд.м³, видобуток в 2017 р. склав 0,029 млрд.м³.

Крім того, в області налічується 2 нафтогазоперспективних об'єкта, підготовлені до глибокого буріння, перспективні ресурси (кат. С3) вільного газу на яких оцінюються в 1,553 млрд.м³, а нафти – 0,085 млн.т.

Важливе промислове значення для області має наявність власної паливно-енергетичної сировинної бази кам'яного вугілля. На сьогоднішній день в області налічується 11 розвіданих родовищ, запаси яких оцінюються в 67,4 млн.т. Розробка родовищ здійснюється 2-ма шахтами загальною виробничою потужністю 0,43 млн. т вугілля на рік і запасами 8,66 млн. т. У 2017 р. загальний видобуток по всіх діючих шахтах склав 75 тис. т. На стадії будівництва знаходиться ще одна шахта виробничою потужністю 0,9 млн. т вугілля за рік. У 2017 р. видобуток при проведенні гірничих робіт по шахті склав 1 тис. т. Підраховані запаси германію у вугіллі складають 218,3 т категорії С1. Підготовленого резерву під будівництво низки нових шахт на даний час в межах області не існує.

Одне з провідних місць за кількістю розвіданих родовищ посідає торф, геологічні запаси якого у 2020 році налічували 419388 тис.т. Незважаючи на те, що видобуток органічних та мінеральних, досить часто карбонатних, відкладів сучасних озер та торфу за останні роки значно знизився, що в свою чергу спричинило дефіцит мінеральних добрив та їх суттєве подорожчання, вже найближчим часом можливе зростання попиту на торф і сапропель.

Всі балансові запаси сапропелю придатні для добрива, а деякі види органовапнистого і змішано-водоростевого типів можуть використовуватись для підкормки худоби і в медицині. Періодично розробляється 4 родовища сапропелю у Волинській області. ТОВ «Зендер-Україна» має спеціальні дозволи на розробку озера Біле в Старовижівському районі та озера Прибич в Любомльському районі; ТОВ «ДПЗКУ – Українські органічні ресурси» та

ТОВ «Волиньсапрофос» - озера Синове в Старовижівському районі; ТОВ «Корнер Озерне» - озера «Мшане» у Ратнівському районі. У 2019 році на ділянці озера «Синове» ТОВ «Волиньсапрофос» видобуто 0,3 тис. т сапропелю.

Зруденіння міді представлені також самородною міддю в траповій формації Волино-Подільської металогенічної області. Розміри рудопроявів, в основному, не досягають промислових значень. Найбільш перспективним є Волинський рудний район (північна частина Волино-Подільської плити). За генезисом мідь самородна і супроводжується супутньою мінералізацією срібла, золота та платиноїдів. Найбільш вивченою у Волинському рудному районі є Турсько-Лугівське рудне поле. В 2016 році ВК «Геолог» відповідно до технічного завдання КП «ВОЛИНЬПРИОДРЕСУРС» проведено геолого-економічну оцінку ділянки мідних руд Жиричі, яка розташована в межах Поліської низовини на території Ратнівського району Волинської області. За результатами робіт запаси та ресурси комплексних (Au, Ag, Pt, Pd) мідних руд та міді апробовані рішенням ДКЗ України в якості сировини, придатної для виробництва товарних концентратів за технологією КП «ВОЛИНЬПРИОДРЕСУРС».

Вперше запаси комплексних золото-срібних руд міді враховані Держбалансом по родовищу Жиричі станом на 01.01.2017 р. Спеціальний дозвіл з метою видобування самородно-мідної руди надано КП «ВОЛИНЬПРИОДРЕСУРС». ДП «Українська геологічна компанія» завершені пошукові роботи в межах рудопроявів Волинського міднорудного району та прогнозних ресурсів категорії РЗ. За результатами робіт проведено районування з виділенням металогенічних районів: Волинського, Кухотсько-Вольського, Маневицького, в їх межах рудоносні поля і окремі рудопрояви (Заліси- Шменьки, Південно-Рафалівський), які можна вважати потенційними родовищами.

Таким чином, металічні корисні копалини в області представлені єдиним комплексним родовищем золото-срібних мідних руд – Жиричі, запаси якого вперше враховані Держбалансом в 2017 році. За результатами геологорозвідувальних робіт запаси та перспективні ресурси золото-срібних мідних руд апробовані рішенням ДКЗ України в 2016 році. Відзначена наявність прогнозних ресурсів супутніх корисних компонентів в руді – Pt та Pd.

Будівельна індустрія області базується на власній, в цілому добре розвиненій, сировинній базі крейди, каменю будівельного, піску будівельного та цегельно-черепичної сировини.

Так, в області налічується 7 родовищ та 1 об'єкт обліку крейди із загальними запасами 27,11 млн. т, а до розробки залучено 2 родовища та 1 об'єкт обліку, на яких запаси крейди складають 11486,75 тис. т за категоріями А+В+С1. Видобуток сировини на цих родовищах у 2017 році склав 2,01 тис. т (1,11% від загального видобутку в Україні).

Дуже гострою для області є проблема будівельного піску (виготовлення бетону, силікатних виробів, будівельних розчинів, баластування залізниць, покриття автодоріг тощо). Із врахованих Державним балансом 36 родовищ та 1 об'єкту обліку, із загальними запасами піску 61252,43 тис. м³, до розробки залучено лише 14 родовищ із сумарними запасами піску 6577,95 тис. м³ за категоріями А+В+С1. Видобуток корисної копалини у 2017 році склав 304,33 тис. м³.

Цегельно-черепична сировина посідає одне з перших місць серед будівельних матеріалів і представлена 36 розвіданими родовищами, запаси яких складають 42977,85 тис. м³ за промисловими категоріями А+В+С1. На даний час розробляється 6 родовищ з запасами 5300,36 тис. м³ за промисловими категоріями А+В+С1. Видобуток сировини в 2017 р. склав 56,13 тис. м³.

В області налічується одне родовище піску для пісочниць локомотивів – Радошинське, запаси якого підраховані за категоріями А+В+С1 кількістю 1412 тис. м³. На даний час родовище не експлуатується.

Камінь будівельний представлений одним, але великим за обсягом розвіданих запасів (17,96 млн. м³) Малоосницьким родовищем базальту. Запаси корисної копалини були затверджені ще в 1986 році. Щебінь і камінь бутовий на будівельні об'єкти завозяться із сусідніх областей.

Ресурси бурштину в Україні достатньо значні. Розміщені вони у північній її частині, в межах Прип'ятського бурштиноносного олігоценного басейну. У 2016-2017 рр. отримані спецдозволи на видобування бурштину Західної частини ділянки родовищ Маневицьке 1, Маневицьке 2, Камінь-Каширське 1, Камінь-Каширське 2 (загалом 4 родовища) із прогнозованими запасами в 999621 кг.

Зміни в надрах, якщо ДПТ не буде затверджено, не очікується. На території проектованої діяльності відсутні ерозійні форми рельєфу.

Управління відходами

Одними з найгостріших екологічних проблем у Волинській області залишаються питання, що пов'язані з відходами (їх утворення, накопичення, сортування, видалення, вивіз на місця неорганізованого складування та ін.). Основним джерелом утворення відходів у Волинській області є підприємства гірничо-добувного, машинобудівного, будівельного, деревообробного комплексів.

Відповідно до інформації, поданої в Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища у Волинській області, станом на 01.01.2025 року на території області, за даними територіальних громад на території області кількість сміттєзвалищ становить 467 одиниць, із загальною площею 79,3 га.

Орієнтовний обсяг твердих побутових відходів становить 21,2 млн м³.

З 467 діючих місць видалення відходів, а це 11 полігонів твердих побутових відходів та 456 сміттєзвалище, паспортизовано лише 23 % та 11%

мають оформлені державні акти на земельні ділянки або договори оренди землі. З 11 діючих полігонів ТПВ, 4 полігони (м. Луцьк, смт Шацьк, смт. Любешів, смт Локачі) переповнені, полігони м. Нововолинськ, м. Ковель та м. Володимир заповнені від 80 до 100%, решта 4 полігонів спроможні на певний період (від 2 до 7 років) забезпечити потребу своїх населених пунктів у розміщенні побутових відходів.

Кількість несанкціонованих сміттєзвалищ у 2024 році становить 512 од. із загальною площею 31,2 га, орієнтовний обсяг утворених твердих побутових відходів становить 0,152 млн м³.

До кінця року було ліквідовано 501 од. несанкціонованих сміттєзвалищ із загальною площею 30,4 га, орієнтовний обсяг зібраних твердих побутових відходів становить 0,148 млн м³.

Інформація про кількість полігонів та сміттєзвалищ ТПВ, яка надана органами місцевого самоврядування (у розрізі районів та міст обласного значення), подана в таблиці 14.

Таблиця 14 – Інформація по кількості сміттєзвалищ (полігонів) станом на 01.01.2025р.

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Кількість	Площі під твердими побутовими відходами, га	Зміни площі (+/-) у відношенні до попереднього року
1	2	3	4	5
	Полігони:	11	30,445 (проектна)	
	в тому числі:			
1	Володимирський район	3	7,79	
2	м. Ковель	4	10,26	
3	Луцький район	2	6,235	
4	м. Камінь-Каширський	2	6,16	

Основним способом видалення твердих побутових відходів в області є їх захоронення на сміттєзвалищах. Система роздільного збирання відходів впроваджується в основному на ПЕТ-пляшки. Частковим роздільним збиранням побутових відходів охоплено орієнтовно понад 70% населення. На даний час таке збирання проводиться в містах Луцьку, Ковелі, Володимирі, Нововолинську, Горохові, Ківерцях, селищах міського типу Шацьк, Локачі, Турійськ, Олика та в окремих населених пунктах області. В окремих населених пунктах, крім ПЕТ – пляшки, ще роздільно збирається скло.

Основним способом видалення змішаних побутових відходів є їх захоронення на сміттєзвалищах, що в переважній більшості не відповідає санітарно-екологічним нормам. На даний час в області існує унітарна

система збирання відходів, при якій всі побутові відходи збираються в одну ємність. Ситуацію ускладнює відсутність ефективної системи збору та формування окремих видів відходів як вторинної сировини. Як результат, на сміттєзвалище потрапляє значна кількість матеріалів, які мають високу ресурсну цінність та підлягають переробці (скло, папір, метал).

Волинською облдержадміністрацією, з урахуванням вимог Національного плану, розроблено та, рішенням обласної ради від 15 вересня 2022 року № 18/8, затверджено Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року).

Відповідно до Регіонального плану проводяться заходи з підвищення обізнаності з управління відходами у шкільних та дошкільних навчальних закладах, природоохоронні акції, у школах та садочках до планів роботи включено заходи щодо культури поводження з побутовими відходами та їх впливу на людину. Запроваджується збір пластикових пляшок, відпрацьованих батарейок та компостування рослинних рештків (за кошти місцевих бюджетів придбані ящики-компостери).

На базі Центру управління відходами «Чистий Луцьк» проведено більше сотні екскурсій та інформаційно-просвітницьких заходів на тему роздільного збирання відходів для учнів шкіл, у яких взяло участь понад 2 тис. дітей. Під час проведення цього заходу учні дізнаються про історію утворення відходів та в легкій ігровій формі (квести, активні рухливі ігри) навчаються підготовці до сортування та самого відсортування відходів для правильної переробки чи повторного використання.

На офіційних сторінках в соціальних мережах та на вебсайтах територіальних громад району постійно поширюються інформаційні матеріали з питань управління відходами та сталого споживання.

У 2024 році виконано заходів у сфері поводження з відходами на суму 3170,184 тис. гривень, серед яких за кошти місцевих бюджетів (в т.ч. фондів ОНПС) в сумі 2641,541 тис. гривень проведено: впорядкування та ліквідацію сміттєзвалищ на території громад (967,0 тис. гривень), переобладнання майданчиків (334,0 тис. гривень) та закупівлю контейнерів 858,39 тис. гривень, передачу Луцькою МТГ небезпечних відходів (відпрацьовані побутові батарейки та акумулятори) та відпрацьованих автомобільних шин на утилізацію (300,0 тис. гривень) та інші заходи.

В 2023 році у м. Луцьку по вул. Трункіна, 7 облаштували перших центр управління відходами для фізичних осіб, де можна відсортувати 14 фракцій сміття (пластик, папір, скло, побутова техніка, одяг тощо).

Відкрито ще два комунальних пункти збирання попередньо відсортованих відходів від населення у м. Луцьку «Чисте довкілля» та «Чиста громада».

Ковельською та Луцькою міськими територіальними громадами проведено аналіз складу осадів стічних вод від комунальних очисних споруд та отримано висновки, що осад стічних вод відповідає параметрам органічного добрива. Осад з мулових майданчиків очисних споруд

вивозиться на сільськогосподарські угіддя відповідно до укладених договорів.

Згідно державного реєстру операторів потужностей (об'єктів), що використовуються для промислового утримання (розведення) тварин, на території області зареєстровано 225 господарств: 115 господарств утримання (розведення) ВРХ, 46 господарств розведення свиней, 13 господарств утримання коней, 10 господарств утримання ДРХ, 41 господарство із розведення птиці, функціонує 4 потужності з обробки та переробки побічних продуктів тваринного походження III категорії.

Печі-утилізатори органічних залишків встановлені на ТзОВ "Віра-1" (розведення свиней м'ясної породи) та на ТОВ "Луцька аграрна компанія" (розведення курей). Поводження з медичними відходами (відходами категорії В та С) здійснюється відповідно до затверджених Державних санітарно-епідеміологічних правил та норм.

Відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами», на виконання наказу МОЗ України від 08.06.2015 року № 325, оновленого від 06.09.2022 №1602 «Про затвердження Державних санітарно-епідеміологічних правил та норм, щодо поведження з медичними відходами» з метою попередження негативного впливу медичних відходів на здоров'я населення та довкілля, наказами по установі визначено відповідальних осіб, затверджено Типову схему поведження з медичними відходами, розроблені та оновлені стандартні операційні процедури.

У межах програми UPSHIFT громадською організацією «Молодіжний центр Волині» за підтримки ЮНІСЕФ та уряду Норвегії реалізується проєкт «VicRecycle». На території Луцької громади у аптеках та громадських закладах встановлено 15 спеціальних контейнерів для збору блістерів від ліків, які будуть передані на високотемпературне спалювання.

На даному етапі в Луцькій територіальній громаді впроваджена схема санітарного очищення, яка включає в себе комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

Прогнозні зміни, якщо проєкт детального плану не буде затверджений. Якщо проєкт ДПТ не буде затверджений, зміни у сфері управління відходами не очікуються.

Фізичні фактори впливу на здоров'я людей та довкілля

Фактором впливу є шумове забруднення від автотранспорту, що рухається вулицями населеного пункту. Джерела електромагнітного випромінювання в межах ДПТ відсутні.

Прогнозні зміни, якщо проєкт детального плану не буде затверджений. Якщо проєкт ДПТ не буде затверджений, зміни шумового та електромагнітного навантаження на здоров'я людей та довкілля не очікуються.

Рослинний та тваринний світ, природоохоронні території

Територія проєктованої діяльності не відносяться до лісогосподарських зон, територій історико-культурного, рекреаційного чи оздоровчого призначення. На земельній ділянці, на якій планується розташування будівель та споруд згідно детального плану території, природоохоронні об'єкти та перспективні для заповідної справи території відсутні. Рідкісні та зникаючі види рослин не зустрічаються. Зелені насадження в межах території, що розглядається проєктом ДПТ, відсутні.

Серед найбільш поширених представників рослинного світу - представники родин злакові (пирій повзучий, грястиця збірна, тимофіївка польова, конюшина повзуча біла), складноцвіті (хрестовик звичайний, будяк польовий). Внаслідок постійного антропогенного впливу створені умови для розвитку синантропної рослинності, до типових представників якої належать кропива жалка, кропива дводомна, грицики звичайні, лобода біла, полин звичайний тощо.

Представниками фауни на території ДПТ є характерні тварини - синантропи, що селяться поруч з людьми. Це сільська та міська ластівки, домовий і польовий горобці, шпаки, а з ссавців - сірий пацюк, хатня миша та ін.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферу від енергетичних установок (індивідуальних твердопаливних котлів) та двигунів внутрішнього згорання автомобілів мають незначні концентрації. Розсіювання цих речовин в приземному шарі не може створити негативного впливу на флору і фауну.

Шумове забруднення від обладнання та будівельної техніки, що використовується під час будівництва, має тимчасовий характер (тільки на період будівництва) і значного впливу на місцевий тваринний світ не здійснює.

Однією з найефективніших форм охорони цінних природних об'єктів і територій є їх заповідання. Загальна площа об'єктів природно-заповідного фонду в місті Луцьк становить 84,93 га, що забезпечує рівень заповідності території міста біля 2,0%. Всього в місті налічується 5 парків, 7 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, 1 ботанічний сад, 33 сквери. Площа парків складає 131,3 га, площа скверів – 19,8 га, сквер на вулиці Потебні площею 10,0286 га переданий ВНУ імені Лесі Українки для створення ботанічного саду.

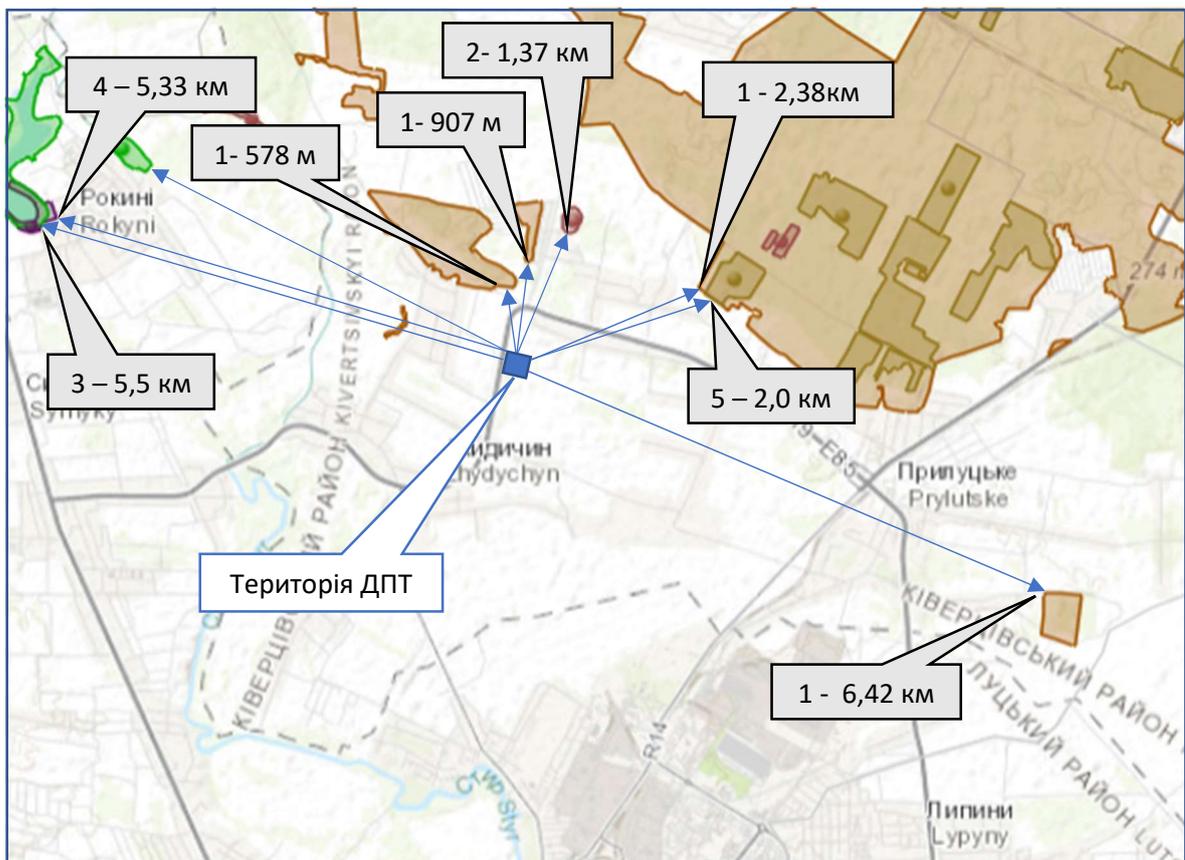

Рис. 8. Природно-заповідний фонд в районі проектованої діяльності
[\(https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-3.html/\)](https://pzf.land.kiev.ua/pzf-obl-3.html/)

- 1 – Ківерцівський національний природний парк «Цуманська Пуца»
- 2 – «Озерце» – гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення
- 3 – «Рокинівський» - орнітологічний заказник місцевого значення
- 4 – Байрак - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення
- 5 – «Дубово-сосновий ліс-5» - заповідне урочище

Ківерцівський національний природний парк «Цуманська пу́ца» — національний природний парк в Україні. Розташований у межах Луцького району Волинської області, на території однойменного лісового масиву поблизу селища Цумань, в межиріччі Стиру та Горині. Парк займає 43% відносно усїєї площі Цуманської пуші. Загальна площа парку становить 33475,34 га земель, у тому числі 3471,54 га земель, що надаються у постійне користування парку, та 30003,80 га земель, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів. Склад лісу не змінився внаслідок діяльності людей. У масиві переважають широколистяні та сосново-широколистяні ліси. Росте унікальна для України дугласія, або «хвойний дуб», висота яких може сягати мало не 100 метрів.

На території Цуманської пуші серед інших росте 15 видів рідкісних рослин та мешкає 27 видів унікальних тварин. Значна частина занесена до Червоної книги України (20 видів), Європейського Червоного Списку та Червоної книги Міжнародного Союзу Охорони Природи. В лісових масивах Цумані є ціла низка угруповань, занесених до Зеленої книги України.

Наприкінці серпня 2023 року на території Цуманської пущі вперше в Україні виявили місце, де росте рідкісна королівська папороть – *Osmunda regalis*. Сьогодні Цуманська пуща є одним з небагатьох лісових масивів України, де водяться зубри. У складі фауни Цуманської пущі переважають лісові види - неморальні і бореальні, значну частку становлять широкоареальні види - мешканці луків, водойм та боліт. Представлені тут і тварини-синантропи, які екологічно пов'язані з агроландшафтами, в тому числі й помешканнями людини. За узагальненими даними на території Цуманської пущі виявлено 249 видів хребетних тварин, з них кісткових риб - 23, земноводних - 11, плазунів - 7, птахів - 166, ссавців - 42 види.

«Озерце» – гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення прощею 4,0 га, що розташована в межах Луцького району поблизу села Озерце. Озеро карстового походження з максимальною глибиною близько 5м. По краях зростає осока, у прибережній смугі – верба козяча, вільха. Водиться близько 20 видів риби.

«Рокинівський» – орнітологічний заказник місцевого значення, загальною прощею 90,0 га, що знаходиться на території с. Рокині Луцького району, в межах землеволодіння Княгининівської сільської об'єднаної територіальної громади. Статус надано для збереження цінного природного комплексу, до складу якого входять заплавні ділянки річок Стир та Серна, а також стави, де водяться бугай, бугайчик, мартин звичайний, чепура велика, широконосіска, очеретянка чагарникова, синьошійка, чечевиця звичайна. Трапляються гоголь, лунь польовий, сорокопуд сірий, горностаї — види, занесені до Червоної книги України. Заказник має важливе значення як місце відпочинку на шляху щорічних міграцій перелітних птахів.

«Байрак» - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення, прощею 13 га, що розташований у межах Луцького району, при західній околиці смт. Рокині. Статус надано для збереження мальовничого парку, в якому зростають близько 150 видів рідкісних та екзотичних порід дерев і чагарників: тюльпанне дерево американське, сосна кримська, сосна веймутова, катальпа бігнієподібна, аморфа кушова, айлант високий, кедр сибірський, кедр європейський, тис ягідний. Також у парку зростає рідкісний вид орхідей, занесений до Червоної книги України - коручка чемерникоподібна.

«Дубово-сосновий ліс-5» - заповідне урочище, площею 23,5 га у межах Луцького військового л-ва, кв. 42, вид. 13; кв. 43, вид. 2, утворене за розпорядженням облдержадміністрації від 12.12.1995, № 213 для збереження високобонітетного лісового масиву (1 А, 1, 2) сосни звичайної *Pinus sylvestris* із домішкою дуба черешчатого *Quercus robur*, що зберігся в природному стані, віком до 100 років – місце розмноження горобцеподібних птахів.

Смарагдова мережа створена з метою збереження видів (флори та фауни) та екосистем, які були визнані рідкісними на рівні всієї Європи. Мережа Емеральд (Смарагдова мережа) – форма охорони природи, що

впроваджується в рамках виконання вимог ратифікованої в Україні «Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ в Європі» (Бернської конвенції), відповідно до якої Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу. Мережа складається з територій особливого природоохоронного інтересу, що виділяються на всеєвропейському рівні для охорони видів та оселищ.

Територія детального планування розташована поза межами природоохоронних територій Смарагдової мережі. Розташування території ДПТ по відношенню до територій Смарагдової мережі зображені на рис. 9.

Рис. 9 Смарагдова мережа в районі проектованої діяльності
(<https://emerald.eea.europa.eu/>)

Відповідно до інтерактивного картографічного вебзастосунка «Emerald Network - General Viewer» за посиланням <https://emerald.eea.europa.eu/>, найближчими природоохоронними територіями Смарагдової мережі є:

- НПП «Цуманська Пуща» – Tsumanska Pushcha (код UA0000112). Площа території Смарагдової мережі складає 43852,0 га, на якій знаходиться 19 видів птахів, що охороняються з Резолюцій № 4 та № 6 Бернської

конвенції та 25 — інших видів, 19 — типів оселищ, біорегіон континентальний.

- долина річки Стир - Styr river valley in Volyn region (код UA0000334). Площа території Смарагдової мережі складає 16847,4 га (станом на 01.01.2021), на якій знаходиться 13 видів птахів, що охороняються з Резолюцій № 4 та № 6 Бернської конвенції та 4 — інших видів, біорегіон континентальний.

Територія ДПТ не відноситься до природоохоронних територій та об'єктів, у тому числі територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх функціональних та охоронних зон, територій, зарезервованих з метою наступного їх заповідання, об'єктів екомережі, територій Смарагдової мережі, водно-болотних угідь міжнародного значення, біосферних резерватів програми ЮНЕСКО “Людина і біосфера”, об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Змін природоохоронних територій, рослинного та тваринного світу, якщо ДПТ не буде затверджено, не очікується.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину

Список пам'яток архітектури національного значення у Волинській області нараховує 203 об'єкти. В Луцьку знаходиться 160 пам'яток архітектури та історії, із яких чверть сотні – пам'ятки національного значення.

Відповідно до Постанови КМУ від 26.06.2001 № 86 «Про затвердження списку історичних населених місць України» с. Кульчин не входить до переліку історичних населених місць України. Також село Кульчин не входить до переліків пам'яток культурної спадщини національного та місцевого значення Волинської області.

На території села відсутні пам'ятки культурної спадщини, об'єкти всесвітньої спадщини, історико-культурні заповідники та їх території та археологічні території.

Найближча пам'ятка архітектури - Свято-Миколаївська церква з дзвіницею та будинком Митрополитів (1723р.), знаходиться в с. Жидичин на відстані близько 2 км від території детального планування.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт виявлено знахідку археологічного або історичного характеру виконавець робіт зобов'язаний зупинити їх подальше ведення і упродовж однієї доби повідомити про це охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи, згідно зі ст.36 закону України «Про охорону культурної спадщини».

Змін матеріальних об'єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, якщо ДПТ не буде затверджено, не очікується.

Характеристика стану здоров'я населення

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я населення і захворюваність людського організму. Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму. Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легенів тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії. Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-судинної системи, що різко знижує працездатність населення.

Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітриту і нітрату, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів та під час внесення мінеральних добрив. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легень, звуження дихальних шляхів, набряку легень.

Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяло накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що раніше містився у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорював розпад еритроцитів, діяв як протоплазматична отрута. Відповідно до ЗУ «Про заборону ввезення і реалізації на території України етилового бензину та свинцевих добавок до бензину» заборонено використання етилового бензину та свинцевих добавок до бензину. На теперішній час у викидах відпрацьованих газів двигунів внутрішнього згорання свинець відсутній.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Такі явища особливо

характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб. До прикладу, за даними Головного управління статистики в області чисельність наявного населення в області, за оцінкою, на 1 січня 2022р. становила 1021,3 тис. осіб. Загальне скорочення чисельності населення в 2021р. склало 6041 особу. Природне скорочення становило 5641 особу (на 1745 осіб більше, ніж у 2020р.), міграційне скорочення – 400 осіб (на 272 особи більше).

Динаміка демографічних змін у Волинській області наведена на рис.10.

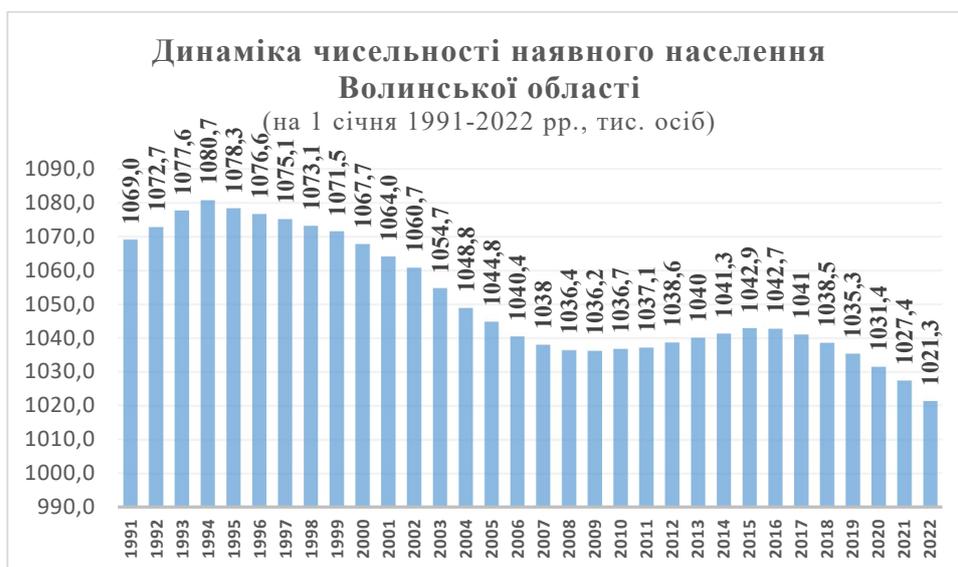

Рис.10 Динаміка чисельності наявного населення Волинської області

Серед причин смертності перші місця посіли: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів травлення. Серед основних причин смертності: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів дихання.

Україна протягом 2021–2023 рр. зазнала значного впливу багатьох чинників, зокрема: епідемії COVID-19, повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України, окупації значних територій декількох областей та суттєвим посиленням міграційних процесів.

Відмова від реалізації ДПТ не змінить загальних тенденцій впливу на умови життя у с. Кульчин, стан здоров'я населення та демографічну ситуацію.

4. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Детальний план розробляється з урахуванням природо-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з дотриманням технологічних та санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язків основних та допоміжних споруд.

Територія, для якої розробляється детальний план, розташована в межах вулиць Польової та Озерцівської в с. Кульчин та включає до себе території вільні від забудови.

Матеріали детального плану використовуватимуться як вихідні дані при розробленні: планувальної документації та проєктів забудови; планів земельно-господарського устрою території населеного пункту; спеціальних проєктів, схем і програм охорони навколишнього середовища; інженерного захисту і підготовки території; комплексних схем руху транспорту, проєктів та схем організації дорожнього руху; схем розвитку систем інженерного обладнання; виконанні грошової оцінки земель; створенні містобудівного та земельного кадастрів у контексті розбудови національної інфраструктури геопросторових даних.

Ймовірні види впливів на навколишнє середовище:

Клімат – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не передбачаються. Підвищення середньої температури повітря в приземному шарі від викидів тепла з димовими газами носитиме локальний характер, забруднення атмосферного повітря незначне та не впливає на зміну клімату та мікроклімату прилеглої території. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Планована діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, чутливість діяльності до зміни клімату не очікується.

Атмосферне повітря – вплив здійснюватиметься за рахунок викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел в процесі будівництва, а саме: переміщення ґрунтів та сипучих будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викиди продуктів згорання пального в двигунах автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид зварювального аерозолі під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб, викиди легкої складової лакофарбових матеріалів під час

оздоблювальних робіт. Ці джерела впливу на атмосферне повітря є не тривалими, локальними і зникають при закінченні будівельних робіт.

Під час експлуатації проєктованих об'єктів джерелами викидів забруднюючих речовин будуть викиди забруднюючих речовин від пересувних джерел, а саме індивідуальних транспортних засобів при маневруванні на автостоянках та індивідуальних твердопаливних котлів. Сучасне спалювальне обладнання є енергозощаджуючим, ресурсозберігаючим та з низьким викидом забруднюючих речовин. Вплив носить характер сезонного (лише в опалювальний період) і не вплине в цілому на фонове забруднення населеного пункту.

Під час технічного обслуговування та ремонту автомобілів на станціях технічного обслуговування (СТО) двигуни транспортних засобів, як правило, перебувають у вимкненому стані. Відповідно, у процесі проведення більшості робіт відсутні викиди відпрацьованих газів від двигунів внутрішнього згорання.

Таким чином, постійні організовані викиди, пов'язані з роботою автомобільних двигунів, на території СТО відсутні. Разом з тим, можливі незначні та епізодичні викиди, що можуть виникати у таких випадках: короткочасний запуск двигуна з метою діагностики або перевірки роботи; випаровування паливно-мастильних матеріалів (бензин, дизельне паливо, мастила); проведення ремонтних робіт (за наявності зварювальних постів, фарбувальних камер). За відсутності перерахованих ділянок та значних технологічних процесів із використанням летких речовин, СТО належить до об'єктів з мінімальним рівнем впливу на атмосферне повітря. Оптимізація руху територією детального планування дасть змогу зменшити негативний вплив від пересувних джерел, в тому числі на автостоянках.

При дотриманні норм природоохоронного законодавства та технічних інструкцій по експлуатації обладнання планована діяльність буде чинити незначний вплив на повітряний басейн. Перевищення санітарно-гігієнічних нормативів та гранично-допустимих викидів в приземному шарі атмосфери не передбачається. Вплив на атмосферне повітря оцінюється як прийнятний.

Водні ресурси - негативного впливу на водні ресурси не передбачається.

Водопостачання об'єктів передбачено від проєктної свердловини. До проведення лабораторних аналізів якості води для питних потреб буде використовуватися привозна бутильована вода. Відведення господарсько-побутових стічних вод передбачено два етапи: на першому етапі реалізації проєкту передбачено прокладання самопливної каналізаційної мережа проєктними локальними очисними спорудами з подальшим вивозом асенізаторними автомобілями згідно укладених договорів. II-ий етап - централізована мережа відповідно до рішень закладених у генеральному плані села.

Відведення поверхневих стоків з території, що проектується, враховуючи рельєф місцевості, передбачається здійснювати комбінованою водовідвідною системою з влаштуванням дощоприймачів та лотків, перекритих решітками, в комплексі з заходами по вертикальному плануванню. Для очищення дощових та талих вод передбачено використання очисних споруд поверхневих стічних вод. Після очищення стічні води нагромаджуються в резервуарі-накопичувачі, з якого очищена вода використовується для поливання заощеної території та зелених насаджень об'єктів ДПТ. Відведення поверхневого стоку безпосередньо у водні об'єкти не передбачається.

Герметичність прокладених трубопроводів, обладнання ЛОС та резервуарів-накопичувачів, а також облаштування твердого покриття проїздів та мощення території забезпечує неможливість забруднення підземних вод.

З метою запобігання забруднення водних ресурсів необхідно передбачити:

- максимальну герметизацію трубопроводів;
- профілактичні огляди та ремонт інженерних мереж, що прокладені підземно.

Відведення стічних вод безпосередньо у водні об'єкти не передбачається. Вплив на водне середовище оцінюється як прийнятний.

Земельні ресурси – незначний вплив здійснюватиметься за рахунок тимчасового зберігання будівельних відходів.

Відповідно ст.48 Закону України «Про охорону земель» проектом передбачено:

- зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для благоустрою території;
- недопущення порушення гідрологічного режиму земельної ділянки;
- дотримання екологічних вимог, встановлених законодавством України, при проектуванні, розміщенні та будівництві об'єктів.

Проектом передбачається благоустрій та озеленення території. Вплив на земельні ресурси оцінюється як прийнятний.

Ґрунти - постійного впливу на елементи ґрунтового середовища в умовах проектування та будівництва не передбачається. Але частково можливий варіант порушення (руйнування) ґрунтів під час будівництва (трансформація шарів землі), руху транспортних засобів, вібрацій від процесів виробництва, які можуть підсилюватись під впливом природних чинників – вітру, дощових потоків, а тому слід здійснити рекультиваційні заходи зі збереження родючого шару та відновлення порушених ділянок шляхом заходів фітомеліорації зеленими насадженнями та стійкими газонними сумішами.

З метою запобігання впливу на ґрунти передбачено інженерна підготовка території, регулювання поверхневого стоку, благоустрій,

влаштування твердого покриття проїздів. Містобудівною документацією передбачається організація роздільного збору відходів в герметичні контейнери, що влаштовуються на майданчиках з твердим покриттям та вивезення їх спеціалізованими підприємствами, що надають послуги з управління відходами.

При провадженні планованої діяльності згідно проектних рішень, негативний вплив на ґрунти не передбачається. Вплив на ґрунти оцінюється як прийнятний.

Рослинний і тваринний світ – постійний негативний вплив відсутній. Місця проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних змін в системі дослідженої території в результаті будівництва / експлуатації об'єкта планованої діяльності не прогнозується. Незначним, короткочасним об'єктом впливу на тваринний світ під час будівництва є робота будівельної техніки та інвентарю. З огляду на характер запланованих робіт та сформовану синантропну флору та фауну, значного впливу на місцевий рослинний та тваринний світ не очікується. Вплив на рослинний і тваринний світ оцінюється як прийнятний.

Об'єкти природно-заповідного фонду – оскільки на вищевказаній території даної містобудівної документації відсутні об'єкти ПЗФ негативний вплив на їх стан відсутній.

Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину - оскільки на вищевказаній території опрацювання відсутні об'єкти всесвітньої, культурної спадщини, історичних ареалів, історико-культурних заповідників, заповідних територій, охоронюваних археологічних територій та музеїв, то негативний вплив на їх стан відсутній.

Світлове, теплове та радіаційне забруднення – при здійсненні планованої діяльності відсутні.

Акустичний вплив – в межах впливу об'єкту не буде спостерігатися перевищення шумових порогів та системного негативного акустичного впливу.

Здоров'я населення – при розміщенні на території ДПТ планованих об'єктів негативний вплив на здоров'я населення не передбачається. При виконанні будівельних робіт можливим є акустичний вплив від працюючої будівельної техніки та інструменту. Цей вплив буде тимчасовий. Будівельні роботи будуть виконуватися в денну пору доби. При розміщенні та експлуатації передбачених об'єктів існує ймовірність впливу на стан навколишнього середовища та умови життєдіяльності населення, а саме: викиди у атмосферне повітря відпрацьованих газів автотранспорту під час маневрування по території ДПТ та на відкритих стоянках, викиди від спалювання твердого палива (якщо проектними рішеннями буде прийнято теплопостачання від твердопаливних котлів), можливий шумовий вплив від функціонування інженерного обладнання та руху автотранспорту. З метою

недопущення негативного впливу на довкілля та здоров'я населення в проєкті передбачено комплекс технічних і організаційних заходів, спрямованих на мінімізацію екологічних ризиків та забезпечення безпечних умов експлуатації об'єкта.

Відповідно до вимог «Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», затверджених Наказом МОЗ України від 19.06.1996 № 173 відстань від станцій техобслуговування автомобілів та інших запроектованих об'єктів V класу небезпеки до меж ділянок дитячих дошкільних закладів, загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів, лікувально-профілактичних закладів, до стін житлових та інших громадських будівель і споруд, дитячих ігрових майданчиків і місць відпочинку населення, слід приймати відповідно до Додатку №4 та №10. Найближча житлова забудова знаходиться на відстані 155м, що значно перевищує розмір санітарно-захисної зони для об'єктів V класу небезпеки та санітарних розривів.

При експлуатації планованих об'єктів негативний вплив на здоров'я населення не передбачається.

Соціальне середовище – вплив оцінюється як позитивний. Реалізація ДПТ сприятиме створенню нових робочих місць для мешканців громади, що позитивно вплине на рівень зайнятості та доходів населення. Реалізація проєкту забезпечить надходження до місцевого бюджету у вигляді податків і зборів, що сприятиме фінансуванню соціальної інфраструктури, благоустрою та розвитку громади. Планована діяльність покращить якість та доступність послуг з технічного обслуговування транспортних засобів та підвищить рівень сервісу для населення та підприємств. Містобудівна документація передбачає використання території, що не задіяна під житлову забудову, без вилучення земель житлового фонду та без зміни умов проживання населення. У сукупності зазначені фактори свідчать, що реалізація планованої діяльності за умови дотримання природоохоронного та санітарного законодавства матиме позитивний соціальний ефект і не призведе до погіршення умов проживання населення прилеглої території.

5. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Серед важливих екологічних проблем Луцької територіальної громади, в тому числі ризики впливу на територію, яка проєктується можна виділити наступні:

- забруднення атмосферного повітря від стаціонарних та пересувних джерел;

- технологічно і технічно застарілі каналізаційно-очисні споруди, які потребують капітального ремонту та реконструкції, великий відсоток аварійних водопровідних та каналізаційних мереж;

- забруднення поверхневих вод нечистотами, які потрапляють у водні об'єкти при надмірних опадах;

- схема поводження з відходами потребує докорінної зміни із максимальним впровадженням роздільного збору відходів, вилученням із загальної маси всіх видів вторинної сировини, для якої існують технології переробки;

- стрімке скорочення кількості зелених насаджень через активну забудову міста, масове ураження хворобами та шкідниками основних видів зелених насаджень на території міста, поширення адвентивних, інвазійних рослин (амброзія, борщівник, сахалінська гречка японська, клен ясенolistий, ехіноцистис лопатевий тощо);

- періодичне виникнення у теплий період року неприємного каналізаційного запаху у різних районах міста;

- незадовільний стан доріг в межах населених пунктів;

- низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян;

- відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за станом забруднення атмосферного повітря та поверхневих вод;

- недостатнє фінансування природоохоронних заходів.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні: соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я.

Чинники стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплюють 20-21 % впливу.

Стислий опис територіальних аспектів екологічних проблем, у т.ч. ризиків впливу на здоров'я населення наведена у таблиці 15.

Таблиця 15 - Основні екологічні проблеми і ризики впливу на здоров'я населення

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка	Проектні рішення МД
Забруднення атмосферного повітря	Збільшення викидів забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами	Територія ДП	Проектні рішення передбачають застосування сучасного спалювального обладнання з низьким викидом забруднюючих речовин, інженерно-технічних заходів з організації руху транспорту.

Забруднення поверхневих та підземних вод	Ризик забруднення поверхневих вод відсутній	Територія ДП	Скид стічних вод у водні об'єкти відсутній.
	Ризик забруднення підземних вод нафтопродуктами		<p>Передбачено облаштування сучасних локальних очисних споруд для очищення господарсько-побутових та зливових стічних вод. Забруднення підземних вод унеможлиблюється шляхом таких проектних рішень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - герметичного виконання трубопроводів та відповідного очисного устаткування ЛОС господарсько-побутового і дощового стоку; - облаштування твердого покриття проїздів та тимчасових автостоянок.
Вплив на ґрунт	Ущільнення та трансформація ґрунтового покриву, ризик забруднення нафтопродуктами в результаті випадкових проливів	Територія ДП	<p>Будівельні роботи проводяться в межах виділених ділянок. Забруднення ґрунту унеможлиблюється шляхом таких проектних рішень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - герметичного виконання трубопроводів та відповідного очисного устаткування ЛОС; - облаштування твердого покриття проїздів та тимчасових автостоянок; - санітарної очистки території; - управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства.
Вплив на біорізноманіття	Вплив мінімальний при виконанні будівельних робіт (механічні порушення ґрунтового та рослинного покриву, шум від роботи інвентарю та транспорту)	Територія ДП	<p>Передбачене озеленення території вільної від мощення та забудови. Обов'язкове дотримання вимог ЗУ «Про рослинний світ», ЗУ «Про тваринний світ».</p>
Вплив на	Вплив мінімальний	Територія ДП	Проектні рішення

здоров'я населення	від забруднення атмосферного повітря та акустичного забруднення		передбачають застосування сучасних інженерно-технічних заходів з організації руху транспорту, зменшення концентрації викидів забруднюючих речовин завдяки використанню сучасних технологічних засобів, належного провітрювання території, що унеможливило формування зон стійкого забруднення та перевищення гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин у приземному шарі атмосфери. Джерела постійного акустичного забруднення відсутні.
Кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів)	Змін клімату і мікроклімату в результаті планованої діяльності не передбачається	Територія ДП	-
Технологічні ризики / аварії що можуть вплинути на здоров'я населення	Технологічні ризики допустимі.	Територія ДП	Передбачено комплекс інженерно-планувальних заходів, спрямованих на зниження впливу можливих технологічних аварій на здоров'я населення, а саме розміщення об'єктів здійснюється з урахуванням вимог техногенної та пожежної безпеки, а також потенційного ризику від транспортних потоків та інженерних мереж.

Екологічні ризики впливу на атмосферне повітря

Джерелами впливу на природне середовище від планованої діяльності є:

- при будівництві: будівельна техніка (викиди пилу (речовин твердих суспендованих) при переміщенні ґрунту та сипучих будівельних матеріалів,

викиди вихлопних газів (діоксид азоту, оксид вуглецю, сірчистий ангідрид, речовини тверді суспендовані, вуглеводні); зварювальне обладнання (заліза оксид, марганцю оксид); оздоблювальні роботи (летка складова лакофарбових матеріалів). Ці джерела викидів є неорганізованими та короткочасними. Значного впливу на стан фонового забруднення не створюють.

Будівельні відходи будуть складуватись на майданчиках з твердим покриттям і вивозитись спеціалізованим підприємством.

Знятий в процесі будівництва родючий шар ґрунту складуватиметься та в подальшому використовуватиметься для благоустрою території.

- при експлуатації: викиди від джерел теплопостачання - індивідуальних твердопаливних котлів (діоксид азоту, оксид вуглецю, речовини тверді суспендовані, метан, діоксид вуглецю, діазоту оксид, НМЛОС). Проектними рішеннями передбачено впровадження сучасного енергозберігаючого обладнання з низьким рівнем викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. З огляду на зазначені технічні характеристики, очікуваний вплив на атмосферне повітря не перевищить існуючих параметрів, сформованих в мікрорайоні. Викиди забруднюючих речовин мають сезонний характер (опалювальний період) і значного впливу на забруднення атмосферного повітря не створюють (вплив в межах допустимого). Крім того, альтернативним варіантом передбачається можливість встановлення електродкотлів, що дозволить мінімізувати або повністю виключити прямі викиди продуктів згоряння в атмосферне повітря.

Викиди від пересувних джерел (транспортних засобів при маневруванні на автостоянках і території ДПТ) та від технологічних процесів, пов'язаних з функціонуванням СТО – діоксид азоту, оксид вуглецю, сірки діоксид, сажа, аміак, метан, бенз/а/пірен, заліза оксид, марганцю оксид, летка складова лакофарбових матеріалів, парникові гази (діоксид вуглецю, оксид діазоту, НМЛОС). З урахуванням застосування сучасного технологічного обладнання, матеріалів із пониженим вмістом забруднюючих речовин та дотримання вимог природоохоронного законодавства, внесок об'єкта у загальне фонове забруднення атмосферного повітря Луцької територіальної громади буде незначним.

Ризики впливу на водне середовище та ґрунт

Господарсько-побутові стічні води передбачено відводити в проектні малі очисні споруди з подальшим вивезенням очищених стоків спеціалізованим автотранспортом згідно укладених договорів. Зливові води передбачено попередньо очищувати на локальних очисних спорудах з подальшим відведенням очищених стоків у резервуари-накопичувачі та використання очищених вод для поливу. Скид стічних вод у водні об'єкти відсутній. З метою забезпечення експлуатаційної надійності та безпеки

інженерні комунікації (водопровідні та каналізаційні мережі) прокладаються підземно з використанням сучасних міцних ізолюючих матеріалів.

При виконання будівельних робіт вплив на ґрунт буде мати тимчасовий характер і пов'язаний з проведенням земляних робіт. Першочерговий вплив на ґрунтове середовище буде відбуватись при знятті ґрунтово-рослинного шару з ділянки проведення робіт та складування його у відвали, для подальшого упорядкування території.

Під час будівельних робіт незначним джерелом забруднення ґрунтів потенційно може стати будівельне сміття та паливно-мастильні матеріали від роботи будівельних механізмів. Для виключення можливості забруднення ґрунту нафтопродуктами всі роботи мають проводитися справною технікою.

З метою покращення стану навколишнього середовища проєктом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів: вертикальне планування та регулювання водовідведення, комплексний благоустрій та озеленення території.

Обов'язковим є облаштування місць тимчасового зберігання відходів і їх утримання у відповідність вимогам санітарного законодавства України.

До відходів від діяльності проєктованих об'єктів належать:

- побутові відходи (код 20 03 01. Змішані побутові відходи);
- відходи від ремонту та обслуговування транспортних засобів (код 16 01)
- шлам септиків (код 20 03 04. Шлами септичних ємкостей);
- абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я та захисний одяг (код 15 02 03);
- відходи від ремонту транспортних засобів (код 16 01)
- осад з очисних споруд дощового стоку (код 13 05 08*. Суміші відходів камер пісковловлювачів і масло-водовідокремлювачів);
- вловлені нафтопродукти (код 13 02 06*. Синтетичні та моторні мастила, трансмісійні та мастильні оливи).

Відходи будуть збиратися в герметичні контейнери згідно сортуванню на майданчиках з твердим покриттям і вивозитись спеціалізованими підприємствами, що надають послуги з управління відходами. До майданчиків з контейнерами буде облаштовано зручний під'їзд для транспортних засобів, які здійснюють вивезення відходів, а його водонепроникне покриття запобігає потраплянню різних забруднювачів в ґрунт. При влаштуванні майданчиків будуть враховані вимоги ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 «Настанова з улаштування контейнерних майданчиків».

Планова діяльність характеризується мінімальним впливом на водне середовище та ґрунт.

Ризики впливу на біорізноманіття

Вплив на рослинний та тваринний світ можливий при проведенні будівельних робіт в результаті механічного порушення ґрунтового та рослинного покриву, а також шумового забруднення внаслідок роботи будівельного інвентарю та транспорту. Цей вплив є тимчасовий (на період будівельних робіт). Місця проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. З огляду на характер запланованих будівельних робіт та експлуатаційних характеристик забудови, значного впливу на місцеву фауну та флору не очікується.

Ризики впливу фізичних факторів

Акустичний вплив від об'єкту громадської забудови не перевищуватиме допустимих нормативів, а тому не становитиме ризику для здоров'я населення та якості акустичного стану довкілля. Джерела теплового та радіаційного забруднення від об'єктів на території ДПТ відсутні.

Ризики впливу щодо територій з природоохоронним статусом

Ймовірний вплив на природоохоронні території та об'єкти історико-культурної спадщини відсутні.

Технологічні ризики/аварії, що можуть вплинути на здоров'я населення.

Для запобігання аварійним ситуаціям передбачено комплекс інженерно-планувальних заходів, спрямованих на зниження впливу можливих технологічних аварій на здоров'я населення, а саме розміщення об'єктів здійснюється з урахуванням вимог техногенної та пожежної безпеки, а також потенційного ризику від транспортних потоків та інженерних мереж.

Таким чином, на підставі вищевикладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, є вкрай малі та не погіршать наявну екологічну ситуацію, а це свідчить про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.

Позитивний вплив від реалізації проекту полягає у покращенні транспортного обслуговування населення, підвищує комфорт і безпеку водіїв та пасажирів за рахунок доступу сервісу та товарів першої необхідності як для подорожуючих, так і для місцевого населення.

6. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Одним із основних міжнародних правових документів щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, ратифікований Законом України №562-VIII від 01.07.2015.

Метою цього Протоколу є забезпечення високого рівня захисту навколишнього середовища, зокрема здоров'я населення.

На стратегічному рівні основні цілі і завдання державної екологічної політики України визначені в Законі України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 №2697- VIII.

Одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики є стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля, яка сприятиме запобіганню негативному впливу на навколишнє природне середовище з встановленням відповідності запланованої чи здійснюваної діяльності нормам та вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

При цьому велике значення має раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

Втілення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування забезпечить удосконалення механізмів стратегічного планування розвитку соціально-економічної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Під час здійснення СЕО даного проєкту ДДП проаналізований взаємозв'язок ДПТ з міжнародними угодами, стороною яких є Україна, та якими встановлюються зобов'язання та заходи у сфері охорони довкілля (табл.16).

Таблиця 16 - Відповідність проєкту МД екологічним цілям національної, а також регіональної політики

Документ	Ключові екологічні цілі	Цілі проєкту МД, що розглядається	Рівень відповідності
Атмосферне повітря			
Міжнародний рівень			
Резолюція Генасамблеї ООН від 25 вересня 2015 року «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого	- Ціль 11.6. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом	Проєкт ДПТ передбачає розміщення об'єктів громадської забудови та придорожного сервісу з урахуванням санітарно-захисних зон, обмеження шкідливих викидів,	+

розвитку до 2030 року»	придільення особливої уваги якості повітря і управлінню побутовими та іншими відходами	запровадження зон озеленення та благоустрою. Планується організація оптимального транспортного доступу для зниження локального навантаження на повітряний басейн	
Директива №2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо Навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього природного середовища.	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проектних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та в Екосистемі.	+
«Конвенція про охорону дикої флори та фауни» (Бернська конвенція)	Охорона дикої флори та фауни і їхніх природних середовищ існування, особлива увага приділяється видам, яким загрожує зникнення та вразливим видам, включаючи мігруючі види, яким загрожує зникнення і які є вразливими. Примітка: на виконання Бернської конвенції Україна взяла на себе зобов'язання створити Смарагдову мережу.	Аналіз приналежності території проектування до території Смарагдової мережі. Територія ДП розташована за межами Смарагдової мережі	+/-
Національний рівень			
ЗУ «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року»	Зменшення викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел до 85% рівня 2015 року до	Проект ДПТ не передбачає розміщення промислових об'єктів із суттєвими стаціонарними викидами. Плановані об'єкти придорожного сервісу (СТО) будуть оснащені	+/-

	2030 року	сучасними технологічним обладнанням, що забезпечує дотримання вимог чинного законодавства у сфері охорони атмосферного повітря. Передбачено зонування території, у т.ч. санітарно-захисні зони та розриви, зелені насадження, що знижують дифузне забруднення повітря.	
Регіональний рівень			
Стратегічні цілі розвитку Луцької територіальної громади до 2030 року	- Зменшення забруднення повітря, води та інших природних ресурсів на території громади	При проектуванні враховуються вимоги щодо зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, зокрема щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферу та запобігання негативного впливу на водні ресурси. Запроваджена система роздільного збору відходів з подальшим вивезенням їх спеціалізованими підприємствами, що надають послуги з управління відходами.	+
Зміна клімату			
Національний рівень			
Стратегія формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 483-р	Скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави	Проект ДПТ передбачає впорядковану забудову з урахуванням принципів енергоефективності та екологічності. Передбачено заходи з озеленення, саме зелені насадження відіграють роль у поглинанні CO ₂ . Заплановане функціональне призначення не передбачає інтенсивного промислового навантаження. Також передбачено можливість використання сучасних енергоощадних технологій у забудові.	+/-
Водні ресурси			
Національний рівень			
Концепція реалізації державної політики у сфері промислового забруднення, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів	- Зменшення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти у 2030 р. до 5% загального обсягу скидів порівняно з 15,7% у 2015 році	Проект ДПТ не передбачає розміщення об'єктів, на яких присутні виробничі стоки. Заплановані об'єкти будуть підключені до локальних систем водовідведення з очищенням побутових стоків. Передбачається	+

України від 22.05.2019 № 402		облаштування систем очищення дощового стоку, збір та використання очищених вод для поливу.	
Земельні ресурси			
Національний рівень			
Закон України "Про охорону земель"	- Забезпечення раціонального використання земель, відтворення та підвищення родючості ґрунтів, інших корисних властивостей землі, збереження екологічних функцій ґрунтового покриву та охорони довкілля	Проект ДПТ передбачає раціональне планування забудови, що дозволяє уникнути зайвого розорювання або деградації ґрунтів. Проектом передбачено благоустрій та озеленення. Передбачені заходи щодо зменшення ущільнення та забруднення ґрунтів під час будівництва.	+/-
Відходи			
Міжнародний рівень			
"Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року" (резолюція Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року)	- Завдання 11.5. До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню міськими та іншими відходами	Проект ДПТ передбачає впорядковане поводження з побутовими та виробничими відходами на території ДПТ. Заплановано облаштування майданчиків з твердим покриттям для збору та часового зберігання у герметичних контейнерах згідно сортуванню тих відходів, із дотриманням санітарних норм та нормативної відстані до житлових і громадських будівель. Здійснення вивозу відходів буде організоване централізовано, відповідно до вимог місцевого плану управління з відходами	+
Національний рівень			
Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 820	- Зменшення загального обсягу захоронення побутових відходів з 95% до 30%	У рамках реалізації ДПТ передбачено створення місць для роздільного збору відходів з подальшим централізованим вивезенням. Запроектовано смітєві майданчики з можливістю сортування відходів, що сприятиме зменшенню частки відходів, які підлягають захороненню. Також передбачена організація договірного обслуговування з	+

		ліцензованими операторами для забезпечення належного поводження з відходами.	
Регіональний рівень			
Стратегічні цілі розвитку Луцької територіальної громади до 2030 року	- Забезпечення роздільного збору сміття та екологічного поводження із відходами; - Зменшення забруднення повітря, води та інших природних ресурсів на території громади	У межах розробки ДПТ передбачено розміщення обладнаних майданчиків для збору відходів, із можливістю їх роздільного сортування, що відповідає вимогам чинного законодавства та регіональної політики. Побутові відходи планується вивозити централізовано, виробничі відходи – за окремими договорами з спеціалізованими підприємствами. Проект сприяє покращенню екологічного стану території завдяки впорядкованому збору та вивезенню для подальшого поводження з відходами.	+
Біорізноманіття			
Міжнародний рівень			
Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) (глава 2, стаття 4)	1. Кожна Договірна Сторона вживає відповідних і необхідних законодавчих та адміністративних заходів для забезпечення охорони середовищ існування видів дикої флори та фауни, особливо тих, які зазначені у додатках I і II, а також охорони природних середовищ існування, яким загрожує зникнення. 2. Договірні Сторони у своїй політиці планування забудови і розвитку територій враховують потреби охорони природних	Аналіз приналежності території проектування до території Смарагдової мережі. Територія, яка планується для забудови, не входить до складу природно-заповідного фонду або середовищ проживання рідкісних і зникаючих видів, зазначених у Бернській конвенції.	+/-

	територій, що охороняються згідно із попереднім пунктом, для того щоб уникнути будь-якої деградації таких територій або у міру можливості звести її до мінімуму.		
Національний рівень			
Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року"	- Частка площі земель природно-заповідного фонду у загальній території країни: 2015 рік - 6,3%, 2030 рік - 15%	Територія, охоплена проектом ДПТ, не входить до природно-заповідного фонду	-
Здоров'я населення			
Міжнародний рівень			
Директива №2003/4/ЄС про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви № 90/313/ЄС	Гарантування доступу до інформації щодо Навколишнього природного середовища для досягнення якомога ширшого систематичного надання та розповсюдження для громадськості інформації щодо стану компонентів навколишнього природного середовища.	Інформування громадськості щодо процедури участі в процесі прийняття проектних рішень, що стосуються навколишнього середовища шляхом оприлюднення на офіційному сайті замовника та в Екосистемі.	+
Національний рівень			
Національна доповідь "Цілі сталого розвитку: Україна" (2017 рік)	- Ціль 3 Міцне здоров'я та благополуччя	За умови дотримання екологічних і санітарних нормативів забезпечується безпечного середовища проживання, зниження ризиків впливу забруднення на здоров'я населення та створення належних умов праці	+

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені вимогами чинного законодавства:

- просторово-планувальними рішеннями забезпечити дотримання нормативних санітарно-захисних зон, санітарних розривів згідно вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я від 19.06.1996 № 173, зареєстрованого в Мін'юсті 24.07.1996 379/1404, протипожежних відстаней, охоронних зон навколо (вздовж) об'єктів транспорту, зв'язку, енергетичної системи, інженерних комунікацій згідно вимог чинного законодавства;

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, вживати заходи щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів відповідно до вимог ст. 10 Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- здійснення відповідних організаційних, господарських, технічних, технологічних, архітектурно-будівельних та інших заходів щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами, відповідно до вимог Закону України «Про систему громадського здоров'я»;

- відведення поверхневого стоку здійснювати з урахуванням вимог до показників якості води згідно з вимогами ДСТУ 3013-95 «Правила контролю за відведенням дощових і снігових стічних вод з території міст та промислових підприємств», ЗУ «Про водовідведення та очищення стічних вод». В місцях можливого забруднення нафтопродуктами (відкриті автостоянки) перед скидом необхідно влаштувати локальні очисні споруди дощової каналізації;

- забезпечення території централізованою планово-регулярною санітарною очисткою із запровадженням системи роздільного збирання відходів у відповідності до Закону України «Про управління відходами», «Методики роздільного збирання побутових відходів», та «Норм надання послуг із вивезення побутових відходів та щільності змішаних побутових відходів» на території ДПТ та впровадження системи роздільного збору побутових та інших відходів;

- здійснення благоустрою території згідно з вимогами Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ДБН Б.2.2 - 5:2011, Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 тощо.

Проект детального плану території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, визначає планувальну організацію та розвиток частини території. Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», а саме: статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Даний детальний план території розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

З метою охорони навколишнього природного середовища та покращення його стану планується виконувати ряд зобов'язань:

- Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

1. Забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану поверхневих та підземних вод при будівництві та експлуатації об'єктів.

2. Організований збір та відведення поверхневих стоків.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

- Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

1. Забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану атмосферного повітря при будівництві та експлуатації об'єктів.

2. Максимально можливе скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне середовище.

3. Здійснення контролю за точним дотриманням технологічного регламенту роботи обладнання.

У відповідності до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно передбачити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря (забезпечити заходи по пожежобезпеці планованої діяльності).

- Зобов'язання у сфері поводження з відходами:

- запобігати утворенню та зменшенню обсягів утворення відходів;

- сортування відходів;

- не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

- забезпечувати утримання у належному санітарному та технічному стані місць утворення та зберігання відходів, а також забезпечувати дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях.

У відповідності до вимог Закону України «Про управління відходами» в процесах провадження планованої діяльності дотримуватись принципів ієрархії поводження з відходами.

- Зобов'язання у сфері охорони земель.

При будівництві:

1. Максимальне збереження та повторне використання родючого шару ґрунту при проведенні земляних робіт.

2. Дотримання меж земельної ділянки, виділеної під забудову.

3. Розташування будівельних відходів на спеціально відведених майданчиках з твердим покриттям.

4. Не допускається експлуатація будівельних машин з несправними двигунами внутрішнього згорання, в яких виявлено пролив на ґрунт паливно-мастильних матеріалів.

При експлуатації:

1. Зберігання відходів згідно санітарних норм (на майданчику з твердим покриттям в герметичних контейнерах згідно сортування);

2. Забезпечити максимальну герметизацію підземних трубопроводів;

3. Забезпечити своєчасне прибирання території та вивезення побутових та виробничих відходів.

- Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

Згідно Закону України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» №1908-III від 13.07.2000 р. надзвичайна екологічна ситуація – надзвичайна ситуація, при якій на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;

- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму експлуатації з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;

- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

7. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, в тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

У відповідності до «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації», затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705 термін наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття,

грунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів. До них належать наслідки, що є результатом прямого, непрямого та/або кумулятивного впливу містобудівної документації (розділ 1).

За походженням наслідки можуть бути первинними (тобто це ті наслідки, які безпосередньо пов'язані з впливом проекту на екосистеми) і вторинними (що є наслідком первинних змін в екосистемі).

У рамках реалізації ДПТ до первинних наслідків впливу належать впливи на атмосферне повітря, ґрунти та підземні водоносні горизонти, а також акустичне забруднення.

Постійний первинний вплив на атмосферне повітря формується внаслідок функціонування СТО, індивідуальних засобів теплопостачання, що працюють на органічному паливі, маневрування автотранспорту на автостоянках та території ДПТ. Постійне шумове забруднення пов'язане в основному з рухом автотранспорту по території ДПТ, а також роботі технологічного обладнання на СТО.

Ймовірний вторинний вплив у рамках реалізації ДПТ може проявлятися у рості захворювань органів дихання, серцево-судинної системи, онкозахворювань тощо, внаслідок викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Однак, функціонування планованих об'єктів не ініціюють розвитку канцерогенних і неканцерогенних ефектів, що вказує на відсутність вторинного впливу на здоров'я населення Луцької територіальної громади внаслідок реалізації ДПТ.

Реалізація ДПТ приведе до позитивних соціальних наслідків, які пов'язані з розвитком планованої території, появою нових робочих місць, покращенням умов автомобільного сервісу.

Кумулятивні наслідки – це нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Ймовірність того, що реалізація даного ДПТ призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є мізерною. Тому наявність та розвиток кумулятивних наслідків малоімовірні.

Синергічні наслідки – це наслідки, сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту. Деякі речовини при одночасній наявності в атмосферному повітрі можуть чинити сумарний несприятливий вплив на організм. У таких випадках відбувається ефект синергізму (сумації). Оскільки в нашому Детальному плані території передбачені процеси не зумовлюють перевищення допустимих норм, синергічні наслідки також не очікуються.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень даного ДПТ передбачають поетапне будівництво різних

об'єктів. При цьому на кожному етапі в процесі будівництва та подальшої експлуатації проєктованих об'єктів будуть виникати негативні наслідки у вигляді утворення відходів та поллютантів. Також потрібно буде проводитись зняття і складування поверхневого шару ґрунту. Проте всі ці впливи відносяться до тимчасових і не стануть причиною суттєвого довгострокового погіршення екологічної рівноваги екосистеми. До короткострокових належать впливи на ґрунти, підземний водоносний горизонт та атмосферне повітря, які формуються під час можливих аварій. Дотримання вимог нормативних документів з пожежної безпеки мінімізує виникнення таких ситуацій, що також виключає наслідки, які зазвичай з'являються після аварій і пожеж.

Дострокові наслідки – це наслідки впливу, який триватиме протягом тривалого періоду часу. До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів.

Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єкта, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Постійні наслідки – це наслідки впливу, що виникає в результаті незворотної зміни у середовищі (наприклад викиди в атмосферу, утворення відходів). Оскільки концентрації забруднюючих речовин у повітрі не перевищуватимуть допустимі норми, а управління відходами буде здійснюватись відповідно до вимог чинного законодавства, постійні наслідки для довкілля не очікуються.

Тимчасові наслідки – це наслідки впливу, що зберігаються протягом обмеженого періоду часу (наприклад, забруднення повітря через будівельні роботи). При закінченні будівельних робіт ці наслідки впливу зникають.

Детальніші дослідження впливу на компоненти довкілля з наведенням конкретних показників доцільно провести на подальших стадіях проєктування відповідно до вимог чинного законодавства України.

Узагальнені результати процедури оцінки містобудівної документації наведена в табл.17.

Таблиця 17 - Узагальнені результати процедури оцінки містобудівної документації

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природоохоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія ДПТ	П/ДС М/-1	0	П/ДС М/-1	П/ДС М/-1	0	0	0

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
+ 1	Помірний позитивний вплив.
+ 2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий/Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий/Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний/Синергічний/Транскордонний

Як видно з табл. 17, вплив планованої діяльності на атмосферне повітря, водне середовище та ґрунт помірний негативний, що є прийнятним; на біорізноманіття, природоохоронні території та здоров'я населення негативний вплив відсутній.

Рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками реалізації ДПТ, наведений у табл. 18.

Таблиця 18 - Рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками реалізації ДПТ

Рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками	Оцінка
<i>А. Ймовірні значні негативні наслідки:</i>	
1) можуть спричинити порушення екологічного стандарту або стандарту охорони здоров'я чи іншої екологічної вимоги щодо охорони здоров'я правового /нормативного характеру, якщо не буде вжито заходів пом'якшення наслідків;	ні
2) можуть призвести до недотримання цілей державної екологічної політики, програм чи планів або державної політики в цілому, програм чи планів у сфері охорони здоров'я;	ні
3) можуть спричинити втрату одного чи кількох компонентів	ні

екосистеми, що загрожуватиме виживанню виду, який постійно або періодично знаходиться на території, яку охоплює МД, якщо не будуть вжиті заходи з пом'якшення наслідків;	
4) можуть завдати шкоди якості чи кількості природних чи культурних ресурсів, що призведе до впливу на здоров'я людей на території, яку охоплює МД, чи за її межами, або пошкодити існуючу інфраструктуру (у тому числі інфраструктуру культурної спадщини), якщо в цих випадках не буде вжито заходів щодо пом'якшення наслідків	ні
5) інші наслідки впровадження МД, які на думку громадськості або органів виконавчої влади матимуть значний вплив на довкілля, здоров'я населення, соціальне середовище або культурну спадщину	ні
<i>Б. Значні негативні та заходи щодо коригування МД</i>	ні
<i>В. Ймовірні негативні ефекти, які вважаються незначними, є ймовірними негативними наслідками, що не відповідають критеріям «значних» (літ. А)</i>	так
<i>Г. Оцінка «ймовірно відсутність негативних наслідків або позитивні»</i>	ні

Отже, рівень значущості, пов'язаний з можливими наслідками реалізації ДПТ, для якого проводиться це СЕО, - *В Ймовірні негативні ефекти, які вважаються незначними, є ймовірними негативними наслідками, що не відповідають критеріям «значних» (літ. А).*

Детальний опис наслідків для довкілля наведено у таблиці 19.

Таблиця 19 - Детальний опис наслідків діяльності об'єктів ДПТ для довкілля

Складова довкілля	Оцінка впливу	Характеристика впливу
Клімат	0	Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єктів відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.
Повітря	-1	Забруднення атмосферного повітря викидами від стаціонарних та пересувних джерел
Вода	-1	Можливе забруднення підземних вод в результаті аварійних поривів на каналізаційних мережах (пом'якшення впливу внаслідок влаштування герметичних каналізаційних мереж із матеріалів, стійких до корозії та механічних пошкоджень, регулярних планових оглядів та технічного обслуговування інженерних мереж тощо).
Ґрунт	-1	Порушення ґрунтового покриву можливе під час розробки будівельних майданчиків, влаштування фундаменту, тимчасового складування будівельних

		відходів та руху транспортних засобів.
Біорізноманіття	0	Вплив не передбачається
Заповідні об'єкти, природоохоронні території	0	На території детального планування, а також в безпосередній близькості до неї, відсутні об'єкти природно-заповідного фонду, структурні елементи екомережі та території Смарагдової мережі. Негативного впливу на природоохоронні території та об'єкти планована діяльність не здійснюватиме.
Матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину	0	Негативний вплив відсутній. Матеріальні об'єкти, в яких втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури не обліковуються. Об'єкти архітектурної, археологічної, культурної спадщини на проєктній ділянці відсутні.
Здоров'я населення	0	Негативного впливу на стан здоров'я чи захворюваність, а також погіршення умов життєдіяльності місцевого населення не передбачається. Планова діяльність при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення.
Соціально-економічне середовище	+1	Збільшення надходжень у місцевий бюджет, збільшення кількості робочих місць, підвищення рівня обслуговування населення

Оцінка впливу на клімат

Об'єкти, які передбачені реалізацією ДПТ, створюють значного теплового, радіаційного та електромагнітного випромінювання, не впливатимуть на клімат і мікроклімат проєктованої території.

Ознаки впливу на клімат внаслідок реалізації містобудівної документації наведені в таблиці 20.

Таблиця 20 - Ознаки впливу на клімат внаслідок реалізації містобудівної документації

Напрямок	Вплив на клімат	Ознаки	Наявність ознаки
Пом'якшення наслідків зміни клімату Адаптація до зміни клімату	Зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат	- Зменшення енерго-, ресурсо- та водокористування;	Ні
		- Збільшення території лісів, лук, водно-болотних угідь;	Ні
		- Збільшення громадського транспорту у порівнянні з індивідуальним;	Ні
		- Оптимізація транспортних мережевих і розподільчих витрат і розміщення ресурсів;	Ні
		- Зменшення або відмова від використання викопного палива;	Ні
		- Збільшення використання	Ні

		відновлювальних джерел енергії; - Перехід на низьковуглецеві технології.	Ні
Збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат		- Збільшення енерго-, ресурсо- та водокористування;	Так
		- Зменшення території лісів, лук, водно-болотних угідь;	Ні
		- Збільшення індивідуального транспорту;	Ні
		- Збільшення використання викопного палива;	Ні
		- Збільшення неефективних втрат.	Ні
Одноразові великі викиди парникових газів		- Великі витрати матеріальних та енергетичних ресурсів;	Ні
		- Масштабні земельні роботи.	Ні
Сприяння підвищенню сумарного адаптаційного потенціалу території до зміни клімату		- Енергонезалежність, енергоефективність, водо-збереження, матеріалозбереження;	Так
		- Зменшення витрат і транспортних потреб;	Ні
		- Перехід на ефективні в умовах зміни клімату технології;	Ні
		- Забезпечення комфортних зон (тінь, вода, контрольована температура та вологість);	Ні
		- Підготовка до надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру (в т.ч. запаси та запасні джерела);	Ні
		- Перевага місцевих ресурсів;	Ні
		- Збільшення території лісів, лук і водно-болотних угідь.	Ні
Зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату		- Збільшення потреб в усіх видах ресурсів та енергії, в першу чергу води;	Ні
		- Збільшення непродуктивних втрат;	Ні
		- Зменшення критичних запасів і запасних джерел;	Ні
		- Деактуалізація інформації для прийняття критичних рішень.	Ні

Вплив планованої діяльності на клімат можна характеризувати як елемент сприяння сумарному адаптаційному потенціалу (з огляду на енергоефективність сучасного обладнання та матеріалів, раціональне використання очищених дощових стічних вод).

Планована діяльність передбачає будівництво об'єктів придорожного сервісу на земельних ділянках, які наразі є вільними від забудови та не використовуються у господарських чи рекреаційних цілях. З огляду на це, реалізація проекту матиме низку позитивних екологічних, соціальних та економічних ефектів:

Поліпшення інфраструктури регіону: розвиток транспортної інфраструктури території, підвищенню якості сервісного забезпечення населення та суб'єктів господарювання, а також формуванню впорядкованого середовища для здійснення господарської діяльності.

Сприяння зайнятості населення: у процесі будівництва та подальшої експлуатації об'єктів буде створено нові робочі місця, що позитивно вплине на зайнятість місцевого населення.

Підвищення інвестиційної привабливості території: реалізація об'єктів ДПТ може стимулювати подальший розвиток прилеглих територій, покращуючи загальний економічний потенціал району.

Врахування екологічних стандартів при проєктуванні: містобудівна документація передбачає застосування сучасних екологічно безпечних та ресурсоефективних технологій, а також систем очищення стічних вод та належного поводження з відходами, що мінімізує можливий негативний вплив на довкілля.

Таким чином, провадження планованої діяльності сприятиме сталому розвитку території за умов дотримання природоохоронного законодавства та екологічних норм.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки був проведений SWOT-аналіз екологічної ситуації території проєктування при реалізації рішень детального плану (таблиця 21).

Таблиця 21 - SWOT-аналіз можливих наслідків за умови реалізації проєктних рішень детального плану території

Сильні сторони	Слабкі сторони
Вигідне розташування території біля транспортної магістралі – зручний доступ для автомобільного транспорту	Порушення поверхневого шару ґрунту внаслідок будівельних робіт
Благоустрій та озеленення території	Збільшення обсягів використання води та енергоресурсів
Використання енергозберігаючих технологій та матеріалів	Збільшення обсягів скидів, викидів та відходів
Благоустрій та озеленення території	Необхідність значних початкових інвестицій у будівництво об'єктів та інженерну інфраструктуру
Екологічно безпечне поводження з відходами (сортування, тимчасове зберігання та вивезення)	
Зростання надходжень до місцевого бюджету	
Можливості	Загрози
Підвищення інвестиційної привабливості території	Виникнення надзвичайних ситуацій (пожежі, тощо)

Розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури регіону – створення зупинок, стоянок, безпечних в'їздів/виїздів	Конкуренція з іншими об'єктами сервісу поблизу автошляхів та ризику недостатнього попиту на комерційні послуги
Створення нових робочих місць	Зміни в містобудівному законодавстві або регуляторних актах, що можуть ускладнити реалізацію проекту
Розширення логістичного потенціалу регіону завдяки якісному сервісу	
Відсутність щільної громадської та житлової забудови в безпосередній близькості до території ДПТ – можливість подальшого масштабування (розширення площ)	

8. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Враховуючи державну політику в галузі забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання природних ресурсів, при реалізації детального плану території та будівництві об'єктів доцільно максимально використовувати сучасні високоефективні енергозберігаючі технології та матеріали, зокрема огорожувальні конструкції з мінімальним коефіцієнтом теплопровідності, теплоенергетичне обладнання з високим коефіцієнтом корисної дії.

Перелік і стисла характеристика проектних рішень, комплекс яких включає:

Ресурсозберігаючі заходи:

- збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів;

- застосування найбільш раціональних об'ємно-планувальних рішень (оптимальне використання земельних, енергетичних і трудових ресурсів при будівництві та експлуатації);

- використання мінімально необхідної кількості спецтехніки при будівництві та вибір оптимальних маршрутів пересування; суворе просторове обмеження місць проведення запланованих будівельно-монтажних робіт (оптимальне використання палива та земельних ресурсів при виконанні будівельно-монтажних робіт);

- обов'язкове застосування герметизуючих матеріалів для ущільнення столярних виробів, введів інженерних комунікацій, а також встановлення приладів обліку та регулювання використання енергоносіїв (електро-, водолічильники), використання для освітлення LED світильників.

Планувальні заходи:

- комплекс планувальних заходів включає функціональне зонування, озеленення, організація санітарних розривів, санітарно-захисних зон.

Відновлювальні заходи:

- комплекс відновлювальних заходів включає технічну і біологічну рекультивацію, нормалізацію стану окремих компонентів навколишнього середовища.

Захисні заходи:

- влаштування тимчасових складських і монтажних майданчиків у будівельній зоні (захист земель від фізичних порушень при виконанні будівельно-монтажних робіт); регулярну ручну саночистку будівельної зони і безпосередньо прилеглої до неї території від легкофракціонного (дрібносуспендованого) побутового та будівельного сміття, опалого листя, своєчасне їх вивезення на полігон ТПВ (захист земель від засмічення, попередження загорянь, що супроводжуються забрудненням атмосферного повітря; захист існуючого ландшафту при будівництві);

- встановлення сучасного спалювального та технологічного обладнання, що запобігає наднормативним викидам забруднюючих речовин;

- комплектацію проєктованих систем електро-, водо - і теплопостачання, вентиляції тільки сучасним силовим обладнанням, сертифікованим на застосування.

Для виконання *охоронних заходів* та з метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу на навколишнє середовище під час будівництва та експлуатації об'єкта передбачаються заходи, передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МД, та наведені в таблиці 22.

Таблиця 22 - Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МД

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, які передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МД
Атмосферне повітря	<ul style="list-style-type: none"> - для попередження надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження не допускати роботи автотранспорту та будівельних механізмів в режимі холостого ходу; - реалізація заходів щодо зменшення та відвернення забруднення атмосферного

	<p>повітря викидами транспортних та інших пересувних засобів за рахунок удосконалення організації руху автотранспорту в межах ділянки проєктування, поліпшення стану утримання автомобільного покриття;</p> <ul style="list-style-type: none"> - при зберіганні та пересипці піщано-гравійних матеріалів на території будівництва вжити заходи щодо недопущення їх розпилення; - зниження якісного та кількісного показників забруднювачів у повітряному басейні внаслідок озеленення території проєктування. Зелені насадження поглинають вуглекислий газ CO₂ та знижують концентрацію оксиду вуглецю в атмосфері, ступінь зменшення якого залежить від аеродинамічних властивостей деревних та кущових насаджень різного типу. Рослини, уловлюючи частину забруднень, локалізують її. Листяні дерева можуть уловлювати в середньому 9-11% і хвойні – 13% (в деяких випадках навіть до 30%) пилу та аерозолі; - дотримання на сельбищній території акустичного режиму, що відповідає гігієнічним нормативам.
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечувати облік води для потреб споживачів за допомогою водолічильників; - економно використовувати водні ресурси, включаючи застосування водоощадних технологій, а також встановлення локальних очисних споруд дощового стоку та повторного використання очищених стічних вод для поливу території; - вертикальне планування території, що забезпечує відведення поверхневих вод за допомогою поверхневих ухилів, - дотримуватися заходів щодо охорони вод відповідно до Водного кодексу.
Земельні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - під час будівельних робіт передбачити зняття та складування у визначених місцях родючого шару ґрунту з наступним використанням його для озеленення та благоустрою території; - не допускати порушення гідрологічного режиму земельних ділянок; - виконати вертикальне планування території та впорядкування поверхневого стоку, - інженерна підготовка території, покриття проїздів (де можливі випадкові проливи

	<p>нафтопродуктів) асфальтобетонним, бетонним покриттям, що запобігає фільтрації забруднених нафтопродуктами поверхневих вод в ґрунт;</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечити максимальну герметизацію підземних трубопроводів; - проводити вчасний ремонт дорожнього покриття на території проєктування; - здійснювати роздільне збирання відходів на майданчику з твердим покриттям з подальшим вивезенням їх згідно санітарних норм; - дотримуватися вимог, установлених в Законі України «Про охорону земель».
Відходи	<ul style="list-style-type: none"> - оснащення будівельного майданчика контейнерами для збору побутових і будівельних відходів, з подальшим їх вивезенням згідно санітарних норм; - рішенням детального плану передбачається розміщення майданчиків з твердим покриттям для встановлення контейнерів роздільного збору відходів та подальше вивезення їх спеціалізованими підприємствами, що надають послуги з управління відходами.
Біорізноманіття	<ul style="list-style-type: none"> - озеленення ділянки відповідно до плану благоустрою
Здоров'я населення	<ul style="list-style-type: none"> - дотримання санітарних і пожежних розривів від об'єктів, які потребують їх облаштування, - дотримання на сельбищній території акустичного режиму, що відповідає гігієнічним нормативам

Компенсаційні заходи.

У відповідності до вимог п. 5.9.2 ДБН А.2.2-1:2021 “Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС)”, компенсаційні заходи – це компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час, грошове відшкодування збитків.

Суб'єкти господарювання, діяльність яких супроводжується надходженням в атмосферне повітря забруднюючих речовин від стаціонарних джерел, зобов'язані отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин (ст. 11 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» та сплачувати екологічний податок. Розрахунки розміру екологічного податку виконуються у відповідності до вимог Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами).

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище об'єкту планової діяльності, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планової діяльності.

9. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Об'єкт стратегічної екологічної оцінки – Детальний план території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області, розробляється на підставі рішення Луцької міської ради від 27.03.2024 року №57/90 «Про надання дозволу на розроблення проєкту детального плану території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської у селі Кульчин Луцького району».

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно – правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища проєктних рішень вищевказаного детального плану території, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Вибір виправданих альтернатив планованої діяльності ґрунтується на характеристиці існуючого стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та орієнтовних прогнозних змінах цього стану, якщо ДПТ не буде затверджено, наведених у розділі 2, та прогнозу ймовірних змін стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я внаслідок реалізації ДПТ, наданому у розділі 3.

Таблиця 23 - Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива	Продовження існуючої ситуації	<p>Переваги Не порушуються існуючі екосистеми території, відсутнє антропогенне навантаження, зміни ландшафту та гідрологічного режиму. Збереження існуючого стану земельних ділянок — території залишатимуться необлаштованими.</p> <p>Недоліки З позиції розвитку територіальної громади та</p>	Рекомендується обрати альтернативу 2, оскільки вона є оптимальним та раціональним варіантом використання земельних ділянок, що розташовані вздовж автомобільної магістралі міжнародного значення, сприятиме розвитку дорожньо-транспортної

			раціонального використання земель, така альтернатива не сприяє розвитку дорожньої інфраструктури та економічного потенціалу, не створює нові робочі місця, не забезпечує соціально-економічний розвиток громади.	інфраструктури та соціально-економічному розвитку громади.
2	Альтернатива, що розглядається в проєкті МД	Планованою діяльністю передбачено будівництво закладів дорожнього сервісу. Розвиток транспортної інфраструктури та посилення економічного потенціалу населеного пункту	<p>Переваги В ході будівництва передбачено впровадження сучасних інженерних рішень (енергоефективність, ресурсозбереження, управління відходами відповідно до вимог чинного законодавства) Покращення дорожньо-транспортного обслуговування. Проведення благоустрою та озеленення території. Відсутність негативного впливу на природоохоронні території. Створення нових робочих місць.</p> <p>Недоліки Порушення існуючої стану екосистем на ділянках в ході будівництва та експлуатації об'єктів. Збільшення кількості викидів, стоків, відходів (заходи для пом'якшення впливу передбачені в окремому розділі: очисні споруди, озеленення та благоустрій, дотримання санітарно-захисних зон та розривів, облаштування зливової каналізації тощо.)</p>	
3	Альтернатива, запропонована у звіті про СЕО	Подібна до альтернативи 2 за багатьма проєктними рішеннями, але передбачає інше призначення забудови (гаражі, автомийки)	<p>Переваги (додаткові до альтернативи 2) Об'єкт також відповідає новому функціональному призначенню. Зменшення впливу на атмосферне повітря</p> <p>Недоліки (додаткові до альтернативи 2) Вузький спектр функціонального використання території та надання послуг учасникам дорожнього руху. Не реалізується повний потенціал розвитку придорожнього сервісу. Економічна ефективність використання території буде нижчою порівняно з повномасштабною забудовою з</p>	

			повним спектром технічного обслуговування автомобілів. Крім того, очікуваний екологічний ефект у такому випадку буде аналогічним, за умови дотримання сучасних екологічних стандартів будівництва та експлуатації
4	Альтернатива, запропонована у звіті про СЕО (технічна)	Відмова використання від спалювальної обладнання та перехід на електричне опалення	Переваги (додаткові до альтернативи 2) Відсутність прямих викидів продуктів згоряння у атмосферне повітря. Недоліки (додаткові до альтернативи 2) Високе навантаження на електромережу (можливі перебої в мережі електропостачання, тому потребує резервних джерел електропостачання). Вища вартість експлуатації за поточними тарифами порівняно з газом.
		Використання фотоелектричних систем як основного джерела електропостачання	Переваги (додаткові до альтернативи 2) Виробництво електроенергії з відновлюваного джерела без викидів CO ₂ . Зниження експлуатаційних витрат у довгостроковій перспективі Недоліки (додаткові до альтернативи 2) Висока вартість первинних капіталовкладень (обладнання, монтаж, інвертори, накопичувачі). Залежність від погодних умов і сезонності (необхідне поєднання з іншими джерелами живлення). Потреба у просторі для встановлення (дах, фасад, прилегла територія).

Отже, вибір альтернативи, що розглядається у МД (альтернатива 2), пов'язаний зі зручністю розміщення планованих об'єктів придорожного сервісу вздовж автомобільної дороги М19 та допустимого впливу на всі компоненти навколишнього середовища.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із

особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проекту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови області та Луцької територіальної громади, оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах.

2) метод SWOT-аналізу - аналіз вибору оптимальних шляхів розвитку в територіальному плануванні: сильні і слабкі сторони описують існуючу ситуацію на території, можливості і загрози - розглядаються як нереалізовані на даний момент позитивно і негативно спрямовані можливості майбутнього розвитку;

3) оцінка можливих змін у природних та антропогенних екосистемах внаслідок реалізації ДПТ;

4) аналіз комплексу компенсаційних заходів для зниження/пом'якшення виявлених негативних наслідків впливу на довкілля під час реалізації ДПТ та функціонування об'єктів планованої діяльності.

Реалізація планованої діяльності матиме позитивні наслідки для соціально-економічний розвиток громади, а негативні фактори впливу на оточуюче середовище можна оцінити як незначні при дотриманні усіх вимог та норм будівництва та експлуатації.

Ускладнення, що виникли в процесі проведення СЕО наступні:

- відсутність достатньо детальних та оновлених еколого-географічних характеристик території;

- обмежений доступ до результатів державного моніторингу довкілля у розрізі конкретної ділянки або прилеглих територій населеного пункту;

- обмеження доступності до інформації на період воєнного стану.

Попри зазначені ускладнення, процедуру СЕО було здійснено у відповідності до вимог чинного законодавства, а виявлені труднощі не вплинули критично на об'єктивність оцінки та прийняття обґрунтованих висновків щодо допустимості реалізації ДПТ.

Здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки (СЕО) має важливе значення для забезпечення збалансованого розвитку територій, оскільки дозволяє виявити, оцінити та врахувати можливі наслідки

реалізації документа державного планування для довкілля та здоров'я людей на ранньому етапі планування.

До основних позитивних наслідків СЕО належать:

1. Запобігання або зменшення негативного впливу на довкілля:
 - Виявлення потенційно небезпечних факторів для компонентів довкілля (повітря, води, ґрунтів, біорізноманіття) ще до реалізації плану.
 - Включення у документацію пропозицій щодо заходів з мінімізації впливу, що дозволяє уникнути екологічних порушень у майбутньому.
2. Урахування впливу на здоров'я та якість життя населення:
 - Аналіз впливу запланованої діяльності на якість повітря, шумове навантаження, безпеку проживання;
 - Розробка заходів, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання містобудівної документації.
3. Сприяння сталому розвитку території, що полягає у забезпеченні раціонального використання природних ресурсів.

10. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Державна система моніторингу довкілля є складовою державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованої на забезпечення конституційного права громадян на безпечне існування середовища. Моніторинг довкілля є дієвим засобом реалізації природоохоронної політики, слугує виробленню науково-обґрунтованих управлінських рішень щодо створення екологічно і техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, збереження довкілля, забезпечення раціонального природокористування, створення достовірної інформаційної бази для прогнозування і запобігання екологічних небезпек. Об'єктивну інформацію про стан навколишнього середовища можна отримати лише на підставі багаторічного системного спостереження за змінами компонентів геосистем, які можуть бути спричинені як природною мінливістю систем, так і антропогенним впливом на них.

Утворення системи моніторингу довкілля визначає порядок створення та функціонування системи з урахуванням стану довкілля та природоохоронної діяльності в районі, визначає основні завдання районної системи моніторингу довкілля, суб'єктів системи, їх завдання відповідно до конкретного ресурсу, принципи організації та функціонування системи, взаємовідносини між суб'єктами під час створення та опрацювання системи моніторингу, структуру системи, організаційний механізм її створення.

У відповідності до вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» ст. 17 п. 1, замовник у межах компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет, вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Згідно «Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272, визначені основні вимоги щодо організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Основні заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проекту документа державного планування та затверджується місцевим органом державної виконавчої влади, який затвердив документ державного планування.

Замовник документу державного планування, а саме Проекту детального планування території здійснює моніторинг і в разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад і напрямок їх роботи, залучати акредитовану лабораторію, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів тощо.

Для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документу державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачається встановлення показників та їх цільових значень.

Моніторинг об'єкту ДПТ передбачає:

- 1) контроль за виконанням основних техніко-економічних показників забудови, передбачених ДПТ;
- 2) контроль за якістю атмосферного повітря на межі найближчої житлової забудови;
- 3) контроль за рівнем шуму на межі найближчої житлової забудови;
- 4) забезпечення повного збирання, належного тимчасового зберігання та недопущення знищення і псування відходів; не допускання зберігання та видалення відходів у несанкціонованих місцях; контроль за своєчасним видаленням відходів з території планованої діяльності; забезпечення розроблення в установленому порядку та виконання планів організації роботи у сфері управління відходами;
- 5) контроль за станом захворюваності населення с. Кульчин, що проживає у зоні ймовірного впливу запроєктованих об'єктів ДПТ.

Індикатори наслідків виконання МД для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, наведені у табл. 24.

Таблиця 24 - Індикатори наслідків виконання МД для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Сфера впливу	Індикатори
Забруднення атмосферного повітря	<ul style="list-style-type: none"> - обсяг викидів ЗР в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, т/рік; - обсяги викидів від стаціонарних джерел за окремими ЗР, т/рік, % від базового періоду; - обсяги викидів ЗР та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря за видами економічної діяльності, %/загального підсумку
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> - використання прісних вод у цілому, в тому числі за основним видом економічної діяльності, м³/рік; - скидання зворотних вод, усього, у т.ч. у поверхневі водні об'єкти, у підземні горизонти, у накопичувачі, м³/рік
Збереження біорізноманіття	<ul style="list-style-type: none"> - частка створення зелених насаджень загального користування, га/ % від загальної площі території
Підвищення ефективності системи управління відходами	<ul style="list-style-type: none"> - обсяги утворених відходів, збирання (приймання) яких здійснюється на підставі договорів, заключених з організаціями розширеної відповідальності виробника, т/рік, % від загального обсягу утворених відходів; - обсяги утворення відходів за видами економічної діяльності, т/рік
Соціально-економічні аспекти	<ul style="list-style-type: none"> - площа створених зелених насаджень соціального призначення (шумозахисне озеленення, озеленення СЗЗ), га

Процес встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування та звітування про результати залежить від конкретного

компоненту довкілля та регламентується нормативними документами, ДСТУ та галузевими стандартами.

Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями наведено в таблиці 25.

Таблиця 25

Природне середовище	Перелік якісних показників	Перелік якісних показників	Цільові показники, одиниця вимірювання	Методи вимірювання/ нормативна документація	Періодичність вимірювання
Атмосферне повітря	Моніторинг стану атмосферного повітря населених місць	Азоту діоксид	<0,2 мг/м ³	ДСТУ. Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Державні медико-санітарні нормативи Гранично допустимі концентрації хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 1005.2024 року №813	Один раз на рік
		Вуглецю оксид	<5 мг/м ³		
Речовини тверді суспензовані		<0,5 мг/м ³			
		Сірки діоксид	<0,5 мг/м ³		
	Моніторинг рівнів шуму на межі найближчої житлової забудови	Максимальний рівень звуку	До 55 дБА (вдень) До 45 дБА (вночі)	ДБН В.1.1-31:2013 «Захист територій, будинків і споруд від шуму»	Один раз на рік
Водне сере-	Аналіз	Нафтопродукти	< 0,3 мг/дм ³	ДСТУ	Один раз на

довище	очищених дощових стічних вод після ЛОС	Завислі речовини	< 15,0 мг/дм ³	8691:2016 Стічні води. Настанови щодо встановлення технологічних нормативів відведення дощових стічних вод у водні об'єкти	рік
Грунти	Спостереження за станом забруднення ґрунтів	Нафтопродукти	1000 мг/кг	Наказ МОЗ України №1595 від 14.07.2020 «Про затвердження Гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних речовин у ґрунті»	Один раз на рік

Таблиця 26

Моніторинг заходів для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації ДПТ						
Природне середовище	Індикатор	Одиниця вимірювання	Кількісні показники по роках			Періодичність вимірювання
			202.	202.	202.	
1	2	3	4	5	6	7
Атмосферне повітря	- обсяги викидів ЗР в атмосферне повітря від стаціонарних джерел	т/рік	Обсяги будуть визначені на подальших етапах проектування			1 раз на рік
	- обсяги викидів від стаціонарних джерел за окремими забруднюючими речовинами	т/рік, % від загального обсягу викидів	Обсяги будуть визначені на подальших етапах проектування			
Водні ресурси	- використання прісних вод у цілому, в тому числі за основним видом економічної діяльності	м ³ /добу	Обсяги будуть визначені на подальших етапах проектування			1 раз на рік
	- скидання	м ³ /рік	Обсяги будуть			

	зворотних вод, усього, у т.ч. у поверхневій водні об'єкти, у підземні горизонти, у накопичувачі		визначені на подальших етапах проектування			
Збереження біорізноманіття	- частка створення зелених насаджень загального користування, га/ % від загальної площі території	га/% від загальної площі	Площі будуть визначені на подальших етапах проектування			1 раз на рік
Підвищення ефективності системи управління відходами	- обсяги утворених відходів, збирання (приймання) яких здійснюється на підставі договорів, заключених з організаціями розширеної відповідальності виробника, т/рік, % від загального обсягу утворених відходів; - обсяги утворення відходів за видами економічної діяльності, т/рік	т/рік	Обсяги будуть визначені на подальших етапах проектування			1 раз на рік
Соціально-економічні аспекти	- площа створених зелених насаджень соціального призначення (шумозахисне озеленення, озеленення С33)	га	Площі будуть визначені на подальших етапах проектування			1 раз на рік

Замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження документа державного планування розміщує на власному офіційному веб-сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений документ державного планування, рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

Оперативного та якісного здійснення моніторингу впливів виконання документа державного планування на довкілля, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності дозволить своєчасно виявляти недоліки і порушення, що негативно впливають на комфортність проживання населення, і обґрунтувати необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громади про поточні ускладнення та прогнозовані терміни їх усунення, про стан реалізації даної містобудівної документації.

11. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Враховуючи місце розташування об'єкту згідно документа державного планування - проекту «Детальний план території в межах вул.Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області», наслідки реалізації проектних рішень детального плану території та прогнозований екологічний стан, негативний вплив на довкілля, у тому числі для здоров'я населення на суміжні транскордонні території не очікується, так як територіально ділянки ДПТ розташована на значній відстані від меж сусідніх держав, відповідно вищевказаний розділ не розробляється.

12. Резюме нетехнічного характеру інформації

У звіті з стратегічної екологічної оцінки Проекту «Детальний план території в межах вул.Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області», проведено оцінку можливих впливів на довкілля об'єкту планованої діяльності в районі його розташування.

Даний розділ – Резюме нетехнічного характеру містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Одночасно надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкту планованої діяльності.

Ознайомлення та надання зауважень, пропозицій від громадськості по матеріалах вищевказаного документу державного планування щодо

екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту пропонується у виконавчий комітет Луцької міської ради:

Адреса: 43025, м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 35.

Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66,

E-mail: dm@lutskrada.gov.ua,

Веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>.

Детальний план території в межах вул.Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області, розроблений у відповідності до вимог екологічних, санітарно-гігієнічних, протипожежних та інших діючих норм і правил, забезпечує безпечну для життя і здоров'я людей при реалізації рішень по об'єкту при дотримуванні заходів, що передбачені матеріалами даного проекту.

Вищевказана містобудівна документація розроблена на підставі рішення Луцької міської ради від 27.03.2024 року №57/90 «Про надання дозволу на розроблення проекту детального плану території в межах вул.Польової – вул. Озерцівської у селі Кульчин Луцького району».

Даним детальним планом території прийняте рішення, щодо комплексного розвитку території проектування та зміни цільового призначення земельних ділянок (із Для ведення особистого селянського господарства на Для розміщення та експлуатації будівель і споруд автомобільного транспорту та дорожнього господарства/Для розміщення та експлуатації об'єктів дорожнього сервісу (ділянки з к.н.0721882700:03:001:1211,0721882700:03:001:0211, 0721882700:03:001:0212 та 0721882700:03:001:0215)).

Детальний план території розробляється для території, що знаходиться в південно-східній частині с. Кульчин. Площа опрацювання детального плану території – 9,48га. Згідно розробленого детального плану на території опрацювання будуть розташовані об'єкти дорожнього сервісу та інженерні споруди.

До основних вимог щодо реалізації рішень даного проекту детального плану території належить формування інтегрованого та функціонально збалансованого середовища для обслуговування учасників транзитного руху вздовж магістралі міжнародного значення М19, з урахуванням потреб у забезпеченні сервісного обслуговування автомобілів, організації ефективної системи паркування, доступу до сервісної інфраструктури (включаючи санітарно-гігієнічні пункти), а також створення умов для забезпечення широкого спектру послуг для власників транспортних засобів, що відповідає принципам сталої мобільності та просторового планування.

Інженерне забезпечення планованої забудови:

- водопостачання передбачено від проектної свердловини. Для питних потреб буде використовуватися привозна бутильована вода;
- каналізування передбачено у два етапи: на першому етапі реалізації проекту передбачено прокладання самопливної каналізаційної мережа

із проєктними локальними очисними спорудами з подальшим вивозом спеціалізованими автомобілями згідно укладених договорів. II-ий етап - централізована мережа відповідно до рішень закладених у генеральному плані села;

- відведення поверхневих стоків з території, що проєктується, враховуючи рельєф місцевості, передбачається здійснювати комбінованою водовідвідною системою з влаштуванням дощоприймачів та лотків, перекритих решітками, в комплексі з заходами по вертикальному плануванню. Для очищення дощових та талих вод передбачено використання очисних споруд поверхневих стічних вод. Після очищення стічні води нагромаджуються в резервуарі-накопичувачі, з якого очищена вода використовується для поливання заощеної території та зелених насаджень об'єктів ДПТ;
- електропостачання передбачено від проєктної ТП 04/10кВт;
- теплопостачання передбачається автономне, від індивідуальних твердопаливних котлів або електричне;
- управління відходами - передбачається облаштування майданчиків з твердим покриттям для контейнерів тимчасового зберігання відходів згідно сортування та вивезення їх транспортними засобами спеціального призначення для збирання та перевезення відходів відповідно до договорів про надання послуги з управління відходами із спеціалізованими підприємствами.

Пам'ятки культурної спадщини та/або їх території, історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби, історичні ареали населених місць, об'єкти культурної всесвітньої спадщини, а також території природо-заповідного фонду на території ДПТ відсутні.

На території проєктування передбачається здійснення комплексу заходів із благоустрою та озеленення, що включає формування елементів ландшафтної організації простору, впорядкування пішохідних зон, облаштування покриттів, влаштування озеленення з метою підвищення естетичних, санітарно-гігієнічних та мікрокліматичних характеристик території. Зазначені заходи є складовою частиною сталого просторового розвитку та спрямовані на гармонізацію природного та антропогенного середовища у межах функціонального зонування.

Основними ймовірними факторами впливу на навколишнє середовище є:

- атмосферне повітря – можливий незначний вплив на атмосферне повітря. Викиди від сучасного спалювального обладнання, що передбачає раціональне та енергозберігаюче використання ресурсів, будуть мінімальні та не перевищуватимуть допустимих. Викиди від автотранспорту значного впливу на поточне забруднення мікрорайону не будуть створювати, враховуючи інтенсивність руху автотранспортних засобів по прилеглій автомагістралі. Проєктні рішення враховують проблему забруднення повітря.

Заплановане розміщення об'єктів згідно з детальним планом території, за умови дотримання вимог чинного природоохоронного законодавства та нормативів у сфері охорони атмосферного повітря, не спричинятиме суттєвого негативного впливу на повітряне середовище. Проектні рішення передбачають застосування сучасних інженерно-технічних заходів з організації руху транспорту, зменшення концентрації викидів забруднюючих речовин, належного провітрювання території, що унеможливило б формування зон стійкого забруднення та перевищення гранично допустимих концентрацій шкідливих речовин у приземному шарі атмосфери;

- водне середовище - негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин – в ході реалізації проектних рішень та експлуатації запроектованих об'єктів не передбачається. З метою запобігання такому впливу в документах детального планування передбачено облаштування сучасних локальних очисних споруд для очищення господарсько-побутових та зливових стічних вод.

- ґрунт - шкідливих впливів на ґрунтовий шар від планованої діяльності не передбачається. З метою запобігання впливу на ґрунти передбачено інженерна підготовка території, регулювання поверхневого стоку, благоустрій господарчих об'єктів, влаштування твердого покриття доріг; проектом передбачається організація роздільного збору відходів в герметичні контейнери, що влаштовуються на майданчику з твердим покриттям та вивезення їх спеціалізованими підприємствами, що надають послуги з управління відходами. Після завершення будівельно-монтажних робіт передбачається впорядкування та рекультивація залученої території, включаючи озеленення вільних ділянок, що сприятиме стабілізації ґрунтового профілю, зменшенню ерозійних процесів і відновленню естетичних властивостей ландшафту;

- флора та фауна – негативний вплив на оточуюче середовище є мінімальний. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті провадження планової діяльності не прогнозується. Територія, на яку поширюється дія детального плану, не віднесена до природоохоронного фонду, не включає оселищ рідкісних або зникаючих видів, а також не є середовищем існування флористичних або фауністичних комплексів, що перебувають під охороною відповідно до національного або міжнародного природоохоронного законодавства. Передбачене влаштування зелених зон та формування елементів ландшафтного озеленення матиме винятково позитивний екологічний ефект, зокрема шляхом покращення мікрокліматичних умов, зменшення пилового навантаження, підвищення рівня біорізноманіття на ділянці та створення сприятливих умов для перебування синантропної фауни. Такі заходи відповідають принципам екосистемного підходу до планування територій та сприяють збалансованому співіснуванню антропогенних об'єктів із природним середовищем.

- кліматичні фактори - негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планової діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не передбачаються. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Зміни клімату у ході здійснення планованої діяльності не очікуються.

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – негативний вплив на території та об'єкти природно-заповідного фонду внаслідок реалізації планової діяльності – відсутній. У межах ділянки проектування, а також у прилеглих до неї зонах, за результатами аналізу геопросторових даних та відкритих кадастрових ресурсів, не зафіксовано розташування територій та об'єктів природно-заповідного фонду, природоохоронного, рекреаційного або історико-культурного призначення. Таким чином, реалізація запроєктованих заходів не порушує режимів охорони природних комплексів, не суперечить чинному законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища та не створює ризиків для збереження цінних природних територій.

- надра – вплив відсутній.

- соціальне середовище – вплив оцінюється як позитивний.

Реалізація вищевказаного детального плану території сприятиме соціально-економічному розвитку с. Кульчин та Луцької міської територіальної громади, оскільки має на меті реалізацію стратегічних цілей розвитку, а саме: стимулювання підприємницької активності, створення нових робочих місць, збільшення надходжень до місцевого бюджету, розвиток транспортної та сервісної інфраструктури, покращення якості надання громадських послуг, підвищення інвестиційної привабливості території та загального рівня добробуту населення. Проектована забудова відповідає пріоритетам сталого розвитку громади, забезпечує раціональне використання земельних ресурсів та сприяє інтеграції локального економічного потенціалу в загальнорегіональні логістичні та соціальні зв'язки.

ВИСНОВОК

На підставі проведеного аналізу можна зробити наступний висновок, що документ державного планування – **«Детальний план території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області»**, відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів планованої діяльності не створює негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

13. Список використаної літератури.

1. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
2. Закон України «Про основи містобудування»;
3. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»;
4. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року»
5. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;
6. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
7. Закон України «Про землеустрій»;
8. Закон України «Про охорону атмосферного повітря»;
9. Закон України «Про охорону земель»;
10. Закон України «Про тваринний світ»;
11. Закон України «Про рослинний світ»;
12. Закон України «Про управління відходами»;
13. Закон України «Про екологічну мережу»;
14. Закон України «Про систему громадського здоров'я»;
15. Земельний кодекс України;
16. Водний кодекс України;
17. ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»;
18. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій»;
19. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. Затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 р. №173.
20. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій»;
21. ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів»;
22. ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
23. ДБН В.2.3-15:2007 «Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів»;
24. ДБН В.1.1.7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»;
25. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія»;
26. ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди»;
27. ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди».
28. Методичні рекомендації щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації, затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023р. №705.
29. Методичні рекомендації щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час

- здійснення стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу на довкілля, затверджені Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31 жовтня 2024 року №1382.
30. Екологічний паспорт Волинської області, 2024 рік.
 31. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2024 рік.
 32. Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії Волинської обласної ради від 13.10.2020 № 32/3.
 33. Стратегія розвитку Луцької громади до 2030 року, затверджена рішенням міської ради від 30.01.2019 № 52/78.
 34. Національний план управління відходами до 2033 року.
 35. Emerald Network Ukraine Emerald – Natura 2000 in Ukraine [Електронний ресурс] – 2025.
 36. Інтерактивна геологічна карта [Електронний ресурс].
 37. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс].
 38. Природно–заповідний фонд Волинської області [Електронний ресурс].
 39. Проект Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Волинської зони на 2026-2030 роки.

Інформація про виконавців звіту про стратегічну екологічну оцінку

Розділ	Кваліфікація	Прізвище та ім'я	Підпис
Звіт про стратегічну екологічну оцінку	Інженер проектувальник I категорії у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища щодо об'єктів будівництва (кваліфікаційний сертифікат серія АР №15074 від 11.01.2019р., Свідоцтво №01913 від 15.12.2023р. про підвищення кваліфікації)	Дуць Ірина	

Додатки

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 14.01.2026 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 14-01-19150-26

Замовник:

Виконавчий комітет Луцької міської ради

1. Назва документа державного планування:

Детальний план території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Документація державного планування - "Детальний план території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області" розробляється на підставі рішення Луцької міської ради №57/90 від 27.03.2024 «Про надання дозволу на розроблення проекту детального плану території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської у селі Кульчин Луцького району». Детальний план даної території є містобудівною документацією місцевого рівня, що розробляється з метою визначення планувальної організації та функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, призначеної для комплексної забудови чи реконструкції. Основною ціллю розроблення документації на місцевому рівні є: визначення планувальної організації та розвитку частини території, визначення параметрів забудови земельних ділянок, формування принципів планувальної організації та інженерного забезпечення території, визначення всіх планувальних обмежень використання території згідно з державними будівельними нормами та санітарно-гігієнічними нормами, створення транспортної інфраструктури, охорони та поліпшення стану навколишнього середовища, забезпечення екологічної безпеки, комплексного благоустрою, озеленення тощо. Проект детального плану території розробляється відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про основи містобудування», Закону України «Про архітектурну діяльність», Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», Земельного кодексу України, Водного кодексу України, ДБН Б.1.1-14:2021 "Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні", Постанови КМУ "Про затвердження порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації від 01.09.2021 р. №926 та інших нормативних документів", ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування і забудова територій", ДБН Б.1.1-14:2012 "Склад та зміст детального плану території", Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, ДБН Б.2.2-5:2011 "Благоустрій території", ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Територія детального планування, загальною площею 9,48 га розташована в південно східній частині с. Кульчин, в центральній частині Жидичинської ОТГ, та включає до себе земельні ділянки як приватної, так і комунальної форми власності з цільовим призначенням – для ведення особистого селянського господарства. Територія вільна від забудови. Згідно рішень генерального плану Жидичинської ОТГ дана територія за функціональним використанням планується для транспортної інфраструктури. Детальним планом території передбачено будівництво закладів дорожнього сервісу, територія транспортної інфраструктури. Просторова композиція зумовлена раціональним використанням території та протипожежними вимогами. Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою статті третьої».

4. Інформація про ймовірні наслідки: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; б) для територій з природоохоронним статусом; в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Ймовірними наслідками від планової діяльності об'єктів ДПТ є: а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: Оцінка впливу проекту ДПТ буде здійснена на компоненти природного середовища, а саме: - повітряне середовище: вплив може проявлятися у викидах забруднюючих речовин від автотранспорту відвідувачів та працівників запроєктованого об'єкту, а також під час будівельних та монтажних робіт. - клімат: вплив незначний, що безпосередньо пов'язано з відсутністю в межах ДПТ виробничих об'єктів, що спричиняли б виділення парникових газів, теплоти, вологи. - водне середовище: вплив може здійснюватися на етапі будівництва та експлуатації в утворенні господарсько-побутових стоків. Порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин не відбуватиметься. - геологічне середовище: вплив на ґрунтовий покрив полягатиме у ущільненні та перенесенні ґрунтового шару на етапі будівництва. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) не передбачаються. - ґрунти: планована діяльність передбачає утворення будівельних відходів на етапі будівництва, побутових та виробничих відходів на етапі функціонування проектного об'єкту. Відходи будуть зберігатися в окремих герметичних контейнерах згідно сортуванню в спеціально відведеному місці з твердим покриттям. Управління відходами здійснюватиметься у відповідності до вимог чинного законодавства. - рослинний і тваринний світ: постійний негативний вплив відсутній. Місця проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах проектування відсутні. Значних змін в системі дослідженої території в результаті будівництва та експлуатації об'єкта планової діяльності не прогнозується. Незначним, короточасним об'єктом впливу на тваринний світ під час будівництва будуть роботи будівельної техніки та інвентарю. Негативний вплив на здоров'я населення відсутній, оскільки наднормативних викидів, скидів, утворення та поводження з небезпечними речовинами не передбачається. Рівні шуму не будуть перевищувати норми допустимого впливу. Передбачено дотримання норм по інсоляції. б) для територій з природоохоронним статусом: В межах проектування та території, для якої розробляється детальний план, об'єктів культурної спадщини, земель історико-культурного призначення не виявлено. в) транскордонні наслідки, у тому числі для здоров'я населення: Проектні пропозиції детального плану території не матимуть транскордонних наслідків для довкілля, оскільки земельна ділянка розташована на значній відстані від межі сусідніх держав.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть розглянуті наступні альтернативи: Альтернатива 1 «Нульовий сценарій» – незатвердження проекту. Незатвердження документа державного планування та відмова від реалізації будівництва призведе до уповільнення сталого, у тому числі економічного, розвитку населеного пункту. Альтернатива веде до нераціонального використання земельних ресурсів. Сценарій можна трактувати як продовження поточних тенденцій щодо стану довкілля. Альтернатива 2: «Територіальна». Перевагою є можливість врахування іншого ландшафту, інфраструктури або природних умов, які можуть бути більш сприятливими для реалізації проекту. Проте пошук нової ділянки вимагатиме додаткових ресурсів та часу; можливе виникнення нових екологічних та соціально-економічних проблем. Альтернатива 3: «Комплексна реалізація проектних рішень». Ця альтернатива має на меті затвердження проекту детального плану в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області. Затвердження проекту детального плану сприятиме балансу між розвитком економічної, соціальної та екологічної сфери. Реалізація будівництва призведе до раціонального використання території та підвищить її функціональність. Негативні фактори впливу на навколишнє середовище можна оцінити як незначні при дотриманні усіх вимог та норм будівництва та експлуатації. Оцінка ефективності вказаних альтернативних варіантів буде відображена у звіті про стратегічну екологічну оцінку.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для підготовки звіту СЕО передбачається використовувати наступну інформацію: доповіді про стан довкілля; статистичну інформацію; інформацію, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту ДПТ; дані моніторингу стану довкілля; інша доступна інформація. З огляду на характер такого виду документації як детальний план території, ключовим завданням у виконанні СЕО проекту є методи стратегічного аналізу, насамперед аналіз контексту стратегічного планування, що передбачає встановлення зав'язків з іншими документами державного планування та дослідження нормативно-правових умов реалізації рішень детального плану. Застосування цільового аналізу при проведенні СЕО дозволить встановити відповідність рішень детального плану території загальним цілям охорони довкілля та забезпечення безпечного для здоров'я та населення середовища існування. Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проекту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища. В ході СЕО буде проведена оцінка факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, врахувати екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного і стабільного соціально-економічного розвитку району та підвищення якості життя населення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглядати заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами. Для запобігання негативному впливу на довкілля та здоров'я населення передбачені такі заходи: - здійснення єдиної комплексної системи інженерної підготовки та захисту території; - проведення комплексного благоустрою території, в т.ч. озеленення; - забезпечення належного управління відходами з дотриманням норм екологічної безпеки та законодавства України; - заходи щодо пожежної безпеки. На всіх етапах реалізації ДПТ проектні рішення будуть здійснюватися у відповідності до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки, в тому числі вимог Закону України «Про охорону земель», Закону України «Про охорону навколишнього природного

середовища», Закону України «Про охорону атмосферного повітря» тощо.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку визначається статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» і складається з наступних розділів: – зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування; – характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено; – характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу; – екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом; – зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування; – опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових, постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків; – заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування; – обґрунтування вибору виправданих альтернатив, якщо такі розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки); – заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; – опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності); – резюме нетехнічного характеру інформації.

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції та строки їх подання

Департамент містобудування, земельних ресурсів та реклами Луцької міської ради.
Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35. Телефон: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, email: dm@lutskrada.gov.ua. Пропозиції та зауваження до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки надаються в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) протягом 10 днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Детального плану території в межах вул. Польової – вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району Волинської області (відповідно до п. п. 5, 6 ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (зі змінами)).

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

офіційний сайт Луцької міської від 14.01.2026

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Виконавчий комітет Луцької міської ради/Сеник Андрій Якимович

**ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

Київський майдан, 9, м. Луцьк, 43027, тел./факс. (0332) 778 169, e-mail: eco@voleco.voladm.gov.ua,
код ЄДРПОУ 38740786

від _____ № _____

на № _____ від _____

Виконавчий комітет
Луцької міської ради

Про надання зауважень та пропозицій
до заяви про визначення обсягу
стратегічної екологічної оцінки

На виконання статті 8 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та за результатами розгляду заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 14.01.2026 (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки № 14-01-19150-26) стосовно проєкта «Детальний план території в межах вул. Польової - вул. Озерцівської в с. Кульчин Луцького району», управління екології та природних ресурсів облдержадміністрації надає зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, які необхідно врахувати при підготовці звіту про стратегічну екологічну оцінку.

При підготовці Звіту про СЕО необхідно керуватися статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»; Методичними рекомендаціями щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705; Методичними рекомендаціями щодо врахування кліматичного компонента в документах державного планування та під час здійснення стратегічної екологічної оцінки, затверджених наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 31.10.2024 № 1382; наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 28.10.2020 № 213 «Про затвердження Критеріїв визначення наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272 «Про Порядок здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення».

При розробленні детального плану території необхідно керуватись Порядком розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 926.

Сертифікат 3FAA9288358EC003040000003D6E29001F66D900
Підписувач Тимоощук Вікторія Євгенівна
Дійсний з 25.09.2024 20:29:34 по 25.09.2026 20:29:34

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

№ 144/1.15/2-26 від 21.01.2026

У звіті про стратегічну екологічну оцінку необхідно:

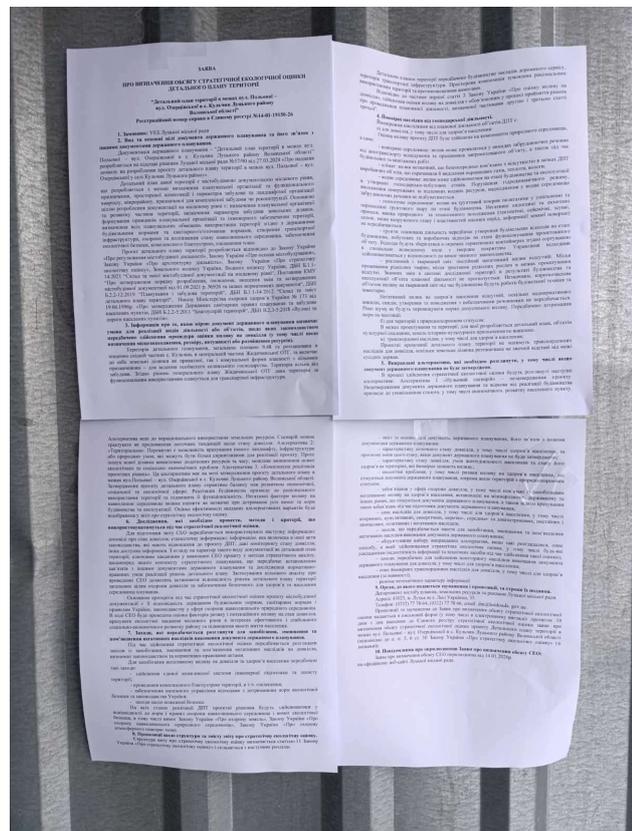
- провести аналіз поточного стану довкілля села Кульчин та визначеної детальним планом території;
- окреслити основні екологічні проблеми, що стосуються проєктної території, визначити заходи щодо їх вирішення;
- зазначити інформацію щодо наявних поблизу та на території населеного пункту природоохоронних територій та можливого впливу на них від реалізації документа державного планування;
- здійснити опис усіх складових довкілля (флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини), які ймовірно зазнають впливу при реалізації документа державного планування;
- передбачити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків від реалізації документа державного планування;
- зазначити інформацію про прийняті рішення щодо інженерного забезпечення планованої діяльності на визначеній території (водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, санітарне очищення тощо) та вказати інформацію з обґрунтуванням щодо альтернативних варіантів, які розглядалися;
- проаналізувати інформацію про рівень природної та техногенної безпеки (перелік та розміщення потенційно небезпечних об'єктів (в разі наявності таких) та інших джерел виникнення надзвичайних ситуацій, площа території та кількість населення в зонах можливого впливу) та окреслити шляхи і відповідні заходи щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження від потенційно небезпечних об'єктів;
- врахувати Регіональну схему екологічної мережі Волинської області;
- врахувати вимоги законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про екологічну мережу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ»;
- на картографічних матеріалах нанести обмеження та санітарно-захисні зони для об'єктів відповідних класів небезпеки, межі прибережних захисних смуг та водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів, зони санітарної охорони підземних джерел.

Наголошуємо, що відповідно до частини 1 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник забезпечує складання звіту про стратегічну екологічну оцінку після врахування зауважень і пропозицій, отриманих у процесі громадського обговорення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки наданих органами, зазначеними у статтях 6-8 цього Закону.

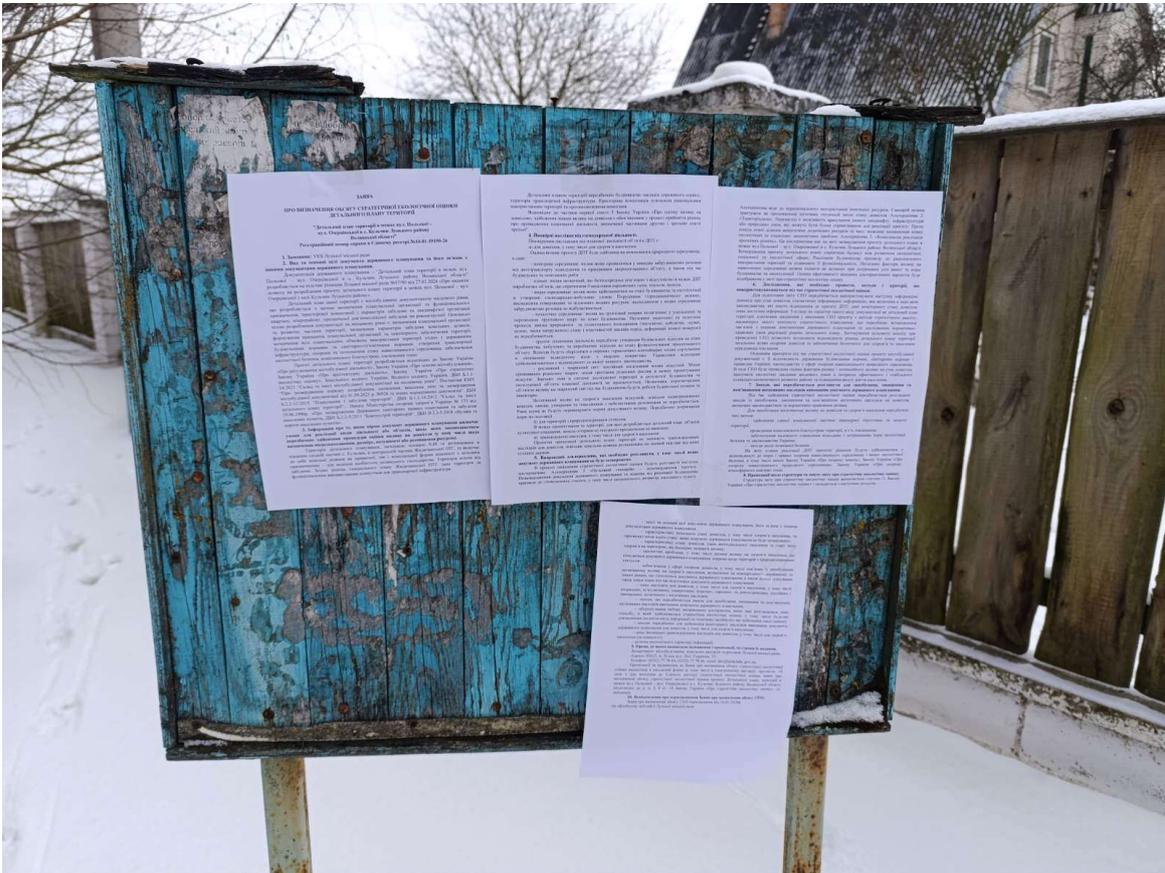
Звертаємо увагу, що відповідно до статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» звіт про стратегічну екологічну оцінку має містити повну та вичерпну інформацію щодо усіх аспектів планованої діяльності. Закон не передбачає можливості невисвітлення окремих розділів або даних з посиланням на їх конфіденційність чи обмежений доступ.

Фотофіксація розміщення Заяви про визначення обсягу СЕО у громадських місцях

Зупинка громадського транспорту (с. Кульчин, вулиця Заводська)

Дошка оголошень (с. Кульчин, вулиця Заводська)

Зупинка громадського транспорту (с. Кульчин, вулиця 17 Вересня)

